

Mesterházy Attila
miniszterelnök-jelölt

Nemzeti modernizáció, összetartó közösség

Ajánlat a demokratikus oldal programjára

Tisztelt Honfitársaim!

A Magyar Szocialista Párt miniszterelnök-jelöltjeként a nemzeti modernizáció programját ajánlom Magyarországnak valamennyi polgárának.

Ebbe foglaltuk bele mindazokat a reális célokat, vállalásokat és konkrét eszközöket, amelyekkel mi, baloldali magyarok a következő négy évben szolgálni akarjuk hazánkat és a nemzetet.

Én egy vagyok a harmincas éveiben járó nemzedék tagjai közül, akik a rendszerváltás után váltak felnőtté. Számunkra a szabadság és a demokrácia olyan lehetőség, amelyet készen kaptunk az előző generációktól, de mind ezért az elmúlt 20 évben az ország valamennyi polgárával együtt nap mint nap küzdöttünk – eredményesen.

Húsz évvel ezelőtt, a rendszerváltás idején az egész országot reménytelen várakozás hatotta át. Szabadság, demokrácia és jólét. Ezekkel a szavakkal lehet a legjobban jellemezni azt az álmot, amelynek képviselőként megtemek az utcák protestálókkal, és amelyek hosszú vitákra készítették a magyar értelmiség legjobbjait.

Az elmúlt két évtized a változások kora volt. Soha nem látott mértékben és gyorsasággal alakul át az ország és minden körülöttünk. Magyarország nagy utat tett meg. Most szuverén, független köztársaság. Tagja a NATO-nak és az Európai Uniónak. Magyarország képviselői ott ülnek Európa parlamentjének széksorában. Élhetünk a tagság adta lehetőségekkel, érvényesíthetjük nemzetünk érdekeit, akár a határainkon túl élő magyarok vonatkozásában is. Sorra nyílnak meg határaink, lehetőséget kínálva a régiók közötti együttműködés kiteljesítésére, az egykori határokon átívelő rokoni, baráti kapcsolatok újjáépítésére. Kiépült demokratikus intézményrendszerünk. Parlamentáris demokráciában élünk, amelyben szabad választásokon dől el, hogy ki kap bizalmat az ország kormányzására. Kialakultak a szabad piacgazdaság feltételei, új modern üzemek és gyárak épültek. Lassan megerősödött a magyar középosztály, újra elindult a polgárosodás.

Visszatekintve mindannyiunk elmúlt húszévi közös teljesítményére, büszkeséget érzek. Az akkor kitűzött célok közül a legtöbb teljesült. Nagy utat tettünk meg, hogy felzárkózzunk Európa fejlett országai közé.

Ezzel együtt azt látjuk, hogy az elmúlt húsz év nemcsak fejlődést és növekedést hozott magával, hanem sok bizonytalanságot, a társadalmi különbségek és feszültségek növekedését, megannyi gondot, nehézséget és konfliktust is. Azt látjuk, hogy nem sikerült maradéktalanul beteljesíteni a rendszerváltás álmát: továbbra is tennünk kell azért, hogy minél többek boldogulást, gyarapodást és biztonságot nyújtó hazája legyen Magyarország.

A hirtelen jött világgazdasági válság drasztikusan alakította át mindennapjainkat, és ez kihat a világról alkotott elképzeléseinkre is. Mert nemcsak a nemzetközi gazdaság ingott meg, de az elmúlt évtizedekben uralkodó gazdasági megfontolások is: a zabolátlan piacba vetett hit, a mértéktelen fogyasztás mítosza, a háttartalan növekedés hajszolása. És megroppantak az ezekre épült politikai konstrukciók is: a neoliberális, neokonzervatív gazdaságpolitika csődjé az, ami történt. És a baloldali társadalompolitika nagy kihívása az, ami előttünk áll. A nemzetközi gazdasági válság ugyanis azt mutatta meg, hogy a baloldali eszméknek nemcsak hogy létjogosultságuk, de nagyon fontos küldetésük is van a XXI. század elején.

A szociáldemokrata értékek a válságos időkben is szilárdak, világosak: kitartóan képviselni a munkájukból élőket, a nyugdíjasokat, a fiatalokat, a legszegényebb embereket és mindazokat, akik nehezen tudják érdekeiket érvényesíteni munkaadóikkal szemben, és akiknek éppen ezért a közösség támogatására a legnagyobb szükségük van.

A piaci verseny az önérdék érvényesítésére épül, de nemcsak a vállalatok, hanem az emberek között is mélyíti a különbségeket: az erőseket és sikereseket jutalmazza, a gyengéket és lemaradókat bünteti. Az államnak ezért kötelessége tompítani a piac igazságtalanságait, hogy az átmenetileg lemaradók ne váljanak végképp leszakadókká. Nagy felelősség hárul ránk, baloldaliakra, hogy kitartóan védjük és érvényesítsük azok érdekeit, akik bár sokan vannak, a hangjuk mégsem elég erős.

Érvényesíteni az igazságosságot, erősíteni az összetartozást, védeni az emberi méltóságot, őrizni kivívott szabadságunkat, a demokratikus értékeket – ez volt a baloldal célja mindig, és ez a küldetése továbbra is.

De ahhoz, hogy ezt a küldetést teljesíthessük az új, gyökeresen megváltozott világban, egyszerre kellenek a hagyományos és ma is érvényes baloldali elvek, valamint az új és hatásos eszközök.

Mérföldkőhöz érkeztünk. Ha tetszik, a világgazdasági válság lezárt egy korszakot, az új évtized pedig soha nem látott kihívások elé állítja a nemzetet. Éppen ezért közmegegyezően nyugvó, nemzeti válaszokat kell adnunk ezekre. Változásra van szükség: az új korszak új válaszaira. Szakítani kell a régi beidegződésekkel, a hatalmi hazakodással. Túl kell lépni múltbéli sérelmeken, a jövő érdekében. Nem érti az új idők szavát, aki kormányváltást ígér, de mindent folytatna tovább a régiben. A helycsere nem változás, nem megújulás. Én igazi változást akarok. Egy új generáció új szellemiségét érvényre juttatni és sikerre vinni. Ez a nemzeti modernizáció.

Ki kell jelölnünk Magyarország helyét és szerepét a válság utáni világban. Most újabb esély van arra, hogy még nagyobb léptekkel, gyorsabban közeledjünk Európa fejlettebb feléhez. Újra az élvonalba kerülhetünk a régió országai között. Ez a nemzeti modernizáció programjának célja, ez mindannyiunk közös érdeke.

Nem a mindenkori kormányok, a pártok, nem is a politikusok haladnak ezen az úton, hanem az ország, együtt mind a tízmillió magyar. Ezért a nemzeti modernizáció sikere nem egyetlen politikai erő felelőssége és feladata. Mert közösen alkotjuk a nemzetet, és közösen tudjuk a hazánkat megújítani.

Ezért az elmúlt nyolc év kormányzási tapasztalatára és elvitathatatlan sikereire építve, saját tévedéseinkből és hibáinkból tanulva valljuk: a sikeres nemzeti modernizációhoz minél szélesebb egyetértésre van szükség. Nemzeti egyetértésre, közmegegyezésre kell jutnunk a célokban, az eszközökben és megoldásokban is. Ezekre teszünk javaslatot, és vállaljuk ezek megvalósítását Magyarország polgáraival közösen. Mi, magyar szociáldemokraták hisszük, hogy sokkal több az, amire az összefogást, a közmegegyezést és a nemzeti modernizációt alapozhatjuk, mint amire épülhet a nemzetromboló széthúzás.

A nemzeti modernizáció az egész nemzet közös vállalkozása és közös sikere lehet!

Nemzeti modernizációt akarunk, mert célja a magyarság boldogulása, amely valamennyi polgár felemelkedését szolgálja, nem csak kiválasztott kevesekét.

Nemzeti modernizációt akarunk, amely az élet minden területére kiterjed, és amely több cikluson át tűz ki célokat.

Nemzetit, mert a modernizációban nem elhalványulniuk, hanem megerősödniük kell nemzeti értékeinknek, hagyományainknak, a magyar tehetségnek. Mindennek, amire büszkék vagyunk.

Nemzetit, mert a modernizáció nem lehet sikeres az összefogás nélkül. A modernizáció az egész nemzet közös vállalkozása kell, hogy legyen.

Nemzetit, mert a modernizáció nem csak a gazdaságra, a technikára, a tudományra vonatkozik. A modernizáció a nemzet életének minden területét érinti, a nagyvilággal együtt haladó, szabad, nyitott, öntudatos országot teremt.

Meggyőződéssel valljuk, hogy a magyar társadalom összességében nincsen válságban. Vannak kihívások, feszültségek és megoldandó, komoly feladatok, de a köztársaság alapjai, együttélésünk keretei erősek és stabilak. Éppen ezért nem a demokratikus intézmények felforgatására, gyökeres átalakítására, hanem működésük javítására, feladataik újrhangolására van szükség egy sor területen. Hatékonyabb, erősebb államra van szükség, de erősebbnek kell lennie a demokratikus ellenőrzésnek is az intézményei fölött. Az államnak szolgálnia és szolgáltatnia kell, nem uralkodnia az embereken.

Cigány honfitársaink és a többségi társadalom viszonyában az elmúlt években olyan új konfliktusok jelentek meg, amelyek a rendszerváltás évtizedének leghátrányosabb következményeinek tekinthetőek. Ezekre a konfliktusokra nincsen gyors, azonnali gyógyír. Aki ilyet ígér, az csak súlyosbítja a már így is komoly konfliktust. Baloldali demokratiként nem tudunk mást mondani, mint amiben hiszünk. Egyszerre van szükség a törvények maradéktalan betartására és betartatására, valamint a jelenleg élő roma generációk és gyermekeik számára az aktív munkával és tanulóssal kialakítható stabil életkörülmények közösségi erőfeszítést is igénylő megteremtésére. Ugyanakkor először azért kell tennünk, hogy ne essünk ismét áldozatul annak a végzetes öncsalásnak, ami az együttélés konfliktusait, a beilleszkedés kétoldalú nehézségeit, keserveit nem létezőnek tekinti. A tényleg létező problémák megismerésén, az azokra adott fenntartható válaszokon keresztül vezet az út az együttélési és kulturális konfliktus csillapításáig. Mindezek érdekében a teljes magyar nemzet közös erőfeszítésére van szükség.

Szükség van továbbá arra, hogy a politika, a politikusok visszaszerezzék a polgárok bizalmát. Ezért sürgető és elengedhetetlen feladat a tisztességes, átlátható és ellenőrizhető párt- és kampányfinanszírozás megteremtése. Erre a civil világ javaslataival összhangban lévő megoldást kínál a Magyar Szocialista Párt. És szükség van az alapvető állami feladatok, kötelezettségek garantálására is. Ezért mi, szocialisták vállaljuk, hogy minden túlhatalmi törekvéstől megvédjük az alapvető alkotmányos intézmények, az Alkotmánybíróság, az Országgyűlés, az igazságszolgáltatás, a Magyar Nemzeti Bank, az Állami Számvevőszék függetlenségét, tekintélyét és erejét. Megvédjük az állami működés ellenőrizhetőségét, átláthatóságát és nyilvánosságát garantáló jogintézményeket és törvényi feltételeket.

Megvédjük a társadalombiztosításon alapuló nyugdíjrendszert, hogy a mostani és a jövőbeni nyugdíjasok egyaránt biztonságban tudhassák járandóságukat, és nyugodtan, méltóságban tölthessék öregkorukat.

Megvédjük és érvényesítjük a munkájukból élők érdekeit, visszaadjuk a munka becsületét, hogy minél többeknek legyen tisztességes munkája és tisztességes megélhetése.

Szavatoljuk az arányos és igazságos közteherviselést: megőrizzük a jelenlegi többkulcsos adórendszert, hogy a tehetősebbek továbbra is nagyobb részt vállaljanak a közös terhek viseléséből.

Garantáljuk, hogy a távhőszolgáltatás áfatartalma a legalsó, 5 százalékos szinten maradjon, és ne lehessen önkényesen emelni 2 millió távfűtéses lakásban élő polgár kiadásait.

Fenntartjuk a haderő önkéntességét, és nem engedjük, hogy a sorkatonasággal bármely fiatal akaratára ellenére fegyverviselésre kényszerítsen az állam.

Megvédjük a magyarországi kisebbségeket, az emberi méltóságot és a szabadságot a szélsőjobboldal fenyegetésétől; erősítjük a civil összefogást, és szigorítjuk a radikális elvek, szavak és szervezetek visszaszorítását célzó törvényeket.

Ezek azok a vállalások, amelyeket mi, szocialisták ajánlunk az országnak. És ezekhez illeszkednek azok az eszközök, amelyekkel a következő négy évben szolgálni kívánjuk a hazánkat.

Mi nem ígérünk: vállalunk. Vállalásaink fedezete pedig az a 2000 milliárd forint, amennyivel az elmúlt évek áldozatvállalása és a válságkezelés, az ország közös erőfeszítésének eredményeként a következő négy év során bővül a gazdaság. Ebből kívánjuk megvalósítani a nemzeti modernizációt. Van olyan párt, amely visszafordulna, és elherdálná mindazt, amit az ország mára elért. És van olyan párt, amely tovább szorítana mindenben. Az egyikbe a gazdaság roppanna bele, a másikba az emberek.

Mi azt mondjuk: a nehezen elért hasznot és eredményt befektetni kell, nem felélni. A növekedés hasznát azoknak kell adni, akik megtermelik, de úgy, hogy ne veszélyeztessük a jövőbeni gyarapodás alapjait. Realista célokat kell kitűzni.

Realitás, felelősség, törődés és erős demokratikus meggyőződés – ezek az értékek különböztetnek meg minket a riválisainktól. Ezekre épül a programunk.

Olyan erős, modern, sikeres és igazságos országot akarunk, ahol összhangban van az egyéni boldogulás és a közösségi gyarapodás. Olyan országot, ahol egyformán érvényesülnek valamennyi polgár jogai, ahol az emberi méltóságot tisztelik. Ahol összhangban van a magunkért és egymásért érzett felelősségvállalás, ahol erős az összetartozás. Ahol a munkának, a tudásnak becsülete van, és a teljesítményt elismerik. Ahol gazdaságunk gyarapodásából nem csak a felső egyharmad, hanem a másik kétharmad is részesül. Ahol egyetértésben, békében és biztonságban élhet minden egyes polgár, származásától, anyagi helyzetétől, korától, nemétől, szexuális identitásától, származásától, vallásától és világnézetétől függetlenül.

Ezt szolgálja a nemzeti modernizáció programja.

Én egy vagyok a 15 millió magyar és egy az ország 10 millió polgára közül. Baloldali vagyok, szabadságszerető polgár, aki gyarapodást, rendet és biztonságot akar a hazájában. Kész vagyok minden erőmmel szolgálni és elszántan védeni ezeket az értékeket. Ugyanezt kívánja tenni a jövőben a Magyar Szocialista Párt.

Budapest, 2010. február 20.

Mesterházy Attila
a Magyar Szocialista Párt miniszterelnök-jelöltje

SZAKPOLITIKAI FEJEZETEK

Növekvő gazdaság, erősödő ország, gyarapodó polgárok

Az elmúlt 8 év néhány kiemelt gazdaságpolitikai eredménye

- A magyar GDP 2001 és 2008 között mintegy 25 százalékkal emelkedett. Ez a világgazdasági válság hatására ugyan visszaesett, de 2010-ben még így is 16 százalékkal meg fogja haladni a 2001. évit.
- 2002-höz képest megduplázódott az export értéke, 2008-ban több mint 73 milliárd eurót tett ki Magyarország kivitele.
- Magyarország az elmúlt években is a térség egyik vonzó befektetési célpontja volt. A magyarországi külföldi befektetések állománya 2008 végén 61 milliárd euró volt, 2002–2008 között évente átlagosan több mint 4 milliárd eurót tett ki a külföldi működőtőke-befektetések összege.
- Az elmúlt években erőteljessé vált a magyar cégek külpiaci terjeszkedése. Évente átlagosan közel 2 milliárd euró volt a magyarok külföldi tőkebefektetése, és a külföldön működő magyar tőkeállomány értéke 2008 végére megközelítette a 11 milliárd eurót. A térségben ez a második legjobb adat.
- A kormány erőfeszítéseinek és a Valutaalappal, valamint az EU-val megkötött gyors megállapodásoknak köszönhetően enyhültek a világgazdasági válság magyarországi hatásai.
- Az államháztartás hiánya 2010-re 4% alá csökkent.
- 2008-tól a mindenkor kormányok kötelesek többletet mutató elsődleges egyenleggel tervezni a költségvetést, ezzel is garantálva az államháztartási hiány és az államadósság GDP-hez viszonyított arányának folyamatos csökkentését.
- 2001-ben a munkájukból élők átlagosan havi 104 ezer forintot kerestek, amiből 65 ezer Ft-ot vihettek haza a családjuknak. 2010-ben a bruttó átlagkereset 205 ezer forintra nő, amiből 141 ezer forintot kapnak meg a munkavállalók.
- A 2009–2010-es adóreform eredményeként az adószint csökkentése nélkül 700-800 milliárd forintos adóátrendezésre kerül sor a bérterhek és a fogyasztást terhelő adók között.
- 2009. július 1-jétől januárig visszamenően módosult a személyi jövedelemadó alsó sávhatára. Ez a legalább bruttó 159 ezer forintot keresők esetében havonta nettó 3 ezer forint, éves szinten tehát 36 ezer forint többletet jelent. Vagyis a döntés mintegy 41 milliárd forintot hagyott a munkavállalóknál.
- A 2009. július 1-jén életbe lépett, a foglalkoztatást ösztönző adóváltozásokkal a munkaadók is jól jártak: a munkáltatói járulék 5 százalékpontos csökkentésével összességében mintegy 81 milliárd forint maradt náluk.
- Különösen látványos a munkavállalók adóterheinek csökkenése 2010-ben, amikor a személyi jövedelemadó csökkenése miatt a bruttó kereset mindössze 5 ezer forintos növekedése mellett átlagosan havi 15 ezer forinttal emelkedik a nettó kereset.

Sikerés válságkezelés, megalapozott növekedés

A nemzetközi gazdasági válság megmutatta, hogy a baloldali gondolkodásnak és cselekvésnek továbbra is van létjogosultsága, és újból fontos küldetése van a XXI. század elején. Nemcsak a gazdaság, hanem a korlátlanul ösztönzött fogyasztásra, a folyamatosan bővített újratermelésre, a növekedési kényszerre alapozott világmodell is válságba került.

Egyszerre kell tartós, fenntartható, exportvezérelt növekedési pályára állítani a magyar gazdaságot, és egyszerre kell javítani a versenyképességet, megújítani az államot, a nagy ellátórendszereket, az újraelosztás módját és arányait. Mindeközben meggyőződésünk, hogy kitartóan védeni és érvényesíteni kell a legfontosabb baloldali értékeket és elveket, igazságosságot, az esélyegyenlőséget és a szolidaritást.

A Magyar Szocialista Párt a munkájukból élők, a kis- és középvállalkozások, az országért tenni kész és képes emberek természetes politikai szövetségese. Nekünk ők a fontosak, mert ők viszik vállukon az országot. Egész politikánk az ő nagyobb megbecsülésüket szolgálta, és azt a célt, hogy könnyebb legyen az életük. Erről szólt az elmúlt nyolc év, nem tettünk le erről az elmúlt egy évben, a válságkezelés idején sem. És vállaljuk ezt a felelősséget a következő évekre is.

Ennek lehetőségét a sikeres válságkezelés alapozta meg. Az eddigi áldozatvállalások hatására a magyar költségvetés az egyik legerősebb az unión belül, és e tekintetben az összes fejlett ipari állam között is az egyik legjobb helyzetben vagyunk. Miközben mindenütt sorra növelik adósságukat az államok, nekünk sikerül megállítani az eladósodást, megindulhat az adósságállomány csökkentése. A jelenlegi gazdaságpolitika hatására és a válság következményeként közel egyensúlyba került a folyó fizetési mérleg, amire nem volt példa az elmúlt húsz évben. A munkát terhelő adók mérséklésének köszönhetően jelentősen javul a versenyképességünk, e tekintetben is az elsők közé kerülünk a környező országok között.

A stabilitásra támaszkodva már idén újraindulhat a növekedés, jövőre pedig akár 3 százalék fölött, azt követően pedig 4-5 százalékkal bővíthet a gazdaság, vagyis az EU várható átlagos növekedését jóval meghaladva gyarapodhat a magyar gazdaság, vagyis újból közeledhetünk Európa sikeresebb, fejlettebb országaihoz. Ez azt jelenti, hogy négy év alatt összességében 2000 milliárd forinttal több jövedelem keletkezik a magyar gazdaságban, amelyet adócsökkentésre, államadósság-törlesztésre, valamint további célzott és fenntartható szakpolitikai intézkedések megvalósítására kell fordítani.

Ismét a régió éllovasai lehetünk. De ahhoz, hogy ez valóban így legyen, az általunk megkezdett felelős, kiegyensúlyozott, előrelátó gazdaságpolitika folytatására van szükség.

Az eddigi erőfeszítések és a következetes gazdaságpolitika folytatása révén Magyarország kellő nemzeti konszenzus esetén 2011-ben csatlakozhat az ERM II. rendszerhez, majd megteremtve a gazdaságpolitikai feltételeket akár 2014. január 1-jétől bevezethetjük a közös európai fizetőeszközt.

A nemzeti modernizáció modellje: folytonosság a felelősségben, megújulás az eszközökben

A Magyar Szocialista Párt az eddigi áldozatvállalás eredményét, a magyar polgárok közös erőfeszítésének hasznát a nemzeti modernizáció továbbvitelére kívánja fordítani.

Hazánk kilátásai természetesen nagyban függenek a nemzetközi gazdasági környezettől, de elmondhatjuk, hogy amit kellett és lehetett, megtettük, hogy enyhítsük a krízis tüneteit, és elindítsuk az országot a válságból kivezető úton. Ahhoz, hogy továbbmenjünk ezen az úton, a mostani, józan éssen alapuló, felelős gazdaságpolitika folytatására van szükség, egyben arra, hogy a válság utáni újabb kihívásokra is hatásos válaszokat adjunk.

Mi, baloldaliak azt valljuk, hogy a gazdaságpolitika legfontosabb feladata munkát, biztos megélhetést és a tisztas gyarapodás lehetőségét nyújtani minden embernek és vállalkozásnak. Mindennek eléréséhez a gazdasági hatékonyság szerint cselekszünk, de a célokat nem állítjuk szembe a társadalmi igazságossággal. Olyan államban hiszünk, amely elismeri a teljesítményt, és amely minden eszközt, támogatást és lehetőséget megad a polgároknak, hogy boldoguljanak.

Az MSZP által ajánlott, új egyetértésen alapuló gazdaságpolitika célja a tartósan fenntartható fejlődést szolgáló, a környezettudatosságot érvényesítő, az egyén felelősségére és a közösség összetartására egyformán építő új gazdasági-társadalmi modell megalkotása. Erős, sikeres Magyarországot, növekvő gazdaságot, bővülő vállalkozásokat, gyarapodó polgárokat akarunk – ezt szolgálja a nemzeti modernizáció.

Ennek eszköze és garanciája a hatékony, fejlesztő és szolgáltató állam, a munka megbecsülését és a versenyképességet szolgáló adórendszer, a munkahelyteremtést, a kis- és középvállalkozásokat előtérbe helyező támogatások, a felelős, előrelátó pénzügypolitika folytatása, a fejlődő stratégiai húzóágazatok, a fenntartható fejlődést szolgáló zöldgazdaság, az erősödő kutatás és innováció, valamint a minőségi tudást adó köz-, felső- és szakoktatás.

Hatékony, fejlesztő, szolgáltató állam

A világgazdasági válság egyik tanulsága az, hogy az állami szerepvállalás tartalmáról és terjedelméről vallott baloldali nézetek továbbra is érvényesek, és újra különösen aktuálisak. Hatékony, erős, de takarékos, a jelenleginél olcsóbb államot akarunk, szilárd demokratikus kontrollal, párbeszéddel, az érdekek folyamatos és kiegyensúlyozott egyeztetésével. Az állami feladatvállalás kívánatos mértéke időről időre változik. Ezzel összhangban kell aktív szerepet tulajdonítani az államnak a fejlesztésben, a munkahelyteremtés támogatásában, a piac és a verseny szabályozásában, a tisztességes piaci magatartás kikényszerítésében. Vállaljuk

a közszolgáltatás felelősségét és javítjuk annak minőségét az egészségügyben és a szociális ellátásokban; a közoktatásban pedig növelni szándékozunk az állam szerepét. Az általunk javasolt állami működés szolgáltató és fejlesztő jellegű, amely csökkenti a hivatali bürokráciát és a polgárok kiszolgáltatottságát. Valljuk, hogy az állam és az azt működtető politikai elit nem törekedhet túlhatalomra, nem különböztethet meg senkit hátrányosan, nem diktálhat világfelfogást.

Adó- és járulérendszer – nagyobb megbecsülés a munkának

A válságkezelés, az újbóli növekedés beindítása és a foglalkoztatás ösztönzése érdekében jelentősen csökkentek a munkát terhelő adók. Ez a válságkezelés egyik legfontosabb eredménye. 10 munkavállalóból 9 a legalacsonyabb kulcs szerint adózik, és az átlagos keresetűek egy–másfél havi fizetéssel többet vihetnek haza. Egyszerűbb, igazságosabb és a környező országokéval versenyképesebb lett az adórendszer. A korábban tisztább helyzetet teremtve bevezettük a jövedelmek szuperbruttósítását, csökkent a személyi jövedelemadó, a munkáltatói járulék, csökkent a vagyónátruházási illeték.

A versenyképesség további javítása érdekében további adócsökkentésre, adóátalakításokra van szükség. Ennek fedezetét a válságkezelés nyomán beinduló fellendülés és az állami működés átalakítása adja. Mára a korábbiakhoz képest jelentősen javult a költségvetés helyzete, ami lehetővé teszi, hogy visszaállítsuk az adómentes béren kívüli juttatások egy részét, amelyeket korábban a költségvetési hiány mérséklése miatt kellett átmenetileg felfüggeszteni.

A bruttó keresetek a következő négy év átlagában mintegy 20 százalékkal emelkedhetnek. A személyi jövedelmek adóterhelése tovább csökken, így a nettó keresetek mintegy 25 százalékkal növekedhetnek. A fogyasztói árak emelkedése nem fogja meghaladni az évi 2,5-3 százalékos mértéket, így a reálkeresetek évente átlagosan 2,5-3 százalékkal nőhetnek. Ily módon négy év alatt 12 százalék körüli reálbér-emelkedésre nyílik lehetőség, a termelékenység javulásával arányosan. A foglalkoztatás évi 1 százalékkal növekedhet.

2011. január 1-jétől ismét adómentességet kapnak a melegítkezési jegyek, havi 12 ezer forintig. Szintén 2011. január 1-jétől az üdülési csekk éves szinten a mindenkori minimálbér értékéig adómentességet élvez. A gazdasági válság elmúltával ismét kiszélesítjük a cafeteria lehetőségeit, adómentessé tesszük a közösségi közlekedéssel munkába járást biztosító juttatásokat.

Tovább csökkentjük a munkavállalókat terhelő elvonásokat. Négy év alatt összesen 4 százalékkal csökkentjük a munkavállalók járulékkerhét: 2011-ben és 2012-ben 1-1, 2013-ban további 2 százalékos mérséklésre van mód. A társadalmi szolidaritás és felelősségvállalás jegyében többet várunk el a tehetősebbektől, hogy jobban segíthessük a nehezebb helyzetben lévőket. Évi 15 millió forint feletti jövedelem esetében 50 százalékos személyi jövedelemadó-kulcs bevezetését javasoljuk. Kibővítjük a mikro- és kisvállalkozásokra vonatkozó társaságiadó-kedvezmények körét.

Nem csupán szimbolikus ereje, hanem az értékválasztás kifejezése miatt tartjuk fontosnak, hogy a pénzügyi műveletek hasznélvezői is nagyobb mértékben járuljanak hozzá a közjóhoz. Ezért a válság kapcsán állami támogatásban részesülő pénzintézetek vezetőinek a prémiumát külön adó kell, hogy terhelje.

Mindezek hatására 2011-től életminőségük további javulását érzékelik majd a bérből és fizetésből, a saját munkájukból élők, a nyugdíjasok, a nagycsaládosok.

Az MSZP felvállalja a nemzetközi fórumok által már kezdeményezett Tobin-adó támogatását (0,05 százalékos adó a pénzügyi termékekkel végrehajtott bármiféle kereskedési ügyletre). Azzal a korrekcióval, hogy ennek célja nemcsak a spekulációs célú pénzmozgások megadóztatása, hanem a gazdasági válságok által kiváltott társadalmi válságok következményeinek kezelése is.

Vállalkozások támogatása – középpontban a munkahelyek

A kis- és középvállalkozások hatékonysága és jövedelemtermelő képessége kisebb ugyan a multinacionális nagyvállalatokénál, a legnagyobb számban mégis a kisebb cégek adnak munkát az embereknek, hozzájárulnak a régiók jövedelemkiegyenlítéséhez, egész térségek fejlődéséhez. Támogatásuk ezért kiemelten fontos, nemzeti feladat.

A kis- és középvállalkozások mellett továbbra is támogatni kell a munkahelyteremtő tőke beáramlását. Amellett, hogy a multinacionális vállalatok adják a hazai GDP és az export jelentős hányadát, ezek a cégek összesen mintegy 250 ezer embert foglalkoztatnak, és ez a szám a beszállítói körön keresztül további több tízezer munkahellyel növekszik. Ezért továbbra is alkalmazzuk az uniós szabályozással összhangban lévő támogatási formákat, és újakat dolgozunk ki annak érdekében, hogy hazánkba vonzzuk a jelentős számú munkahelyet létesítő beruházásokat.

Középtávú kereskedelmi stratégiát készítünk, fejlesztjük a kereskedelmi parkokat. Kibővítjük a mikro- és kisvállalkozásokra vonatkozó társaságiadó-kedvezmények körét. Hitellehetőségek, tőkejuttatás és vissza nem térítendő támogatások együttes alkalmazásával segítséget nyújtunk a pénzügyi válság következtében nehéz helyzetbe került – önmagukat fejleszteni és finanszírozni kívánó – kis- és középvállalkozások számára. Programot indítunk kis- és középvállalkozások által a hátrányos helyzetű régiókba tervezett beruházások fokozott ösztönzésére.

Egységes vállalkozásösztönzési rendszert alkotunk, amely fókuszáltan kezeli mind a vállalkozásfejlesztés, mind a vállalkozástámogatás kérdését. Az új, átfogó vállalkozásösztönzési rendszerben a kétféle feladatot elkülönítve, más-más feltételekkel, az egyedi igényeknek megfelelően kívánjuk a vállalkozások részére elérhetővé tenni. A kis- és a középvállalatok megerősítése érdekében támogatjuk a beszállítói lehetőségek és kapacitások bővítését. A szektor igényeinek megfelelően tovább differenciáljuk a piacra lépés, a piacmegtartás és a piacfejlesztés támogatási formáit.

A vállalkozásfejlesztés területén teljesítményösztönzési beruházási pályázati rendszert hozunk létre. Szükségesnek tartjuk a hazai és az uniós források felhasználását összehangoló programok beindítását. 2012-ig legalább további 25 százalékkal csökkentjük a hazai szabályozásból adódó vállalkozói adminisztratív terheket.

Segítjük a magyar megjelenést a szomszédos országokban, emellett aktualizáljuk a külgazdasági stratégiát, folytatjuk a gazdaságdiplomáciai offenzívát. Konkretizált, súlyponti országprogramokat alakítunk ki és hajtunk végre, koncentrálna a kelet-közép-európai régió országaival való multilaterális együttműködés kialakítására, a korábban meghatározott kulcsterületekre, Oroszországra, Kínára, Indiára, valamint később a szub-szaharai és latin-amerikai régiókra.

Az energiaellátás és az energiabiztonság érdekében fejlesztjük gazdasági kapcsolatainkat a kaukázusi és a közép-ázsiai régióval. A befektetésösztönzés érdekében különös figyelmet fordítunk a tudásintenzív munkahelyek létrehozására, a szolgáltató szektor, az infrastruktúra fejlesztésére. A tudásalapú társadalom megteremtésének céljával összhangban támogatjuk a kkv-k és az oktatási intézmények partnerségét, kutatás-fejlesztési együttműködését, a klaszteresedést.

Megvédjük az érdekegyeztetés és a társadalmi partnerség 2002 óta kialakított és jól működő intézményrendszerét. Megerősítjük a gazdasági érdekegyeztetés intézményrendszerét mind országos, mind pedig regionális szinten.

A Regionális Innovációs Ügynökségek szervezetén keresztül olyan közvetlen partnerségi pályázatokat indítunk, amelyek lehetővé teszik, hogy a kkv-k minél többet tanuljanak a nagyvállalati, multinacionális szférára gazdálkodási és technológiai tapasztalataiból, eredményeiből, és ezek alapján minél intenzívebb innovációs tevékenységet folytassanak.

Húzóágazatok fejlesztése – a gazdaság motorjai

Magyarország az Európai Unión belül nem számít kis országnak, és főként nem olyannak, amelynek adottságaira ne lehetne építeni. Számos olyan hagyományos vagy új gazdasági, ipari, tudományos vagy természeti értékünk, sajátosságunk van, amelyek komparatív előnyt jelentenek a versenyképesség terén. Ezekre az adottságokra építve olyan sikeres stratégiai ágazatokat fejleszthetünk, amelyek magukkal húzzák az egész ország gazdaságát. Több tízezer munkahely, javuló termelékenység, gyorsabb ütemű technológiai fejlődés, a hátrányos régiók felzárkózása, a fenntartható fejlődés és végső soron az ország jövőbeni gyarapodása és sikere múlik azon, hogy kihasználjuk-e és gyarapítjuk-e ezeket az értékeket.

Gyógyszeripar, gyógyászati berendezések gyártása, biotechnológia

Az egészségügyi szolgáltatások piaca, a biotechnológiai ipar, a gyógyászati és kozmetikai vegyipar, az egészségügyi és gyógyászati berendezések gyártása a magyar gazdaság egyik kitörési pontja lehet. Ezt egyrészt

a hazai egészségipar nagy hagyományai, a világszínvonalú felsőoktatási képzési és kutatóintézeti háttér indokolja. Másrészt ez a terület ideális mind a hazai innovációs aktivitás erősítésére, mind a jelenleg tartósan inaktív, munkaképes korú emberek atipikus foglalkoztatására.

Logisztika

Geopolitikai elhelyezkedésünk ideálissá teszi hazánkat a nagy európai elosztóbázis kialakításához. Minden adott: ságunk és esélyünk megvan arra, hogy a térség logisztikai központjává váljunk. Az EU keleti kapuja vagyunk, a Távol-Keletről ide érkező áruk fogadóhelye lehetünk. Itt lépnek be az EU sok százmillió fős piacára a világ legproduktívabb termelő országainak termékei. Ehhez a térségben különösen jó infrastrukturális ellátottságunk további bővítésére, út- vasútfejlesztésre, regionális repterek építésére, a raktározókapacitás bővítésére, elosztó központok létesítésére van szükség. Mindezeket célozza a részben állami, részben uniós, részben magántőkéből megvalósuló záhonyi logisztikai központ fejlesztése, amit további hasonló beruházásoknak kell követniük.

Autógyártás

A gépjárműgyártásban már ma is nagy hatalom vagyunk. Az Audi, az Opel, a Suzuki után hamarosan a Mercedes is jelentős mennyiségben állít majd itt elő gépkocsikat. Arra van szükség, hogy a már itt lévő vállalatok tovább fejlesszék itteni gyártókapacitásaikat, még több munkahelyet teremtve, hozzájárulva az export és a gazdaság növekedéséhez, a beszállítói megrendelések révén pedig a hazai kis- és középvállalatok megerősödéséhez és további több ezer állás létesítéséhez.

Energiaipar

A nyersanyagforrások kinyerése, a diverzifikáció, a beszerzési források megosztása és bővítése óriási méretű beruházásokat igényel (gáztározók, Nabucco, Déli Áramlat gázvezeték, horvátországi gázátalakító). Mindez az építőiparra, a technológiai fejlesztésekre is kihat, számos területen magával húzva hazai cégeket.

Szolgáltató ágazat

A pénzügy, számtalan kisebb nemzetközi cég vagy nagy világvállalat telepítette már hozzánk szolgáltató központjait, pénzügyi részlegeit. Ebben a régióban is különösen erősek vagyunk. Ez az ágazat jól képzett, nyelveket beszélő, diplomás szakemberek tízezreinek ad munkát, ily módon az ágazatban továbbra is komoly lehetőségek rejlenek.

Technológiai kutatás

Több magyar egyetemi kutatóhely a világ tudományos élvonalába tartozik, sok az innovatív, reménykeltő technológiai fejlesztés, felfedezés. Az Európai Lézerkutató Központ szegedi részlege új lökést adhat az egyik legmodernebb tudományos–technikai terület hazai fejlődésének.

Infokommunikáció

A gazdasági és a társadalmi versenyképesség fejlesztése érdekében kiemelt jelentőségű a modern infokommunikációs technológiák elterjesztése és az iparág fejlesztése. Az internet a XXI. század digitális közműve lett, ezért kulcskérdés terjedésének elősegítése és infrastrukturális fejlesztése.

Zöldgazdaság

Az új, fenntartható magyar fejlődési modell jellegében zöld lesz, oly módon, hogy az a közkiadásokat hosszú távon csökkentse és hozzájáruljon a foglalkoztatottság bővítéséhez, új munkahelyek létrehozásához. A környezetvédelmi beruházások arányának növelése, a támogatások bővítése révén – amelyet az uniós stratégiai célként is megjelölt – a fenntartható fejlődést, a tartós növekedést és a munkahelyteremtést egyformán segítő új iparág teremthető Magyarországon is.

Turizmus

Természeti adottságaink, a gyógyvíz, a bor, a gasztronómia, a lovas kultúra, a vidék kulturális értékei mind kiaknázható lehetőséget kínálnak. Több tízezer állás helyben, és a kapcsolódó ágazatokkal cégek, emberek

megélhetésének kulcsa, régiók kitörésének egyik lehetséges eszköze lehet az idegenforgalom, amire helyben és országosan is hosszú távon lehet és kell építeni.

Mezőgazdaság, élelmiszeripar, energianövények

Az új gazdaságpolitikai modell az agrárium és az élelmiszer-gazdaság jelentős felértékelését feltételezi. A mezőgazdaság a világ népességének növekedésével és a termőterületek szűkülésével egyre inkább felértékelődik: egyre több élelmiszere lesz szükség, és ezek ára egyre magasabb lesz. Az agrárgazdaság ezért kiemelten fontos, stratégiai ágazat. Az eddigieknél lényegesen jobban kihasználjuk a magyar agrárium hagyományos értékeit és jövőbeni lehetőségeit. Ehhez szükséges a versenyképesség növelése, a technológiák fejlesztése, a költségek csökkentése, a hozamok és a minőség jelentős javítása, valamint az EU-szabályozások érdekeinknek megfelelő alakítása.

Fejlesztéspolitika – továbblépni a már megkezdett úton

Az elmúlt 8 év néhány kiemelt fejlesztési eredménye

- 2004–2006 közötti I. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében a hazai társfinanszírozással együtt összesen 670 milliárd fejlesztési forrás felhasználására nyílt lehetőség, amit Magyarország maximálisan kihasznált
- Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében 2007–2013 között a hazai társfinanszírozással együtt összesen 7 ezer milliárd forintnyi fejlesztés valósulhat meg az Európai Unió támogatásával.
- Magyarország az Európai Unióhoz történt csatlakozással 2004-től befizetéseinek többszörösét használhatja fel az ország gazdaságának–infrastrukturájának fejlesztésére, a mezőgazdasági termelők támogatására.
- A kormány a nemzetközi gazdasági válság körülményei között is maradéktalanul biztosítja az uniós források felhasználásához szükséges hazai társfinanszírozás összegét.
- 264 milliárd forint jutott az Új Magyarország Fejlesztési Tervből a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztésére, szemben a Széchenyi tervvel, amely összesen 110 milliárd forintot fordított a hazai fejlesztésekre
- 2002 és 2010 között 700 km gyorsforgalmi utat (autópálya, autóút) épített a kormány, amivel megdupláztta az ország gyorsforgalmi úthálózatát. A fejlesztéseknek köszönhetően ma egy nyíregyházi lakos 2,5 órával hamarabb jut el a szlovén határhoz, mint 2001-ben.
- 2002 óta több mint 500 km új főutat épített az ország, valamint 811 kilométernyit újított fel.
- A szocialista kormányoknak köszönhetően ma közel 400 km-rel több kerékpárút áll a biciklivel közlekedők rendelkezésére, mint 2002-ben.
- Magyarországon 2008-ban 206 ipari park működött 12 323 hektárnyi területen. Az ott működő vállalkozások száma több mint tízszeresére – 320-ról 4051-re – nőtt, a megvalósult beruházások mértéke is meg-tízszereződött, és 2474 milliárd forintot tesz ki.
- Mikrohitelre 2009–2010-ben 50 milliárd forint, egyéb vállalkozásokat segítő hitelekre összesen 190 milliárd forint hitelkeretet biztosít az állam.

Fejlesztéspolitika

Tervezett fejlesztéseink forrását a gazdasági növekedésből származó többletbevételek, az intézményrendszer átalakításából fakadó állami megtakarítások, valamint az európai uniós támogatások adják. A válságkezelés eredményeként a mindehhez szükséges nemzeti önrész biztosított, ezek nem veszélyeztetik az elért egyensúlyi pályát. Az új gazdaságpolitika érvényesítéséhez makroszintű tervezésre és új állami fejlesztéspolitikára van szükség.

Újraindítjuk a hazai területalapú támogatási rendszert, annak érdekében, hogy elősegítsük a területi kiegyenlítést, a versenyképességi különbségek enyhítését, ösztönözzük a beruházásokat, a technológia- és struktúrafejlesztést. Felülvizsgáljuk az országos területfejlesztési koncepciót, a budapesti agglomeráció területrendezéséről szóló törvényt. Előkészítjük az országos területrendezésről szóló törvény módosítását és folytatjuk a balatoni intézkedési terv végrehajtását. Kialakítjuk az egységes elektronikus közműnyilvántartást és a nyomvonalas létesítmények adatnyilvántartási szabályozórendszerét. Nyomon követjük a gyor-

sítást szolgáló építésügyi jogszabálysomagok hatályosulását, elvégezzük a szükséges kiigazításokat. Indokoltan tartjuk a területfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia újraszabályozását.

Autópálya- és közútfejlesztés

Folytatjuk a legfontosabb autópálya-építéseket. Továbbvisszük az M3-as Nyíregyháza–Vásárosnamény, az M4 Budapest–Cegléd, az M44-es gyorsforgalmi út Tiszakürt–Kondoros, az M60-as gyorsforgalmi út Pécs-Dél–Szentlőrinc közötti szakaszának építését. Megépítjük az M8-as és az M9-es autópályát, ezzel felgyorsítjuk Kelet-Magyarország felzárkózását.

Folytatódik a főutak megerősítése és több települési elkerülő út építése. Országszerte több mint 500 km-en uniós forrásokból újítunk fel négy és öt számjegyű utakat.

Közösségi közlekedés

Hosszú távon fenntarthatóvá, költséghatékonyabbá tesszük a közösségi közlekedés rendszerét. Az államháztartás egyensúlya érdekében a közösségi közlekedésre fordítható összegek mértékét a következő három évben a GDP 1 százalékában maximáljuk. Ehhez jelentős költségcsökkentés, a hatékonyság javítása, az indokolatlan párhuzamosságok kiiktatása szükséges. Biztosítjuk, hogy valamennyi település elérhető legyen tömegközlekedési eszközzel, és hogy a szolgáltatások jobban igazodjanak az utazók igényeihez.

Létrehozuk a közösségi közlekedés regionális szintjét, amely a közösségi közlekedést új, hatékonyabb szervezeti keretben képes biztosítani az állami megrendelések és a közszolgáltatási szerződések gyakorlata szerint.

Vasútfejlesztés

A vasút versenyképességének javítása érdekében a legfontosabb vonalakon fejlesztjük a vasúthálózatot: első sorban a vágányhálózat korszerűsítésével és az elektronikai vezérlőrendszerek kialakításával. Támogatjuk a „lassú jelek” felszámolását. Folytatjuk a központi régió egységes közösségi közlekedési rendszerének megteremtését.

Infokommunikáció

Tömegesíteni és demokratizálni kell az internethasználatot Magyarországon. E nélkül nem lehet sikeres a társadalmi modernizáció. Jelenleg csupán minden második magyar polgár használja az internetet. Önmagában a piac nem fogja mindenütt kiépíteni, elérhetővé tenni ezt a szolgáltatást, ezért van szükség e téren az állam aktívabb szerepvállalására, az európai uniós források bevonására, tömeges képzésre, célzott támogatási programokra.

Az internet és a távmunkához szükséges egyéb technikai feltételek biztosításával a hátrányos helyzetű térségekben mintegy százezer munkahelyet lehetne teremteni, ami kitörési lehetőség lehet az elmaradottabb régiók és az ott élő emberek számára. Mindemellett így lehet még inkább elterjeszteni és általánossá tenni az elektronikus közszolgáltatások használatát is.

2014-re minden magyar állampolgárnak lakhelytől függetlenül, állampolgári jogon, megfizethető áron (kb. havi nettó 2500 Ft-os áron) elérhetővé kell tenni a gyors internetelérést. El kívánjuk érni, hogy a legalább 1 megabit/másodperces internet-hozzáférést legfeljebb a minimálbér három százalékának megfelelő havidíjért lehessen igénybe venni. Kiemelten kell kezelni a sikeres, sok munkahelyet létrehozó infokommunikációs-ipari fejlesztéseket.

Támogatni érdemes, hogy a távközlési, hírközlési, informatikai és médiavállalatok egységes infokommunikációs szolgáltatási platformot hozzanak létre és használjanak.

Turizmus, idegenforgalmi beruházások

Magyarország természeti adottságai, kulturális hagyományainak sokfélesége a hazai és a külföldi utazók számára egyaránt komoly vonzerőt jelent. Ez alapján a turizmus hazánk gazdaságának egyik kiemelt területe kell hogy legyen.

Ahhoz, hogy lehetőségeinkkel élni tudjunk, nemzetközi szinten is versenyképes infrastruktúrával és szolgáltatáskínálattal kell rendelkezünk. Ennek érdekében a kormány 2005-ben megalkotta a Nemzeti Turizmus-

fejlesztési Stratégiát, és az abban foglalt prioritások végrehajtásához hazai és európai uniós forrásokat biztosított. A stratégia – az EU-s költségvetési periódushoz igazodva – 2013-ig határozta meg a turizmusfejlesztés főbb céljait és eszközrendszerét. A következő években – az időközben bekövetkezett világgazdasági válság hatásait is figyelembe véve – megújítjuk a stratégiát, amely 2020-ig fogja megszabni a turizmus fejlesztésének fő irányait. A nemzeti szintű prioritásként megfogalmazott egészségturizmus, kongresszusi turizmus és örökségturizmus fejlesztését továbbra is pályázható forrásokkal segítjük.

Célunk, hogy a következő uniós költségvetési ciklusban se csökkenjen a turizmusra fordítható források aránya. Támogatjuk a köz- és a magánszféra együttműködésén alapuló, alulról szerveződő helyi turisztikai desztinációmenedzsment szervezetek megalakulását, valamint az új intézményrendszer térségi és regionális szintre történő kiterjesztését. A jogi és a közigazgatási környezetet a turisztikai vállalkozások hosszú távú jövedelmezősége és kiszámítható működése érdekében fejlesztjük tovább.

A turizmus fejlesztése érdekében erősítjük a fenntarthatóság, az esélyegyenlőség, fogyasztóvédelem és a klímabarát szemlélet érvényesülését.

Kutatás, fejlesztés, innováció – legnagyobb nyersanyagkészletünk a tudás

A tartós és fenntartható növekedés, valamint az életminőség javulásának döntő tényezője a hazai kutatás, fejlesztés és innováció szerepének és súlyának növelése. A tudásalapú társadalomban az innováció fogalma újraértelmeződik, amihez igazodóan megváltozik az innováció intézményrendszere. A technológiai fejlesztésekben egyre inkább az kerül középpontba, miként lehet olyan technológiai környezetet biztosítani, amely lehetővé teszi a környezettel való harmonikus együttélést.

Az innováció célja már nem elsősorban a fogyasztó vagy a vállalat rövid távú szükségleteinek kielégítése. Az új technológiák egyrészt a hosszabb távon fenntartható termelési és fogyasztási kultúra elterjedését segítik, másrészt kifejtésük nem egy szűkebb földrajzi területre összpontosul, hanem egyre szélesebb kört, fejlődő, felzárkózó régiókat is bevon az együttműködésbe.

A hazai felsőoktatás az innováció motorja lehet. Jelenleg is zajlik a kutatóegyetemi hálózat kiépítése. A felsőoktatás fejlesztése során szemléleti váltásra van szükség, hogy az egyetem a társadalom és a gazdaság szereplői számára hiteles partner legyen, hogy közös feladatokat oldjon meg a gazdaság szereplőivel együttműködve és a közérdekre való tekintettel segíteni tudja a gazdasági szereplőket a felzárkózásban.

Ez azt is jelenti, hogy az egyetem egy adott térség, régió szellemi központjává válik, részt vesz a gazdaság szervezésében, segíti a hozzá kötődő gazdasági szereplőket a tájékozódásban. Az innováció és a felsőoktatás közötti kapcsolat erősítését, a vállalati szféra bevonását konkrét szakpolitikai döntésekkel ösztönözzük.

A gazdasági és oktatási szféra együttműködésének erősítésére olyan törvényjavaslatot elfogadását kezdeményezzük, amely adókedvezményt biztosít azon vállalkozások vagy önkormányzatok számára, amelyek közvetlenül felsőoktatási intézményt támogatnak, illetve doktoranduszokat vagy mesterszakos hallgatókat finanszíroznak.

Minden egyes felsőoktatási intézmény esetében ösztönözzük olyan szervezetek létrehozását, amelyek az adott intézmény fejlesztésében érdekelt vállalati kört tömörítik. Bővítjük a szakképzési hozzájárulás felhasználási körét, a felsőoktatási intézményre bízunk annak elköltési módját.

Újraelestjük és újjáalakítjuk a nemzeti innovációs rendszer intézményeit, ösztönözzük az innovációs szemlélet elterjesztését az egész országban. Fenntartjuk és megerősítjük a vállalati szféra és az állami szereplők közötti együttműködést.

Piacot biztosítunk az innovációnak. Törvényben rögzítjük, hogy minden állami közbeszerzési eljárás során két pályázó közül minden más tényező egyezősége mellett automatikusan előnyt élvez az a vállalkozás, amelyik felkínált termékét igazolhatóan két éven belül fejlesztette ki.

Kezdeményezzük az ország középtávú kutatás-fejlesztési és innovációpolitikai stratégiájának módosítását annak szellemében, hogy az innovációs rendszer feladata alapvetően nem az alap kutatások, hanem az innováció, a tudás gazdasági hasznosulásának támogatása.

Az NKTH vezetésével felülvizsgáljuk, és ha szükséges, módosítjuk az állam különböző gazdaságfejlesztési szakstratégiáit, valamint az összes közvetlen és közvetett támogatást nyújtó pályázati rendszert, hogy minél pontosabban illeszkedjenek a tudásalapú társadalom kialakításának feladatahoz.

Fejlesztani kívánjuk a tudományos teljesítmény értékelését, részt kell vennünk a nagy európai kutatóprogramokban. Továbbra is támogatjuk az európai csúcstechnológiai nagyberuházások Magyarországra telepítését. Összehangoljuk a közfinanszírozású K+F+I programok forrásfelhasználását, és a hazai és EU források összehangolt felhasználásával növeljük a vállalati szféra innovációs aktivitását.

Elősegítjük az alap- és alkalmazott kutatások összekapcsolását és hálózattá fejlesztését. Figyelembe vesszük, hogy az alapkutatások és a humán tudományok elhanyagolása az innováció elsorvadásához vezethet. Elemi érdekünk a műszaki és természettudományi képzés súlyának erőteljes növelése.

Helyreállítjuk a kutatás-fejlesztés és innováció egységes kormány szintű, miniszter által végzett irányítását. Arra törekszünk, hogy a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap hosszú távon és garantáltan biztosítsa a forrásokat, oly módon, hogy az kockázati tőkét is vonzzon. A támogatások feltétele a piaci eredményesség legyen.

Mezőgazdaság, vidékfejlesztés – hagyomány és megújulás

Az elmúlt 8 év főbb eredményei az agrárium és a vidékfejlesztés területén

- 2002 után a kormány módosította a földtörvényt, meghatározta a birtokpolitikai elveket, megteremtette a végrehajtás jogi intézményi hátterét, valamint az ésszerű birtokrendezés és a gazdálkodói biztonság érdekében átalakította a Nemzeti Földalap rendszerét.
- A szocialista kormány 60 milliárd forintos adósságrendezési programot vitt véghez az agrárgazdaság finanszírozási gondjainak enyhítésére, valamint megvalósította a SAPARD Hivatal akkreditációját, és elindította a SAPARD program végrehajtását.
- Az elmúlt években 40 milliárd forint nagyságrendű kedvezményes agrárhitelprogram indult a kis és közepes gazdaságok számára.
- A szocialista kormány megteremtette a pálinka nemzeti védelmét, Nemzeti Pálinkaprogramot indított, valamint megállapodást kötött az áruházláncokkal a magyar termékek védelméről és fogyasztásának növeléséről.
- A gazdák több mint 60 milliárd forint támogatást kaptak mezőgazdasági gépek beszerzéséhez, aminek segítségével több ezer új traktort, betakarítógépet és más eszközt vásároltak.
- Az ország európai uniós csatlakozását követően az agrár- és vidékfejlesztési támogatások több mint duplájukra nőttek: a 2002. évi 212,5 milliárd forint támogatás 2008-ra 426,3, 2009-re pedig 472,7 milliárd forintra nőtt.
- Az Európa Terv Agrárhitel Program meghirdetésének köszönhetően a termelők több mint 200 milliárd forint közép lejáratú és kedvező kamatozású hitelhez jutottak.

Az elmúlt közel nyolc év kormányzása során agrárbékét teremtettünk a mezőgazdasági vállalkozások között, és történelmi léptékű modernizációt indítottunk el az ágazatban. Mára a magyar szántóföldi növénytermelés nemzetközi mércével mérve is versenyképes. Az állattenyésztésben és a kertészetben megkezdett kedvező folyamatok következetes továbbfolytatása garanciát jelent a magyar élelmiszer-gazdaság egészének nemzetközi versenyképességére és a vidéki életminőség érdemi javítására. Az uniós csatlakozásunkkal indult el az a nagyléptékű technológiai fejlődés az agrárgazdaságban, amelynek támogatási feltételei biztosítottak 2013-ig. Töretlen célunk a magyar gazdák gyarapodásának, az agrárgazdaság fejlődésének segítése.

Agrárgazdaság

További erőfeszítéseket teszünk a versenyképesség növelése, a költségek csökkentése érdekében. Javítjuk a termékek minőségét és feldolgozottságának fokát. Növelni szükséges az állattenyésztés arányát, fejlesztjük a kertészeti kultúrákat, a vegyes üzemi struktúrákat. Elő kell segíteni a piaci szereplők közötti együttműködést.

A feldolgozottság növelése érdekében indokolt az élelmiszeripar erőteljes fejlesztése. A versenytörvény átalakítása, uniós harmonizációja révén elősegítjük a kis- és közepes méretű vállalkozások alkuképességének

erősítését a multinacionális kereskedelmi láncok piacán. Emellett alternatív élelmiszer-kiskereskedelmi csatornák létesítésére törekszünk. Ilyenek a helyi értékesítési lehetőségek, a szövetkezetek, hálózatok, a termelői piacok, valamint a háztól történő eladás formái.

A magyar agrárpotenciál jelentős exportfejlesztést alapozhat meg. Olyan pénzügyi és intézményi rendszert kell felépítenünk, amely jobban segíti az új piacok feltárását és ösztönzi a piacra jutást. Hatékonyabb közösségi marketingre, jobb szaktanácsadásra, fejlesztési tanácsadásra van szükség. A piacbővítés fő területe Európa keleti fele, a mediterrán térség és Kína lehet. Az agrárgazdaság sajátosságainak megfelelő, elkülönített hitelcsomagok alkalmazására van szükség.

Az agrármodernizáció része a bioenergia előállításában rejlő potenciális lehetőségek jobb kihasználása, a keletkező mellék- és hulladéktermékekre alapozva. Ezzel jelentősen csökkenthető a környezet terhelése. A feldolgozóipar vállalkozóinak ösztönzésével a gabona és olajosnövények más típusú feldolgozását, illetve a biomassa hasznosítását célszerű elősegíteni.

A közösségi célokat előtérbe helyező szövetkezeteket elismerjük közcélú szervezatként, beruházásaikhoz induló tőkét biztosítunk, így lehetővé válik a kistelepeken élők számára tulajdonosként és munkavállalóként dolgozni helyben, biztonságos megélhetést, tartós munkahelyet teremtve, helyi szükségleteiket megtermelve.

További segítséget kell nyújtani a helyi kis piacok működéséhez annak érdekében, hogy a helybeli termelők termékeiket értékesíthessék. A merev állat-egészségügyi és élelmiszer-biztonsági előírásokra vonatkozó szabályozást finomítani kell, elősegítve ezáltal az olyan kiskereskedelmi tevékenységi formák életképességét, megerősödését, mint a háztól értékesítés.

A helyi értékesítési szövetkezetek együttműködésének elősegítésével el kell érni, hogy a magyar élelmiszerárak részaránya növekedjen a kiskereskedelmi forgalomban. Ebben kiemelten számítunk a magyar kiskereskedelmi hálózatokra. Célunk olyan kiegészítő, jövedelemtermelő mezőgazdasági tevékenység folytatásának élővé tétele, amely más főállású tevékenység mellett is folytatható.

Folytatni kell a termelői tulajdonhoz jutás lépéseit a feldolgozásban, elő kell segíteni, hogy a termelői szövetkezetek dinamikusabbá váljanak, tőkeerejük növekedjen, hogy vidéki foglalkoztatási szerepük erősödjön.

Fejlesztani kívánjuk a szakoktatás, a szakmai felsőoktatás, a szaktanácsadás koordinált együttműködésére épülő korszerű ismeretátadást, a gazdálkodás fejlesztését szolgáló szakismeretek terjedését.

Termőföld

A termőföld nemzeti kincsünk. Azt szeretnénk, hogy minden megművelhető földdarab a magyar gazdálkodóé legyen. Ezért kezdeményeztük a 2011-ben lejáró földvásárlási moratórium további három évvel történő meghosszabbítását. Olyan földtörvényt alkotunk, amely figyelembe veszi a helyi adottságokat, amely a helyi közösségekre bízta, ki legyen a földhasználó, és amely kizárja, hogy bárki a gazdák kárára spekulálhasson.

Az állami földeket alapvetően a vidéki foglalkoztatás és a termelés biztonságának megteremtése érdekében használjuk. Folytatjuk a földért életjáradék programot. Fenntartjuk az előhasználat és elővásárlási gyakorlat jelenlegi rendszerét a termelés és a termelők számára. A földtulajdonosok és földhasználók biztonsága érdekében megteremtjük az osztatlan közös tulajdon fenntartható használatát. A földbirtok további elaproszódásának megakadályozása érdekében alakítjuk ki az öröklés szabályait. Az állattenyésztőknek tartós földhasználatot biztosítunk. Nem engedjük meg, hogy a '90-es évek elején elkövetett súlyos hibák megismétlődjenek, ezért nem támogatjuk az új földosztást.

Vízgazdálkodás

Nemzeti vízgazdálkodási programot valósítunk meg a vízvagyonon ésszerűbb, korszerűbb és hatékonyabb felhasználása, a termálvíz fokozottabb hasznosítása, az átfutó vizek megtartása, az öntözés szerepének növelése érdekében. Vidéki munkahelyek ezreit lehet létrehozni a Duna-Tisza-csatorna megépítésének előkészítésével, az öntözés fejlesztésével és a hajózás feltételeinek megteremtésével. Ezzel a programmal lehet rendezni az Alföld vízgazdálkodását, így akadályozzuk meg a Homokhátság elszikesedését.

Vidékfejlesztés

Fejlett vidék nélkül nincs fejlett Magyarország. Egy modern országban, egy valóban összetartó társadalomban nincs helye olyan törésvonalaknak, mint főváros és vidék, város és falu, roma és nem roma, megyeközpont és kistépelülés. Az alapvető szolgáltatások hozzáférhetőségét mindenki számára, mindenhol és mindenkor biztosítani kell.

Az agrár- és vidékfejlesztés eszközeivel segíteni kívánjuk a kistérségek, települések lakóit abban, hogy helyi közösségeiket fejleszthessék, helyi elgondolásaikat megvalósíthassák, az eddig végzett munkájukat és tevékenységüket új jövedelemszerző tevékenységgel egészíthessék ki, megőrizhessék településük eredeti arculatát, fejleszthessék az életminőségük javításához szükséges helyi infrastruktúrát, szolgáltatásokat. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program történelmileg páratlan nagyságú fejlesztési forrást tartalmaz. Mindebben kulcsszerepet játszanak a helyi akciócsoportok és a már kidolgozott térségi fejlesztési stratégiák.

A vidéki kistérségek, falvak lakói számára faluszövetkezetek létrehozásával foglalkoztatási lehetőségeket nyújtunk. Támogatjuk a kis kapacitású, kézimunkát igénylő, legalább kiegészítő jövedelmet nyújtó, helyi termék előállítását.

A főként falvakat, közepes méretű vidéki közösségeket sújtó tökeszegénység gyakorlati megoldása a szociális szövetkezetek kialakítása, támogatása lehet, akár a jelenlegi közmunkaprogramok továbbfejlesztéseként.

Erősítjük az Európai Unióban is sikeresen és kötelezően alkalmazott vidéki hálózati eszközöket, ezáltal is segítve az érintettek információs és tudáshalmazának naprakész bővülését. A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat szerepe kiemelten fontos, szolgáltatásainak erősítésével javaslatokat fogalmazunk meg mind a hazai, mind pedig a nemzetközi döntéshozatalhoz.

A magyar agrárérdekek védelme az EU-ban

Olyan közös európai mezőgazdasági politikát támogatunk, amely biztosítja a magyar gazdák egyenlő esélyeit a nemzetközi versenyben, és elősegíti az ágazat további modernizációját, a növénytermelés és állattenyésztés optimális arányának megteremtését, az élelmiszer-feldolgozás fejlesztését, valamint a vidéki életminőség érdemi javítását.

Az uniós közös agrárpolitikájának továbbfejlesztése során súlyponti kérdésnek tekintjük a jövedelemkiegészítő támogatások megőrzését, a közvetlen támogatások és a vidékfejlesztési források szintjének megtartását.

A magyar gazdálkodók számára lényeges, hogy a kedvezőtlen adottságú területek minőségét újragondolják, a valóságos termőhelyi adottságokat vegyék figyelembe, és egy igazságosabb jövedelmekkiegészítő támogatáselosztás jöjjön létre.

Szükségesnek tartjuk az adózás szabályainak átalakítását, a gazdaságok adóterhelésének csökkentését, miközben továbbra is biztosítani kell számukra a lehetőséget, hogy részt vegyenek az uniós pályázati rendszerekben. Szükség van a hazai kistermelőkre vonatkozó szabályozás szakmai továbbfejlesztésére, el kell érni, hogy tevékenységük jövedelemtartalma ne legyen tételes adóelszámolás alapja.

Támogatjuk, hogy az EU határozottabban alkalmazzon piacvédelmi intézkedéseket, biztonsági szabályokat az Unión kívüli országokból érkező termékekre.

Támogatjuk a magyar szocialisták által az Európai Parlamentben kezdeményezett iskolai gyümölcsellátási program elfogadását. Az új SPS támogatási rendszer jövedelembiztonságot garantál, ugyanakkor segíti a biztonságot, az egészséges élelmiszerek előállítását.

A sikeresen elindított, a vidéki térségekre fordított fejlesztési források felhasználását szolgáló intézményrendszert át kell világítani, a működést tovább kell javítani. Ezáltal válhat hatékonyabbá, célzottabbá, fókuszáltabbá a forrásfelhasználás.

Foglalkoztatáspolitikai – visszaadni a legális munka becsületét

Főbb foglalkoztatáspolitikai fejlemények az elmúlt 8 évből

- A pályakezdő fiatalok 2005 őszén bevezetett Start kártyájával 2009 júniusában már több mint 32 ezer fiatalot foglalkoztattak jelentős járulékkedvezményrel a munkáltatók.
- 2008 végén már 12 ezer, 2009 júniusában pedig már közel 17 ezer gyesről, gyedről, gyetről visszatérő kismamának, tartós munkanélkülinek sikerült állást találni magának a Start+ kártya segítségével.
- A válság munkaerőpiaci-hatásainak enyhítésére a kormány 2009-re az uniós és hazai források átcsoportosításával mintegy 50 milliárd forintot fordít a munkahelyek megőrzését szolgáló programokra. Ez mintegy 140–160 ezer – a válság hatására átmeneti nehézségekkel küzdő vállalkozásoknál lévő – munkahely megőrzését teszi lehetővé.
- 2008 végén 8 milliárd forintnyi hazai forrásból indult 4+1 program keretében azok a vállalkozások, amelyek elbocsátás helyett a 4 napos munkaidőben történő foglalkoztatást vállalták, dolgozóik számára támogatásként megkaphatták a kieső időre jutó bért.
- Az Út a munkához program elindítása alapjaiban alakította át a közcélú foglalkoztatás rendszerét. Ez a legjelentősebb foglalkoztatáspolitikai intézkedés a rendszerváltás óta.
- 2008-ban az aktív korú tartós munkanélküliek kevesebb mint 7 százaléka végzett valamilyen közcélú munkát, alig néhány hónap alatt alapvetően változott meg az aktív korúak szociális ellátásának szerkezete, és így a közfoglalkoztatottak aránya 2009-ben 33 százalékra emelkedett.
- A keresetek reálértéke még a válság ellenére is 30 százalékkal magasabb, mint 2001-ben.

Foglalkoztatáspolitikai kezdeményezések

Az elmúlt egy év során hozott válságkezelő intézkedésekkel megvédtük a magyar gazdaságot és a munkavállalókat a válság súlyosabb hatásaitól. Az intézkedések hatásaként több mint százezer ember munkahelyét sikerült megőrizni. Mára sokat javult a magyar gazdaság helyzete, megalapoztuk a mielőbbi növekedést, de a válságnak még nincs vége. A válságnak akkor lesz vége, ha új munkahelyek jönnek létre, és újra tartósan bővül a foglalkoztatottság.

A munka becsülete, a teljesítmény megbecsülése terveink, elképzeléseink kiindulópontja. A magyar gazdaság versenyképessége javításának legfőbb feltétele a foglalkoztatottság jelentős bővítése, új munkahelyek teremtése. A rendszerváltás után másfél millió ember veszítette el az állását. Százezrek menekültek nyugdíjba, sokan élnek a feketepiac, az alkalmi munkák és munkanélküliség körforgásában.

Csak úgy tudunk nagyobb ütemben fölzárkózni a nálunk fejlettebb európai országokhoz, ha minél többen dolgoznak, ha minél többen fizetnek minél kevesebb adót. Így gyarapodhat gyorsabban az ország és minden polgára is. Ezért a legfontosabb feladat a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás növelése.

A munkahelyteremtést segítő állami erőfeszítéseknek két súlypontja van. Egyrészt fontosnak tartjuk a nagyobb hozzáadott értéket létrehozni képes tudás- és szolgáltató ágazatokat, az innováció ösztönzését. Másfelől pedig a képzetlen, alacsonyabb iskolázottságú, többoldalúan hátrányos helyzetben lévő emberek, elmaradott régiókban élők számára kell új eszközökkel is munkahelyek létrehozását elősegítenünk.

A szakképzés megújítása, az oktatás és a munkaerőpiac jobb összhangja kulcskérdés a foglalkoztatottság bővítésében. A munka becsületének és a foglalkoztatásnak a növelését szolgálja az általunk folytatni kívánt adócsökkentés is.

A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakmunkásképzést biztosítunk. 2010. január 1-jétől szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat adunk a hiányszakmákban tanuló diákok számára. Az ösztöndíjat a regionális fejlesztési és képzési bizottságok által meghatározott hiányszakmákat tanulók kaphatják meg. Kezdeményezzük, hogy 2011-től a minimálbérhez legyen igazítva az ösztöndíj összege.

Folytatjuk munkahelyteremtő és -megőrző programokat. A nagy területi egyenlőtlenségek miatt szükség van a munkába járást megkönnyítő kedvezményekre, ezért adómentessé tesszük a közösségi közlekedést igénybe vevők munkába járási támogatását.

A munkaerő elégtelen földrajzi mozgása több, egymástól jól elkülöníthető problémának a forrása. A fejlett térségekben nem találnak munkaerőt a vállalkozók, miközben más térségekben jelentős a munkanélküliség. Ezért a mobilitás ösztönzésére több, a támogatási rendszert, a közlekedésszervezést, a lakáspiac rugalmasságát fokozó intézkedési csomagot szükséges összeállítani.

Elindítjuk a Munkaerő-piaci Mobilitást Segítő Alapot, amelynek forrását a Munkaerő-piaci Alapból biztosítjuk. A programból azok a munkavállalók kapnak támogatást, vagy azok után lenne igényelhető a támogatás, akik a lakóhelyüktől 60 kilométeren túl tudnak munkát vállalni. Ennek keretében új munkaviszony létesítése céljából felmerülő lakóhelyváltozás esetén a költözési költségek egy részének megtérítése válik lehetségessé; a gyermekkel, szülővel költözők esetén egyszeri letelepedési támogatást biztosítunk; lehetővé tesszük, hogy a munkáltatók kezességet vállaljanak dolgozóik lakáshiteleire; végezetül pedig a vállalatok támogatást kapnak ahhoz, hogy üzemeltetni tudják a dolgozóik munkába szállításához használt járműveiket.

Az elzárt kistelepüléseken élők munkába járásnak könnyítése érdekében 1200 fő alatti településig biztosítanánk forrást ahhoz, hogy tudjanak ilyen járművet vásárolni többek között a munkába járás segítésére. Ezt főképpen azoknak a településeknek adjuk, ahol a menetrend szerinti személyszállítást biztosító társaságok gazdaságossági okokra hivatkozva nem vállalják a járatok sűrítését.

Annak érdekében, hogy a munkaerőhiánnyal küzdő térségekben megfelelő munkaerő álljon rendelkezésre, állami bérlakásprogramot indítunk.

Az eddigi kezdeményezések mellett új eszközöket vetünk be a dolgozni akaró kismamák és a munkaerőpiacról kiszoruló 40-50 évesek munkalehetőségeinek javítására, illetve az idősebbek elhelyezkedésének segítésére.

Kiemelten kezeljük és támogatjuk az atipikus foglalkoztatási formákat. Csökkentjük az ezekhez kapcsolódó adminisztratív kötöttségeket. A szabályozási környezet változtatásával lehetővé tesszük megjelenésüket a gazdaság valamennyi szektorában.

Továbbvisszük és kiterjesztjük az Út a munkába programot oly módon, hogy az a közfoglalkoztatás mellett több lehetőséget adjon az elsődleges munkaerőpiacon való érvényesülésre. Ezért kezdeményezzük, hogy a rendelkezésre állási támogatásban részesülők minél nagyobb számban helyezkedhessenek el a vállalkozási világban.

Kidolgozzuk és bevezetjük a Start-rehab kártyát, amely alapján járulékkedvezményt kapnak azok a munkaadók, amelyek vállalják a rehabilitációs járadékban részesülő és ténylegesen rehabilitálható álláskereső foglalkoztatását. Ez a kártya egyrészt a tartós állásban maradáshoz szolgálja, másrészt felkészíti a folyamatos munkavégzésre.

Külön célprogramot tervezünk roma munkavállalók számára. Az ilyen típusú közmunkaprogramokat nem pusztán átmeneti foglalkoztatásnak tekintjük, hanem olyan lehetőségnek, amely a munka valóságos világát jeleníti meg, hiszen szerződéses munkaviszonyt, képzést is jelent és segíti a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedést.

Különösen fontos, hogy a munkaképes korba jutó fiatalok ne munkanélküliként kezdjék életüket. Az érintett térségekből önkormányzati közösségek, kisebbségi önkormányzatok együttesen pályázhatnak majd. A konzorciumba roma vállalkozókat és mentorokat is bevonnak. Segítjük a munkanélkülivé váló pályakezdő diplomásokat, és új megoldásokkal szükséges munkalehetőséget biztosítunk a fogyatékkal élők számára.

Ösztönözzük a családi gyermekfelügyelet intézményének kiterjesztését. Saját gyermeke mellett állami támogatásért további két gyermekre vigyázhat az édesanya. Ezáltal neki biztosított a munkaviszonya, míg a többi édesanyának lehetősége lenne munkát vállalni. A kisgyermekes anyák számára döntési lehetőséget biztosítunk, hogy mikor kívánnak a munkahelyükre visszamenni. Megteremtjük annak a feltételeit, hogy a közszférába visszatérő édesanyáknak kérésükre részmunkaidős foglalkoztatást lehessen biztosítani.

Munkaviszonyként ismerjük el azok áldozatvállalását, akik otthon gondozzák hozzátartozójukat, és ápolási díjban részesülnek.

Idősügy, nyugdíjak – megbecsülés és biztonság

Az elmúlt 8 év során a nyugdíjasokat érintő jelentősebb lépések

- Az elmúlt nyolc évben a nyugdíj és a nyugdíjszerű ellátások összege átlagosan 46 ezer forinttal, míg a nyugdíjak vásárlóértéke 40 százalékkal nőtt.
- A szocialista kormány helyreállította és folyamatosan emelte a Nyugdíjbiztosítási Alap méltányossági nyugdíjkeretét, így sor kerülhetett a legnehezebb körülmények között élő idős emberek nyugdíjának emelésére. Továbbá döntött az összeg évről évre történő megduplázásáról az elkövetkező évekre vonatkozóan. Ezáltal 2009-ben 90 ezer, 2010-ben pedig előreláthatólag 150 ezer nyugdíjas kaphat ilyen ellátást.
- A rokkantnyugdíjazási rendszer átalakításával elértük, hogy mindazok a megváltozott munkaképességű emberek, akik rehabilitálhatók, vissza tudjanak térni a munka világába, és rokkantnyugdíjba csak azok kényszerüljenek, akik teljes értékű munkavégzésre már valóban nem képesek.
- Az elmúlt 8 évben igazságosabbá tettük és törvényben garantáltuk az éves nyugdíjemelés mértékét. Megindítottuk a nyugdíjkorrekciós programot, amivel 2 millió alacsony nyugdíjjal nyugdíjba vonult idős ember nyugdíja növekedett érdemben a rendes évi nyugdíjemelésen túlmenően.
- Az elmúlt években 50 százalékkal nőtt a saját jogú nyugdíj mellett özvegyi nyugdíjra jogosultak özvegyi ellátása, és lehetőséget teremtettünk arra, hogy a súlyos megélhetési gondokkal küzdő idős emberek méltányossági nyugdíjemelésben részesüljenek.
- Megteremtettük a nyugdíjasok jubileumi juttatását, így 12 ezer idős ember jut egyszeri, átlagosan 100 ezer forintos támogatáshoz.
- A kabinet a 11. és 12. havi nyugdíjak kifizetésének biztonsága érdekében döntött a nyugdíjkorhatár fokozatos 65 évre emeléséről, a 13. havi nyugdíj felfüggesztéséről.
- A 13. havi nyugdíjat a gazdaság teljesítményétől függő „nyugdíjprémium” váltotta fel, így nem csak megőrzi reálértéküket a nyugdíjak, de a nyugdíjasok is megfelelően részesülnek a gazdaság közös gyarapodásából.

Fenntartható nyugdíjpolitika az élhető időskorért

A nyugdíjasok megbecsülése a baloldal számára az egyik legfontosabb kötelezettség, amit kormányon és ellenzékben egyaránt következetesen vállal és képvisel. Ennek hatására 2002-höz képest megdupláztuk a nyugdíjak összegét, és a baloldal kormányzása alatt – még a válságkezelés miatt hozott kényszerű intézkedések ellenére is – harmadával magasabb a juttatások vásárlóértéke, mint 8 évvel korábban. Az MSZP és az általa vezetett kormányok tettein tehát látszik, hogy mindig szövetségesei voltunk a nyugdíjasoknak. Így volt ez régen, és így van ma is. Akkor, amikor a 13. havi nyugdíjat vezettük be – és akkor is, amikor annak felfüggesztésére kényszerültünk. Mert minden egyes nehéz döntés mögött az idősek hosszú távú biztonságáért érzett felelősség van.

A nyugdíjrendszer átalakítása érdekében az elmúlt egy évben tett lépések hatására a következő 30 évre fenntarthatóvá tettük a társadalombiztosítási nyugdíjrendszert. Bevezettük a nyugdíjprémiumot, hogy a gazdaság gyarapodásából arányosan részesedhessenek az idősek is. A gazdaságilag aktív munkavállalókat érdekeltté kívánjuk tenni abban, hogy hosszabb ideig legyenek aktívak a munkaerőpiacon, és ezért az előrehozott nyugdíjazáshoz kötődő szabályozást szigorítanunk kellett. Igazságosabbá teszi a nyugdíjrendszerünket, hogy a nyugdíj igénylésekor meg kell szüntetni a további biztosítást eredményező jövedelemszerző jogviszonyt.

A későbbi nyugdíjba lépők számára is elfogadható szintű ellátást kell biztosítanunk. Foglalkoztatási szempontok, az idősek szakmai tudásának jobb kihasználása is indokolja, hogy a nyugdíjazás korcentruma növekedjen. A Bajnai-kormány 2009 végén meghozott intézkedései a magán-nyugdíjpénztári rendszerben lévők ellátási biztonságát is garantálják.

Mostantól pedig – a világgazdasági válságot megelőző évekhez hasonlóan – ismét kiszámíthatóan növekszik a nyugdíjak reálértéke. 2010-ben újból folytatódik a nyugdíjkorrekció. 2011-től pedig már újabb hároméves nyugdíjkorrekciós programot hirdetünk, amely mára a mezőgazdasági járadékosokra és a korhatár alatti rokkantnyugdíjasokra is kiterjed. Évente megduplázzuk a méltányossági nyugdíjkassza összegét. Egyszeri 75 ezer forintos kegyeleti támogatást kapnak azon özvegyen maradtak, akik átlag alatti nyugdíjjal rendelkeznek.

Megmarad a 65 éven felüliek ingyenes utazási lehetősége. Külön támogatásokat nyújtunk speciális, időseknek szánt képzési programokhoz. A nyugdíjasok kedvezményt kapnak az internet-hozzáféréshez is.

Meggyőződésünk az, hogy a nyugdíjasok nem kegydíjat kapnak, hanem a járulékfizetéssel, évtizedek munkájával szereznek jogot a megérdemelt nyugellátásra. Ezért határozottan ellenzünk minden olyan durva kezdeményezést, jobboldali szándékot, ami azt eredményezné, hogy idősek százezreinek negyedével alacsonyabb nyugdíjért akár 70 éves korukig is dolgozniuk kellene. Ezért garantáljuk a jelenlegi nyugdíjrendszer biztonságának megőrzését.

Szociálpolitika – felelősség és támogatás

Főbb szociálpolitikai intézkedések és eredmények az elmúlt 8 évben

- Az elmúlt években megállt a születések számának csökkenése, sőt, 2008-ban már 2400-zal több gyermek született, mint a jobboldali kormányzás utolsó évében.
- Amíg 2002-ben ezer élve születettre 7,2 egy éven aluli csecsemőhalál jutott, addig 2009-ben már csak 5,1.
- 2002 óta háromszorosára nőtt a családi pótlék összege: egy kétgyermekes család családi pótléka a 2002. évi 9400 forintról 2009-re 26 600 forintra emelkedett.
- Az elmúlt nyolc évben több mint kétszeresére nőtt a gyermeket nevelő családok támogatása: a családi pótlékra, gyesre, gyetre, gyedre fordított kiadások a 2002. évi 250 milliárd forintról 2010-re 530 milliárd forintra emelkedtek.
- A gyes a válságban is tartja reálértékét, az anyasági támogatás reálértéke közel 50 százalékkal, a keresetarányos gyed vásárlóértéke pedig 16 százalékkal haladja meg a 2002. évit.
- A bölcsődék száma a 2002. évi 532-ről 2008-ban 594-re emelkedett, a bölcsődébe járó gyermek száma pedig 29 ezerről 34 ezerre nőtt.
- Amíg 2002-ben egy bölcsődésre 209 ezer forint állami támogatás jutott, addig 2009-re ez 540 ezer forintra emelkedett.
- A szocialista kormány munkájának eredményeként ma már hátrányos helyzetű gyerekek ingyen kapják tankönyveiket a közoktatás mind a 13 évfolyamán, így mintegy 700 ezer gyermek, a diákok fele jut ingyen a tankönyveihez.
- Ma már a nagycsaládosok gyermekei és a tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő gyermekek is 50 százalékos normatív étkezési támogatásban részesülnek a közoktatásban.
- Célzott, szociális támogatássá vált a korábbi gázártámogatás: az elmúlt években jelentős támogatás védte meg a rászorulókat a világpiaci áruk drámai növekedésétől, aminek egyik forrása 2009-től az energia-szolgáltatókra kivetett Robin Hood adó.
- A gazdasági válság hatásainak enyhítésére Kríziskezelő Programot hirdettünk, amelynek keretében eddig mintegy 100 ezer rászoruló család kapott átlagosan 40 ezer forintos támogatást.
- Kiterjesztettük a gyermekétkeztetésre jogosultak körét, így ma már 400 ezer gyermek étkezhet kedvezményesen vagy ingyen az iskolákban.
- Az elmúlt nyolc évben a családban élő fogyatékos gyermekek után járó pótlék havi összege 10 500 forintról 23 ezer forintra nőtt, ez reálértéken 154 százalékos növekedést jelent.
- A fogyatékkal élők továbbtanulását segíti a kormány által bevezetett többletpontrendszer, aminek köszönhetően 2009-ben 626 fogyatékkal élő kezdhetette meg tanulmányait a felsőoktatásban.
- Az Országgyűlés elfogadta a magyar jelnyelv használatáról szóló törvényt. A törvény a magyar jelnyelv elismerésével megteremti annak a szemléletváltásnak az alapjait, aminek eredményeként a hallássérültek közösségéről a jövőben nem (csak) fogyatékos személyeként, hanem egy nyelvi kisebbség tagjaként gondolkodhatunk.
- Törvényben rögzítettük, hogy 2013-ig megvalósítjuk a középületek akadálymentesítését, ezáltal a mozgásukban korlátozottak számára elérhetővé tesszük ezeket az intézményeket. A programra EU-s források felhasználásával 100 milliárd forintot fordítunk.

- A fogyatékos személyek kedvezőbb társadalmi megítélése érdekében támogattuk antidiszkriminációs műsorok sugárzását, kiadványok megjelentetését. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság heti rendszerességgel három rádióban, információs, tájékoztató műsorokban tájékoztatja a közvéleményt az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos eljárásról.
- Az új Ptk. elfogadása kapcsán támogattuk a fogyatékos szervezetek által régóta követelt támogatott döntéshozatalt. A támogatott döntéshozatal lehetővé teszi, hogy a nagykorú fogyatékos személyek megőrhessék emberi méltóságukat, és bár mások támogatásával, de mégis maguk hozhassák meg döntéseiket.

Szociálpolitikai intézkedések és vállalások

Az elmúlt évben a sikeres válságkezelés helyreállította az ország iránti bizalmat. Eközben az MSZP és képviselőcsoportja erős támogatásával óriási eredményt ért el a mintegy százezer munkahely megőrzésével, a lakáshitelek védelmével, a krízisalap létrehozásával, a méltányossági nyugdíj lehetőségeinek kibővítésével, a banki kiszolgáltatottság mérséklésével. A válság után gondoskodunk arról, hogy a jövőben sűrűbb szövésű legyen a szociális háló, összetartóbb legyen a társadalom, igazságosabb a családtámogatás, hatékonyabb és célzottabb a szociális rendszer, színvonalasabbak az ellátások és szolgáltatások.

Célunk, hogy hazánkban minden ember anyagi biztonságban élhessen. Nem békülünk meg a társadalom kettészakadásának tüneteivel. Változatlanul azt akarjuk, hogy aki dolgozik, képes legyen tisztességesen megélni a munkájából; aki gyermekeket nevel, annak ez ne legyen teher; aki idős és beteg, ne érezhesse magát kiszolgáltatottnak és feleslegesnek; aki bajba jutott, az bízhatson a szociális intézmények rendszerében és méltóságát megőrizve, biztosan számíthasson a társadalom szolidaritására.

A nemzeti modernizáció egyik legfontosabb célja olyanná tenni Magyarországot, ahol az egymás és magunk iránti felelősség egyaránt érvényesül. Ennek érdekében tesszük igazságosabbá a támogatási rendszereket. Úgy módosítjuk a jogosultsági feltételeket és szabályokat, hogy azok kapjanak többet a közösség támogatásából, akiknek erre valóban szükségük van. Olyan új eszközöket alkalmazunk, amelyek segítik a nehéz helyzetben lévőket, hogy kitörjenek a szegénységből és segélyezetttségből. Új eszközök ösztönöznek a kiemelkedésre, a munkavégzésre és a tanulásra, és ahol ez elvárható, igényt tartanak az öngondoskodásra, a személyes felelősségvállalásra.

Felgyorsítjuk a gyermekszegénység elleni program megvalósítását, az átjárható iskolarendszert szolgáló lépéseket, a hátrányban lévő régiók, a leszakadó kistérségek, települések célzott fejlesztését. Igazságosabb szociálpolitikát teremtünk, és a szociális beavatkozás olyan új eszközeit, amelyek megakadályozzák, hogy a családok átmeneti nehézségeiből tartós leszakadás legyen, másrészt azt, hogy a szociális hátrányok örökletessé váljanak. Évkénti emelésekkel biztosítjuk, hogy a családi pótlék megőrizze vásárlóértékét.

A kormány és a mögötte álló baloldali politikai erők nem nézhetik tétlenül, hogy sok százezer embertársunk számára ne legyen remény megszabadulni a szegénységtől. Közöttük vannak cigány honfitársaink tízezrei. Nekik és gyermekeiknek meg kell szabadulniuk a szegénységgel járó megaláztatástól és az elviselhetetlen megkülönböztetésektől.

Otthonteremtés, lakhatás

A kis- és közepes jövedelműek lecsúszásának, életminőségük romlásának veszélyei a lakhatás körül jelentkeznek. A létbiztonság legfontosabb összetevőjének a lakhatás biztonságát tekintjük. Az újból beinduló gazdasági növekedéshez és az ország javuló teherbíró képességéhez igazodó új lakástámogatási rendszert kezdeményezünk. Új programot indítunk a bérlakások számának, arányának növelésére. Szükség van a foglalkoztatási mobilitást segítő átmeneti lakhatási lehetőségek megteremtésére. A lakáshitelezés banki gyakorlatának ellenőrzését, a kilakoltatási lehetőségek további szűkítését továbbra is fontosnak tartjuk. Új fogyasztóvédelmi intézkedéseket kezdeményezünk a lakáshitelezés területén az ügyfelek kiszolgáltatottságának további enyhítésére.

A hajléktalanság megelőzése, a lakáshoz jutás támogatása érdekében lényeges, hogy a lakberek támogatása nagyobb szerepet kapjon. Szükséges a szociális lakásotthonok, a bérlakásokat üzemeltető társulások létrehozása, mert ennek révén növelni tudjuk a szociális típusú bérlételeket. Szükséges újraszabályozni a hajléktalanellátás finanszírozását. Indokolt lenne törvényileg elismerni a minimális lakhatási formákat, vizsgálni a szociális segítségre való jogosultságot.

A gyermekek, a családok védelme

Különös figyelmet fordítunk a gyermeki jogok hatékony érvényesülésére, a szülők munkába állásának segítésére, a gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztésére, a családból kiemelt gyermekek biztonságos ellátására.

Megújítjuk a „Legyen jobb a gyermekeknek!” nemzeti stratégiával kapcsolatos kormányzati feladatokról megalkotott akciótervet. Szükségesek a megfelelő források a Biztos Kezdet Gyermekházak működtetésére. Indokolt, hogy a nemzeti stratégia végrehajtása, a szegénységben élő gyermekek felemelése sokoldalú társadalmi mozgalom feladata legyen, amely segít, szakmai és módszertani támogatást is nyújt a helyi önkormányzati stratégiák végrehajtásához.

Folytatni szükséges az iskolai ingyenes gyermekétkeztetés további kiterjesztését a középiskolára és különösen a szakmunkásképző intézményekre. Mind az óvodában, mind az iskolában legyen biztosítható a gyermekek napközbeni ellátása. Megvalósítjuk a nemrég elhatározott lépéseket a gyermekek napközbeni ellátásának bővítésére. Szükségesnek tartjuk az egy gyermeket nevelő nevelőszülők díjazásának emelését, illetve számukra a társadalombiztosítási járulékfizetéshez szükséges források megteremtését. Szükségesnek tartjuk, hogy a bentlakásos gyermekvédelmi intézményekben a gyermekek közvetlen ellátását, nevelését végző munkatársak is kapjanak a pótlékalap 120 százalékának megfelelő gyermekvédelmi pótlékat. Ugyanilyen területi pótlék bevezetését szorgalmazzuk a családsegítő, illetve a gyermekjóléti szolgálatban, valamint a szakellátásban a terepen dolgozó szakemberek számára.

A gyermekjogok széles körű megismertetése, a szemléletváltás elősegítése és a társadalmi szervezetekkel való együttműködés érdekében újra javasoljuk a gyermekjogi biztos intézményének létrehozását. A biztos kiemelt szerepet kaphat a különféle konfliktuskezelő technikák ajánlásában, valamint a több ágazatot átfogó stratégia és cselekvési tervek kidolgozásában.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv célkitűzéseivel összhangban modernizáljuk, elérhetőbbé és fenntarthatóbbá tesszük a gyermekjóléti szolgáltatásokat. Meghatározzuk a gyermekjóléti alapszolgáltatásokat, amelyeket minden településen bármely szolgáltatónak biztosítani kell; a kiegészítő szolgáltatásokat, amelyek meghatározott lakosságszám esetén kötelezőek, de a kistérségben minden gyermek számára igénybe vehetőek; továbbá a speciális szolgáltatásokat, amelyek nem a lakosság számának alapján, hanem egyéb mutatók alapján szervezhetőek. Ennek megfelelően a szolgáltatások és az intézménytípusok koncentrikusan bővülnek majd. A kistérségekben, a megyei jogú városokban, a 40 ezer lakosnál nagyobb városokban a gyermekjóléti központok nyújtják az összes szükséges szolgáltatást. Észlelő és jelzőrendszerük, készenléti szolgálatuk, kapcsolattartási ügyeletük, együttműködésük a családsegítő szolgálatokkal, a védőnői, háziorvosi szolgálatokkal, a közoktatási intézményekkel, nevelési tanácsadókkal, pártfogó felügyeleti szolgálatokkal és más szervezetekkel, így a rendőrséggel, az egyházakkal, egyes alapítványokkal biztonságos hálózatot biztosít a családok, a gyermekek tartós és átmeneti krízishelyzeteinek felismerésére és a megfelelően célzott segítségnyújtásra. Összehangolt ágazatközi együttműködéssel kell elérni a komplex család- és gyermekvédelmi speciális szolgáltatások biztosítását.

A társadalomban erősödik az a vélekedés, hogy a szociális támogatások jelentős részét nem az eredeti szándékoknak megfelelően használják fel. Azt ajánljuk, hogy a családi támogatások felhasználása esetében a már korábban alkalmazott mentorálási tevékenységet, illetve hálózatot használják fel a támogatások kezelésére. Lehetőség van arra, hogy veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek esetében egyes juttatásokat nem pénzben, hanem természetben kapjanak a rászorulóknak.

A szociális szolgáltatások rendszerét és szervezetét össze kell hangolni a foglalkoztatás és a foglalkoztathatóság szempontjaival. Indokoltnak tartjuk középtávú kistérségi szociális programok elkészítését, amelyek a munkaerőpiacról tartósan kiszorultak foglalkoztatásának teendőire koncentrálnak.

Különösen fontos az otthonközeli ellátások, szolgáltatások harmonizálása, valamint a szektorsemleges finanszírozás megteremtése, amely képes a jó helyi közösségi kezdeményezések befogadására. Kezdeményezzük az ellátottak elégedettségének monitorizálását, a fogyasztói tudatosság erősítését, és e területen is a fogyasztóvédelem lehetőségeinek megteremtését. A szociális rendszer tartalmi fejlesztése elképzelhetetlen a szakemberek felkészítésének, továbbképzésének javítása nélkül. Ez a feltétele annak, hogy a szolgáltatók minősítési rendszerét is kiépítsük, vagyis lehetőség legyen arra, hogy egyes szociális szolgáltatásokat csak minősített szolgáltatók végezhessek.

Fogyatékkal élők segítése

Szociáldemokratának lenni annyit tesz, hogy mindenkire figyelünk és odafigyelünk. Több mint 600 ezer honfitársunkat nap mint nap éri hátrány szerzett vagy veleszületett fogyatékosága miatt. Holott az Európában általánosan érvényesülő és a magyar baloldal által vallott elv az, hogy senkinek a fogyatékosága nem okozhatja, hogy a társadalmi javakból csak csökkentett mértékben részesülhessen.

Az egyik legnagyobb és legégetőbb probléma az, hogy a fogyatékosággal élők érdekei nincsenek kellő mértékben reprezentálva az általános társadalmi egyeztetések és párbeszéd folyamán. Ezen is változtatni kell: érdek-képviseleti, civil szervezeteiket az eddigieknél jobban be kell vonni a társadalmi-politikai-szakmai egyeztetésekbe, párbeszédbe.

Át kell világítani az egyes ellátórendszereket, és a szükséges változtatásokra széles körben egyeztetett javaslatot kell tenni. Szükség van az egészségügyi feltételrendszer áttekintésére, ezzel összefüggésben a minősítési rendszer jogi átalakítására, ami 2006-ban elkezdődött ugyan, de további lépéseket kell tenni e téren.

A képzési, oktatási rendszerek átalakításában figyelmet kell szentelni a fogyatékosággal élő emberek számára létfontosságú szakképzési modellek kidolgozására, tágabb értelemben biztosítani kell a fogyatékkal élő emberek számára a megfelelő oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférést.

A fogyatékosággal élők mintegy alig 6-8 százaléka dolgozik, miközben az európai átlag közel 40 százalék. Hisszük, hogy a fogyatékosággal élők számára az egyik és legfontosabb út a társadalmi integrációhoz a képességeikhez és lehetőségeikhez igazodó munkán át vezet. El kell érni, hogy a fogyatékosággal élők közül, akik kívánnak és tudnak, igényeikhez és képességeikhez illő munkát végezhessek, és körükben legalább 30 százalékkal magasabb legyen a foglalkoztatottak aránya. Ehhez a kellő társadalmi egyeztetést követően szükséges a fogyatékkal élők foglalkoztatásának támogatására rendelkezésre álló források újrastrukturálása.

Cigány honfitársaink társadalmi integrációja

Az elmúlt 8 évben a romák integrációjáért tett fontosabb lépések

- 2007 júniusában a parlament egyhangúan, 341 igen szavazattal fogadta el a Roma Integráció Évtizede programot. Ennek négy területe: oktatás, foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy.
- Az integrált oktatás kiterjesztése 1500 intézményt érint, külön pályázati alap nyílt az oktatásból lemorzsolódott tanulók képzését célzó „Második Esély” iskolák létrehozására.
- Az iskolán kívüli felzárkóztatást célzó tanoda program tovább bővült.
- 400 állás vár arra a közigazgatásban, hogy a program keretében ezeket romák betöltsék.
- 20 kísérleti program indult a romatelepeken élők integrációja érdekében.
- A szocialista kormány által elindított telepfelszámolási program 2014-ig 100 telep felszámolását célozza.
- A leghátrányosabb régiók és az ott élők településeinek komplex fejlesztését szolgáló „Nem mondunk le senkiről” programra 2013-ig 122 milliárd forint jut.

Javaslatok a békés együttélés megteremtése érdekében

A magyarországi cigány lakosság bekapcsolása a társadalmi-gazdasági együttműködés hálózataiba nemzeti érdek. A megoldást a munka, az oktatás és a saját erőfeszítések ösztönzése jelentheti. Ezt a szellemet tükrözi a nemrégiben általunk megalkotott és meghirdetett roma integrációs program. Pontos időrendi tervet készítünk az óvodáztatás kiterjesztésére, új tanodák létrehozására, speciális egészségügyi programokra, a leghátrányosabb helyzetű kistérségek külön fejlesztésére. Az alacsonyabb szakképzettségűek foglalkoztatását bővítő programok a romák számára új lehetőségeket jelentenek, elsősorban a mező-, az erdő- és vízgazdálkodás területén. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a telepfelszámolási program folytatásának. Olyan új kezdeményezésekre van szükség, amelyek mellé a kisebb roma civilszervezetek, a helyi kisebbségi önkormányzatok együttműködését is felsorakoztathatjuk.

A cigány kisebbség és a többségi társadalom sorsa és jövője elválaszthatatlan egymástól. Ugyanazon közösség tagjaiként felelősséggel tartozunk egymás iránt. A romák sikere Magyarország egészének felemelkedé-

sét vonja maga után, míg kirekesztésük és további lecsúszásuk közös hazánk romlásához vezet. Kölcsonösen ismernünk és tisztelnünk kell egymás szokásait és kultúráját. A kisebbségi társadalomnak tisztelnie szükséges a többség által vallott és követett normákat.

Teljességgel elfogadhatatlan a romákkal szembeni diszkrimináció, a kirekesztés és a gyűlöletkeltés minden formája. Továbbra is javasoljuk a gyűlöletbeszéd büntethetőségének megteremtését. Meggyőződésünk, hogy a cigányság nehéz helyzetének okai nem kis részben az előítéletekben keresendők. A cigányság helyzetének javítása, az előítéletek enyhítése, ugyanakkor az öngondoskodás lehetőségeinek megteremtése hosszú távú, több kormányzati cikluson átívelő feladat.

Gyűlöletbeszéd helyett párbeszédet akarunk. Törekszünk a romákról szóló tévhitiek eloszlására, a szélsőségesek által a cigányság megbélyegzésére használt igaztalan állítások cáfolatára.

Továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk a 2005-ben indult Roma Integráció Évtizede nemzetközi programot. A romák felemelkedésének és öngondoskodásának kulcsa az oktatás. Elérhetőbbé kell tenni az oktatás minden lépcsőfokát. Növeljük és összehangoljuk a roma ösztöndíjprogramokhoz nyújtott támogatásokat. Jóval több óvodai férőhely és pénz jut a leghátrányosabb kistérségek óvodáira. A cigánygyermek számára a többiekkel közös oktatás jelenti a kitörés lehetőségét. Folytatjuk a Tanoda programot, amellyel útjukat egyengetjük. A Második Esély program segít az idősebb korosztályok felzárkóztatásában. 2013-ra az alapfokú végzettséggel rendelkező romák aránya akkora legyen, mint a nem romák közötti, és mindegyiküknek legyen szakmája. Van és kell, hogy legyen roma elit, 200 diplomás roma fiatal fog felvenni az államigazgatás. Továbbá kezdeményezzük a roma diplomás program fokozatos kiterjesztését az államigazgatás további szintjeire, további intézményeire (pl. rendőrség, területi közigazgatási szervek, állami fenntartású ügyfélszolgálati munkát ellátó intézmények). A jelentős részben romák által lakott 33 leghátrányosabb helyzetű kistérség fejlesztése az Új Magyarország Fejlesztési Terv egyik kulcsfeladata. Folytatjuk az érintett régiók és az ott élők felzárkóztatását szolgáló, már zajló programot, amire a következő években mintegy 100 milliárd forint fordítható.

Egészségügy – soha nem látott fejlesztések, egészségesebb nemzet

Egészségügyi eredmények az elmúlt 8 évből

- Az elmúlt nyolc évben több mint 50 mentőállomás épült fel vagy újult meg, a légimentők ma már az ország minden településére el tudnak jutni, és 500 új mentőautó gondoskodik a betegek biztonságos kórházba jutásáról.
- Az elmúlt években hazai forrásból 44 egészségügyi intézmény felújítására-korszerűsítésére került sor, továbbá 15 megyei kórház és 29 városi kórház, rendelőintézet rekonstrukciója valósulhatott meg közel 64 milliárd forint értékben.
- A baloldal kormányzása alatt 50 százalékkal emelkedett az egészségügyi dolgozók bére, és konszolidálódott a kórházak adóssága.
- Az elmúlt nyolc évben a születéskor várható élettartam a férfiaknál 1,5 évvel, míg a nőknél 1,2 évvel emelkedett.
- 3,6 milliárd forint támogatással négy modern rehabilitációs kórház épült fel, 7,1 milliárd forintból 7 korszerű diagnosztikai központ jött létre, továbbá információs, technológiai fejlesztésre került sor három egyetemi központban 4,1 milliárd forint értékben.
- A patikaliberalizáció eredményeképpen több mint 500, többlétszolgáltatást is vállaló gyógyszerár kapott engedélyt, ezek fele 50 ezer főnél kisebb településen nyílt meg.
- Az elmúlt években nőtt az egy kórházi ágyra jutó finanszírozás összege, közel 7000-rel emelkedett a krónikus és rehabilitációs ágyak száma.
- Megteremtettük a valódi társadalombiztosítási elven működő egészségügyet. Minden biztosított mögött tényleges járulékfizetés áll, a gyermekek, a főiskolai és egyetemi hallgatók, a nyugdíjasok és a szociális ellátásban részesülők után az állami költségvetés teljesíti a járulékfizetést.
- Gyógyszertámogatási rendszerünk átalakítása, a gyógyszerpiac rendbetétele lehetővé tette, hogy több mint ezer gyógyszer vált olcsóbbá, és az elmúlt időszakban közel 200 új hatóanyag kaphatott egészségbiztosítási támogatást.

- Az ellátórendszer szerkezetének modernizálása kapcsán kialakítottuk a súlyponti kórházak rendszerét, korszerű diagnosztikai centrumokat hoztunk létre és a megváltozott szakmai körülményeknek és igényeknek megfelelően koncentráltuk az aktív kórházi ellátást, növeltük a krónikus és rehabilitációs lehetőségeket.
- Létrehoztuk a biztosítottak és a betegek jogainak védelmét szolgáló alapvető intézményeket, megkezdte működését a Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány és az Egészségbiztosítási Felügyelet.
- Széles körű intézkedéseket tettünk az új influenzavírus elleni védekezés érdekében. A veszélyeztetett rétegek térítésmentesen jutottak hozzá az új védőoltáshoz.

Egészségpolitikai kezdeményezéseink

Az általunk továbbvinni szándékozott nemzeti modernizáció sikerének egyik legfontosabb feltétele a magyar polgárok egészségi állapotának érzékelhető javítása. Az új, fenntartható, környezettudatos modell társadalmi elfogadtatásához elengedhetetlen, hogy az egyidejűleg egészségtudatos is legyen. Tudatában vagyunk az egészség és az egészségügyi rendszer nemzetgazdasági fontosságának.

Az egészségügyi szolgáltatások szervezetszervezésével, minőségével korántsem lehetünk elégedettek. Bár az ezek javítását célzó reformok előkészítése nem volt kellően átgondolt, és nem sikerült társadalmi és szakmai támogatást szervezni az elképzelt változtatásokhoz, az uniós és hazai forrásokból igen jelentős fejlesztések történtek, illetve zajlanak. Ez pedig számos területen érdemi minőségjavulást eredményezett az ágazatban.

Annak érdekében, hogy ezzel párhuzamosan javuljon a hatékonyság is, megalkotjuk az egészségmegőrzés, az ellátórendszer és a finanszírozás átalakításának fejlesztési programjait, a változtatások világos és egyértelmű időrendjét, a szükséges hatásvizsgálatokat és mindent megteszünk annak érdekében, hogy partnerként megnyerjük az egészségügy szereplőit, az orvosokat, a szakdolgozókat, a vezetőket és mindenekelőtt az ellátottakat és családjaikat. Olyan átfogó fejlesztési program kidolgozását javasoljuk, amely okos kompromisszumokra épül, és amelyet társadalmi támogatottság, valamint politikai konszenzus erősít meg.

Az egészségügyi ellátás és finanszírozás átalakítása több évtizedes folyamat, amelynek célja, hogy az állami közellátórendszerből korszerű, betegorientált szolgáltatási hálózat jöjjön létre. A célul kitűzött rendszer alapelvei változatlanok: a biztosítási elv, az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés, a szolidaritás és az arányos közteherviselés. Az átalakítást szolgáló döntések előkészítésénél mindig a kiszolgáltattott beteg oldalán állunk. Az átalakításoknak erősíteniük kell az emberek mindennapi biztonságát. Ezért a radikális beavatkozások helyett a folyamatos, fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, valamint az egészségért viselt személyes és közösségi felelősség erősítésének pártján vagyunk. Az idősok számarányának növekedése új kihívást jelent. Az egészségügyi és szociális ellátórendszereknek ezért is szorosabban együtt kell működniük az ápolási-gondozási feladatok ellátásában. Minden időskorú számára hozzáférhető, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat kell biztosítani.

A gazdasági válság ellenére sem maradhat senki egészségügyi ellátás nélkül. Az állam alkotmányos kötelessége, hogy ennek fedezetét mindenkor biztosítsa. Ugyanakkor érvényesíteni kívánjuk azt az elvet, hogy közfinanszírozásban csak a hatásos gyógyeljárások, gyógyszerek részesüljenek. A mi egészségpolitikánk ugyanakkor nyitott a megelőző programok és a bizonyítottan innovatív diagnosztikai és gyógyító eljárások befogadására. Az egészségügyi rendszerek tervezésében, fejlesztésében és működtetésében növekedhet a központi állami szerepvállalás, új együttműködési formákat alakítunk ki a szolgáltatók tulajdonosai között. A magánszektor szerepvállalásához átlátható és pontosabb szabályozásra van szükség. Itt is érvényesülnie kell a közfinanszírozásban megtestesülő, szolidaritási elvű nemzeti kockázatközösségnek.

Javasoljuk, hogy a kórházakat fenntartó önkormányzatok kapjanak lehetőséget arra, hogy az állam vagy más önkormányzat javára lemondjanak ellátási felelősségükről, illetve arra, hogy az egészségügyi intézmények működtetésének átadásáról az állammal vagy más önkormányzattal megállapodhassanak.

Figyelembe vesszük, hogy a lakosság jelentős csoportjai készek és képesek anyagi áldozatokat hozni egészségük megőrzése, illetve helyreállítása érdekében. Az öngondoskodás intézményrendszerét, lehetőségeit ennek figyelembevételével bővítjük. Új önkéntes vagy kötelező alágazatokat, így ápolásbiztosítási, illetve foglalkozás-egészségügyi biztosítókat lenne célszerű létrehozni.

Támogatjuk a teljesítményelvű finanszírozást és a szolgáltatók közötti versenyt. Változatlanul kiemelt célunk a sürgősségi ellátás és a mentés további fejlesztése. Egyértelművé és követhetővé tesszük a szolgáltatók területi ellátási kötelezettségét és a különböző szintekre való beutalás rendjét.

A népegészségügyi programok az egészségmegtartást, az életmód egyéni feltételeinek pozitív változtatását szolgálják. Különös figyelmet fordítunk a kistelepüléseken élőket, a romákat célzó programokra; a legfontosabb szűrővizsgálatok kiterjesztésére és folyamatos működtetésére. A dohányzás, a mértéktelen alkoholfogyasztás, a droghasználat visszaszorítása változatlanul fontos teendő. Figyelmet fordítunk az elsősegélynyújtás és az életmentés széles körű lakossági oktatására.

Az alapellátás fejlesztése során figyelmet fordítunk a házi orvosok egészségmegőrző tevékenységének támogatására, a praxisrendszer ellentmondásainak feloldására, valamint a finanszírozás teljesítményalapra helyezésére.

A korszerű járóbeteg-szakellátás érdekében kialakítjuk a modern szakorvosi praxis feltételeit. Bővítjük a járóbeteg-szakellátás keretében is ellátható szolgáltatásokat, amely új típusú szakmai kapcsolatrendszert igényel a szakorvos és a kórház között.

A legtöbb ellentmondás a fekvőbeteg-ellátás során halmozódott fel. A jobb működés érdekében elengedhetetlen a szolgáltatásvásárló és a betegút-szervező funkció lényeges megerősítése. Szükség van a progresszivitás elvének következetes érvényesítésére, a súlyponti kórház fogalmának pontosítására, az egyes kórháztípusok közötti munkamegosztásra, illetve a szakmai integrációra.

A szenvedélybetegségek elleni fellépés és a drogprobléma fontos szerepet kap. A szenvedélybeteg-ellátás jelenlegi színvonalának fenntartása nélkülözhetetlen. Jelentős intézményi fejlesztést indokolt előkészíteni. A részt vevő állami és civilszervezetek, intézmények és az ágazatok érintett érdemi együttműködésében jelentős tartalékok rejlenek.

Nagyra értékeljük az orvosok és szakdolgozók túlnyomó többségének áldozatos munkáját. Kulcskérdésnek tekintjük a jól képzett, megbecsült és megfelelő számban rendelkezésre álló orvosok és más egészségügyi szakdolgozók munkáját. Célunk az orvosi és ápolói jövedelmek uniós átlaghoz történő felzárkóztatása. Több tényező növeli az e területen dolgozó szakszemélyzet számának bővítését. Különösen indokolt a felső- és középfokú szakképzés korszerűsítése, az orvosok és a szakdolgozók mobilitását ösztönző programok támogatása.

Oktatás, kultúra – befektetés a tudásba, befektetés a minőségbe

8 év eredményei az oktatás, a tudás és a kultúra terén

- Az elmúlt években jelentős infrastruktúra-fejlesztésre került sor a közoktatásban: 300 óvoda, iskola felújítása és informatikai fejlesztése valósult meg több mint 20 milliárd forint értékben, és további 500 iskola felújítására, fejlesztésére nyílik lehetőség.
- Az unió támogatását is felhasználva megkezdődött a fiatalok és felnőttek közös pályaválasztási, pályorientációs szolgáltatási rendszerének kialakítása, valamint fokozatosan kiépült a szakképesítést szerzők pályakövetési rendszere.
- Elértük, hogy a szakmunkástanulók gyakorlati képzését vállaló munkáltatók a korábbinál nagyobb ösztönzést – a tanulók pénzbeli juttatásán felül évente a minimálbér 1,5-szerese helyett annak kétszeresét – számolhatnak el évente a szakképzési hozzájárulásuk terhére.
- A Munkaerő-piaci Alap Tanácsa megteremtette a feltételeit annak, hogy a szakmunkás-ösztöndíj program az idén minden érdeklődő fiatal számára kifizetődőbbé tegye egy szakma kitanulását. Ez 2010-ben 2,1 milliárd forintot jelent.
- Az oktatásban foglalkoztatottak átlagos havi keresete 2008-ban több mint kétszerese volt a 2001. évinek; gyors ütemben emelkedtek a garantált illetmények, 6000 forintról 9000 forintra nőtt az osztályfőnöki pótlék.
- A baloldali kormányzása alatt megszületett új Nemzeti Alaptanterv az alapvető készségek és kulcskompetenciák fejlesztését helyezi a közoktatás centrumába, valamint ösztönzi a képességek, alapkészségek fejlesztését is.

- A „Lépj egyet előre” program keretében eddig 30 ezer ember szerzett alapfokú képzettséget, illetve szakképzettséget.
- A hazai és uniós forrásokból finanszírozott Nemzeti Tehetség Program keretében a közoktatásban az eddigi 20 ezer helyett ma már 50 ezer, a felsőoktatásban pedig mintegy 20 ezer hallgató juthat ösztöndíjhoz.
- Az elmúlt években intézkedések sora törekedett az esélykülönbségek mérséklésére: ma már külön támogatás ösztönzi az integrált oktatást, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai elhelyezését.
- 7 év alatt közel 1 milliárd forintot fordítottunk a múzeumok gyűjteményeinek megóvására, további 1,4 milliárd forintból pedig 82 múzeum fejlesztései valósultak meg.
- A múzeumi szféra társadalmi beágyazottságának elmélyítését szolgálták az olyan nagyközönséget és a médiát egyaránt vonzó, népszerűsítő rendezvények, mint a Múzeumi Majális, a Múzeumok Éjszakája és a Múzeumok Őszi Fesztiválja.
- Az elmúlt években tovább folytatódott a nyilvános könyvtárral nem rendelkező településeket érintő Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszer fejlesztése, aminek alapja a költségvetési törvényben meghatározott, több mint 2 milliárd forintnyi mozgókönyvtári normatíva.
- Az elmúlt 8 évben 2,3 milliárd forintból újultak meg közművelődési intézmények, könyvtárak, alkotó-, ifjúsági és tájházak szerte az országban.
- Több mint 16 milliárd forintból újul meg a Zeneakadémia, az Esterházy-kastély, az edelényi és gödöllői kastély, és bővül a Szépművészeti Múzeum.
- Befejeződött a Római Magyar Akadémia rekonstrukciója, kibővült a Párizsi Magyar Intézet, új és korszerű környezetbe került a Varsói Magyar Kulturális Központ és megnyílt az új Collegium Hungaricum Berlinben, valamint létrejött a magyar kulturális diplomácia központi intézete, a Balassi Intézet és a kulturális szakdiplomata hálózat.

Oktatáspolitikai intézkedések

A nemzeti modernizációhoz, a sikeres, gyarapodó Magyarország megteremtéséhez és polgárainak elége- dettségéhez mielőbb meg kell alapoznunk a tartós növekedés feltételeit. Az ország és polgárai gyarapodá- sának legfontosabb feltétele a közoktatás, a szakképzés és a felsőoktatás minőségi átalakítása.

Fő célkitűzésünk, hogy folytatódjon az a megújulási program, amely az „Új tudás” programmal megkezdő- dött. Ennek legfontosabb törekvése, hogy a magyar közoktatás teljes rendszere váljon alkalmasabbá a leg- hátrányosabb szociális és kulturális helyzetű gyermekek nevelésére, s egyúttal a kiemelkedők tehetségének kibontakoztatása a mainál eredményesebb legyen.

Ezt szolgálja a tanulók fejlődésének rendszeres külső, a „hozzáadott értéket” kimutató mérése; a pedagó- gusok képzésének, továbbképzésének, bérrendszerének átalakítása, ebben a teljesítményelv érvényesítése, a tárgyi és szakmai feltételek korszerűsítése, az informatika alkalmazása, társadalmi együttműködés, össze- fogás szervezése.

Folytatásra érdemesnek tartjuk a már korábban elindított, ma is eredményesen működő programokat. A legkisebbek segítése a védőnői szolgálat erősítésével és a hátrányos helyzetű gyermekek korai óvodáz- tatásának támogatásával. Tovább segítjük a tehetséges, nehéz helyzetű fiatalokat mentorok bevonásával az „Útravaló” ösztöndíjprogram keretében, amely egyaránt szolgálja a középiskolába, valamint az érettsé- gire készülőköt, támogatja a szakma megszerzését és a tudományos elmélyülést is. Folytatjuk a hátrányos helyzetű tanulókat segítő Arany János Tehetséggondozó Programot.

Fenntartjuk a pedagógusok többletmunkáját elismerő, illetve teljesítményösztönző pótlékrendszert, amely- ben a sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozók, az integrációs oktatást végzők, az osztályfőnökök, a minőségbiztosítási, mérési, értékelési feladatokat végzők részesülnek. Továbbra is működtetjük a pedagó- gusok teljesítménymotivációs pályázati alapját.

Megtartjuk és tovább működtetjük az idegen nyelvi előkészítő osztályok és a két tanítási nyelvű programok, valamint a kiemelt angol nyelvi képzés támogatását; a művészeti iskolák minősítési rendszerének és a minő- sített iskoláknak a támogatását; a közoktatást érintő, informatikai és más taneszközök beszerzését biztosító

pályázati alap működtetését és az alapkompenciák évenkénti teljes körű mérését és értékelését a 4., a 6., a 8. és a 10. osztályosok körében.

Növeljük az állami felelősség közvetlen érvényesítését

Az állam – a közoktatás legtagabb értelemben vett feltételeinek a biztosítása mellett – köteles garantálni, hogy minden egyes gyermek, fiatal oktatásra-nevelésre vonatkozó alkotmányos alapjoga érvényesüljön. Ennek érdekében hatékonyabb kormányzati szerepvállalásra van szükség.

Ha a jelenlegi intézményfenntartó nem képes az elvárható színvonalon ellátni kötelező közoktatási feladatát, az esélykülönbségek csökkentése érdekében állami beavatkozást kezdeményezünk, melynek során állami intézmények (elsősorban kollégiumok, speciális fejlesztési feladatokat ellátó iskolák) jöhetnek létre. Emellett új típusú, az OKM és a jelenlegi intézményfenntartó által létrehozandó társulás is vállalhatja a feladatellátást. Ezen intézmények az alapszabályon felül állami kiegészítő támogatást kapnak, amelyet az esélyegyenlőtlenségek csökkentésére, az iskolai integrációra, az alapkészségek és képességek, valamint a tanuláshoz nélkülözhetetlen kommunikációs készségek jobb elsajátítására fordítanak.

Az interneten keresztül minden iskola számára hozzáférhetővé tesszük az iskolai tananyagokat tananyag-egységekre, tanórákra bontva. Ezek alkalmasak lesznek a közvetlen tanórai használatra, az interaktív táblák hatékony bevonására az oktatásba, nevelésbe. A tanórai anyagba beépítjük a dokumentumfilmeket, videókat, szemléltető és más interaktív anyagokat. Ezekkel fogjuk segíteni a pedagógusok munkáját.

Nemzeti Nyelvtanulási Programot indítunk, amelynek keretében a 35 éven felüliek számára fedezzük egy idegen nyelv alapfokú elsajátításának költségeit.

Továbbra is azt az elvet valljuk, hogy az alsó tagozat a gyermek lakóhelyén működjön. Ha a településen a felső tagozat fenntartásához nincs elegendő gyermek, továbbra is segít az iskolabusz program.

Vállaljuk, hogy megőrizzük a szekularizált oktatási rendszert. Nem engedjük be a közoktatásba a kötelező hittanórát! Aki ezt kívánja, az járjon egyházi iskolába, amelyet az állam továbbra is kiemelten támogat.

Nem hagyjuk, hogy a politika megzavarja az iskola békéjét. A jövőben is kiállunk azért, hogy az iskolaigazgatók kinevezésében jelentősen erősödjön a tantestületek, a szülők, középfolon a diákképviselők szerepe, valamint azért is, hogy a pedagógusok minősítése szakmai szempontok alapján történjen, s ne legyen lehetőség politikai beavatkozásra, „a politikai megbízhatóság” jutalmazására.

A társadalmi környezet, az állami intézmények, a kormányzati szervek nem hagyhatják magukra a védőnőket, családsegítőket, a gyermekvédelmi, szociális intézményeket, óvodákat, iskolákat, az ott dolgozó pedagógusokat, szociális munkásokat, intézményvezetőket..

Kormányzati intézkedésekkel és a társadalmi összefogás kialakításával segíteni fogjuk, hogy a mindennapi élettel, neveléssel és oktatással együtt járó konfliktusokat a pedagógusok, szülők, gyermekek együttműködéssel tudják kezelni, megoldani.

A gyermekek alapvető érdeke, hogy az iskolákban értelmes rend, következetesen betartott, a gyermekek életkorához igazodó munkafegyelem legyen. Ennek hiánya is hozzájárul az agresszió fokozódásához. Ha a konfliktusok az osztályteremben jelennek meg, elsődlegesen pedagógiai megoldásra van szükség, a jogi kényszereket végső eszközként kell használni, de ha erre kerül sor, akkor hatékonyan és gyorsan.

A korszerű pedagógia teljes félreértését jelenti, ha az iskolában mindent ráhagyunk a gyerekekre. A korszerű iskolában két követelménynek mindenképpen meg kell felelni: eredményes, jól szervezett nevelésnek és oktatásnak kell megvalósulni, és rendnek kell lenni.

Folytatjuk a szakképzés korszerűsítését

Folytatjuk a szakképzés területén megkezdett alapvető változásokat. Támaszkodni kell a közelmúltban kialakított regionális szakképzés-szervezésre és a szakképzés moduláris szerkezetére, valamint a törvénymódosításokkal megnyílt új lehetőségekre, a tanulószerveződésekre és az ösztöndíjrendszerre, a gazdasági élet szereplőivel, képviselőivel kialakított együttműködésre.

A gazdasági élet munkaerőigényét magas színvonalú szakképzéssel kell kielégíteni. Vonzóvá kell tenni a szakképzés életét a fiatalok számára. 2009 tavaszán visszaállítottuk a szakképzés korábbi (a 8. osztály elvégzése utáni) megkezdését, amely jelentős mértékben csökkentheti a képzésben részt vevők lemorzsolódását. A szakképzésben a 9-10. osztályos közismereti képzés tapasztalatait figyelembe kell venni a további átalakításában. Meg kell oldani a szakoktatók képzését.

Koncentráltabb, minőségelvű fejlesztést a magyar felsőoktatásban

Lényeges minőségi fejlesztést, az erőforrások jobb koncentrációját igényli a magyar felsőoktatás. Jelentős eredmény a felsőoktatásba bekerülők számarányának óriási növekedése. Ezzel nem tarthatott lépést az oktatás színvonala, tartalmának javulása. Előre kell lépni a minőségi, az elit képzésben.

Egyenlő esélyeket és ugyanakkor versenyhelyzetet kívánunk teremteni valamennyi felsőoktatási intézmény számára. Szakmacsoportonként felülvizsgáljuk a bolognai rendszerre való áttérés tapasztalatait, és elvégezzük a szükséges korrekciókat. A most bevezetendő kutatóegyetemi minősítéshez belső átcsoportosításokkal és hazai, nemzetközi K+F+I források feltárásával biztosítjuk a megfelelő feltételeket. A felsőoktatási intézményekkel megkötött hároméves fenntartói megállapodások értékelése után egységesíteni kívánjuk az intézményekben alkalmazható teljesítménykövetelményeket. A vállalt intézményi kötelezettségek teljesítését működőképes monitoring rendszerrel fogjuk ellenőrizni.

Összegezzük a felsőoktatás és a közoktatás uniós és hazai forrásokból megvalósuló, történelmi jelentőségű infrastruktúrafejlesztéseinek eredményeit, és gondoskodunk a megfelelő folytatásról. Meg fogjuk találni a demográfiai okok miatt feleslegessé váló felsőoktatási kapacitások leépítésének azt az útját, amely minőségi javulást is eredményez, s egyúttal a képzési struktúrát közelítjük a munkaerőpiac igényeihez.

Bevezetjük, hogy diplomát adó képzésre csak a megfelelően felkészült fiatal jelentkezhesen egy vagy két emelt szintű érettségi vizsga letételével. Törvényi szabályozással, állami finanszírozással, akkreditációval és folyamatos ellenőrzéssel garantáljuk a felsőfokú képzésben is a folyamatosan jó minőségű oktatást, képzést. A hátrányos helyzetűek valódi esélyeit olyan programokkal kell megteremteni, amelyek 18-19 éves korukra versenyképesé teszik őket szerencsésebben induló társaikkal.

Olyan teljesítményösztönző rendszert fogunk kidolgozni, amely a fiatalokat, valamint az intézményeket anyagilag is érdekeltté teszi a versenyképes képzésben. Ehhez kialakítunk egy „lépcsőzetes” rendszert, amelyben csak a legjobb teljesítményű hallgatók tartoznak az „államilag finanszírozott” körbe. Az így felszabaduló forrásokat a „költségtérítések” teljesítményhez kötött támogatására lehet fordítani; ahogy csökken a teljesítmény, úgy nő a költségtérítés. A hallgatók – anyagi érdekességük miatt – ki fogják kényszeríteni az intézményekből a reális értékelést és a felvett kreditek teljesíthetőségét.

A felsőoktatási intézmények oktatási állami támogatását a hallgatói létszámok helyett a hallgatók által felvett azon kreditek alapján fogjuk meghatározni, amelyekhez az intézmény a feltételeket biztosítja. Hallgatók esetében az állami támogatást nem „félvévekhez”, hanem a felvett és teljesített kreditekhez fogjuk kötni.

A pedagógusképzés és -továbbképzés rehabilitációja

A közoktatás és a felsőoktatás közös ügye és felelőssége a pedagógusképzés és -továbbképzés, amely nem a felsőoktatás belügye. Nem sértve az intézményi autonómiát, biztosítani fogjuk ezen a területen is a társadalmi érdek érvényesülését.

Kiemelt feladata lesz a következő éveknek a pedagóguspálya rehabilitációja, a pedagógusképzés és továbbképzés teljes átalakítása. El kell érni, hogy a pedagógus életpálya valódi szakmai karrier lehessen. Ehhez a minőségi munkavégzést preferáló bérezés és a hivatásként végzett munka magas társadalmi megbecsülése szükséges.

A pedagógusok továbbképzését a pedagógusképző felsőoktatási intézmények felelősségévé – és jogává kell tenni. Ezzel együtt meg kell oldani a képzés és továbbképzés nemzetközi akkreditációját és a képzések hatékony kormányzati ellenőrzését. A képzésbe és továbbképzésbe a felsőoktatási intézmények bevonhatják a jó gyakorlatot kialakított közoktatási intézményeket, gyakorló pedagógusokat, valamint a megfelelő színvonalú jelenlegi továbbképzőket is.

A tanári munka lehetséges minőségét a tanári pályára jelentkezők képessége, a tanárjelöltek kiválasztó-dása és a tanárképzés színvonala alapvetően befolyásolja. A közoktatásban legjobban teljesítő országok gyakorlata alapján ki kell dolgozni a pedagógusképzésbe történő bekapcsolódás feltételeit, valamint meg fogjuk vizsgálni az egységes, osztatlan képzés bevezetésének lehetőségét. A hátrányos helyzetű iskolákban meghatározott ideig munkát vállaló pedagógusjelölteknek külön megállapodással kiemelt ösztöndíjat fogunk adni tanulmányaik végzése alatt.

Kulturális és örökségvédelmi vállalások

Magyarország felemelkedésének, modernizációjának és európai felzárkózásának egyik nélkülözhetetlen eszköze volt és lesz a kultúra értékeinek ápolása, megőrzése és gyarapítása; a művelődés lehetőségének megteremtése mindenki számára.

Az állami kulturális mecénatúra eszközeit tovább bővítjük. Támogatjuk minden olyan alkotás megszületését, mindazon kulturális műhelyek, intézmények működését, amelyek a humanizmus szellemében az értékre-remtést és értékközvetítést a nemzet felemelkedésének, a műveltség gyarapításának, az esélyegyenlőség elősegítésének szolgálatába állítják. A gazdasági válságból való kilábalást követően tovább kívánjuk szélesíteni a magánmecénatúrát, a magánkezdeményezéseket ösztönző pénzügyi szabályozást.

Az MSZP választási programjában a kultúra, az alkotás szabadsága továbbra is első helyen áll. Figyelmünket és lehetőségeinket a kulturális értékekhez hozzáférés kiszélesítésére kívánjuk fordítani.

Az értékörzés, esélyteremtés és értékteremtés céljait szolgálja a közművelődés. Letéteményesei a közösségek, otthonai a kulturális-közösségi terek. Ezek megőrzése, kiteljesítése érdekében folytatjuk a helyi művelődés hagyományaira épülő Közkincs és Agóra programot, a most formálódó Integrált Közösségi Szolgáltató Terek modellt kiterjesztjük a kistelepülések teljes körére, továbbvisszük a múzeumok és a könyvtári hálózat megújítását.

Az eddiginél nagyobb mértékben és hatékonyabban kívánjuk támogatni azokat a helyi és civil kezdeményezéseket, amelyek a kultúra, a művelődés eszközeivel segítik egy-egy település hagyományainak megőrzését, identitásának erősítését, az ott élők felzárkóztatását. Ehhez nem csupán a támogatások összegének növelésére, hanem a pályázati eljárások egyszerűsítésére, a kezdeményezők iránti nagyobb bizalomra van szükség.

Új, biztosabb alapra helyezzük a Nemzeti Kulturális Alap finanszírozását. Ez lehetővé teszi, hogy elindítsuk a szerzőket, kiadókat, könyvtárakat és olvasókat egyaránt érintő Márai programot. Régi adósságunk a nemzeti audiovizuális örökség helyzetének rendezése, az ezt szolgáló szabályozás megteremtésével. A filmarchívum és az audiovizuális archívum összevonva hatékonyabban működhet. Tervezzük egy népi iparművészeti múzeum megteremtését. Kezdeményezzük az új kulturális örökségvédelmi törvény megalkotását.

Civil kezdeményezések alapján nemzeti intézményként létrehozunk egy olyan nagyszámú látogatót fogadni képes kiállítást, amelynek keretében összefoglalásra kerül mindaz, ami nemzeti büszkeségünk és identitásunk alapját képezi, a történelmi emlékezet kitüntetett tárgyaitól kezdve a hungarikumokig, valamint közös nemzeti eredményeink dokumentumaiig.

Sport, ifjúságpolitika – beruházás a jövőbe

Az elmúlt 8 év néhány jelentősebb eredménye sport- és ifjúságpolitikában

- A 2001-ben létrehozott Héralész Bajnokprogramot, amelynek legfontosabb célja a tradicionálisan eredményes, illetve a dinamikusan fejlődő olimpiai sportágakban azoknak a serdülő, ifjúsági korú sportolóknak (14–18 év) a gondozása, akik a magyar sport jövőbeli eredményességének zálogát jelentik, 2006-ban továbbfejlesztettük a Héralész Csillag Program keretében. Így 23 éves korukig biztosítjuk felkészülésüket.
- 2004-től meghirdettük a „Mozdulj, Magyarország!” Programot, amely minimum ezerfős tömegsportrendezvények számára nyújt támogatási lehetőséget. 2009-ben ennek keretében 64 sikeres pályázó 114,6 millió forintot fordíthatott rendezvényeire. Az Országgyűlés elfogadta 2007-ben a SPORT XXI Nemzeti Sportstratégiát, amely 2020-ig kijelöli a fő fejlesztési irányokat.
- 2004-ben bevezettük a Nemzet Sportolója díjat, melyet 12, hazánk számára dicsőséget szerzett sportolónk kapott meg. A címhez kapcsolódó járadék összege havi nettó félmillió forint.

- A 2002-ben megkezdett Stadionrekonstrukciós Programban 18 stadion korszerűsítése befejeződött, Győrben még folyamatban van. Összesen 12,7 milliárd forintot fordítottunk a célra. 2005 és 2008 között, a Bozsik Létesítményfejlesztési Program keretében 65 műfüves pályát adtunk át a sportolni vágyó fiatalok számára.
- A Maty-éri kajak-kenu és evezőközpontot a 2006-os világbajnokságra felújítottuk 428,5 millió forint támogatásból. 2009-ben további fejlesztések történtek, további 360 millió forintos összértékkel.
- A Szombathelyi Sportcsarnok beruházást 2006-ban 1 milliárd Ft-tal támogattuk.
- A Miskolci Fedett Sportuszoda 1,5 milliárd Ft-os állami támogatással 2009 őszére megépült.
- 2005 őszén bevezettük a pályakezdő fiatalok számára a Start kártyát, 2008 végére több mint 41 ezer fiatal foglalkoztattak a munkáltatók jelentős járulékkedvezményrel, számuk 2009 nyarán a válság ellenére is meghaladta a 32 ezret.
- A Start-plusz kártyával munkahelyet teremtettünk mintegy 17 ezer, gyestről, gyedről, gyetről visszatérő kismama számára.
- 2006-tól a teljes munkaidőben dolgozók is megkapják a gyés összegét, ezzel ösztönözve a kisgyermekes anyák munkába állását. Emellett folyamatosan növeltük a bölcsődei férőhelyek számát. 2002-ben 523 bölcsődében 28 847 gyerek volt beíratva, ez a szám 2008-ra 594 működő bölcsődében 33 726 főre nőtt.
- A 2008-ban elindult Nemzeti Tehetség Program keretében lényegesen bővült az ösztöndíjban részesülők száma, a közoktatásban a korábbi 16–20 ezer fő helyett 50 ezer diákra nőtt.

Sport

Az elmúlt években megvalósuló intézményi beruházások és fejlesztések lehetőséget teremtettek a szabadidősportok feltételeinek javítására, az eredményes olimpiai felkészülésre és a fogyatékos emberek sporttevékenységét támogató program folytatására. Elsődleges feladatunknak tekintjük az egészség érték voltának következetes propagálását.

Ezért támogatjuk a lakosságot széles körben elérő, minőségi sportrendezvényeket, és biztosítjuk ezek megvalósulásának anyagi és intézményi feltételeit. Folytatjuk az egyetemek és főiskolák szabadidősportot támogató modelljének kidolgozását, valamint a Magyar Diáksport Szövetséggel együttműködve a tehetségek minőségi utánpótlás-nevelési programba történő integrálását.

A minél eredményesebb olimpiai felkészülés és a magyar versenysport szakmai színvonalának emelése érdekében támogatjuk a sportági vezetők és sportszakemberek továbbképzését, valamint a sporttudományi kutatásokat. Olimpikonjaink zavartalan felkészülésének lehetőségeit intézményi és anyagi szinten is biztosítjuk.

A hazai sportinfrastruktúra fejlesztésével meglévő intézményeinket alkalmassá tesszük nagy világversenyek, olimpia és paralimpia rendezésére.

Ifjúságpolitika

A Magyar Szocialista Párt számára nem politikai haszonszerzés szempontjából fontos az ifjúság, hanem mert a jövő társadalmának alapköve. Amilyen lehetőségeket teremtünk a ma és a holnap fiataljainak, olyan jövőképet adunk az országnak. Ezért alapelvünk, hogy ne szenvedhessen senki sem hátrányt a felnőtt életének startvonalán, azokhoz képest, akik jobb körülmények közepette születtek.

Megőrizzük és kiszélesítjük a szakmunkás-ösztöndíj rendszerét! Nagyobb presztízst adunk a szakmáknak, mert hazánkban hiány van a jó szakemberekből. 2010. január 1-jétől szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat adunk a hiányszakmákban tanuló diákok számára. Az ösztöndíjat a regionális fejlesztési és képzési bizottságok által meghatározott hiányszakmákat tanulók kaphatják meg. Kezdeményezzük, hogy 2011-től a minimálbérhez legyen igazítva az ösztöndíj összege.

A fiatalok tanuláshoz, életkezdéshez, pályakezdéshez való jogát nem engedjük korlátozni a személyes szabadságukat békeidőben korlátozó sorkatonai szolgálat visszaállításával.

A fiatalok számára a felnőtt élet megkezdését talán leginkább megnehezítő tényező a lakáshoz jutás nehézsége. A drága ingatlanok mellett az európai szinten nézve is magas illetékek csak még elérhetetlenebbé teszik a lakásvásárlást. Ezért a 35 év alattiak részére az első – 15 millió forint alatti használt – lakás vásárlá-

sa esetén megszüntetjük az illetéket. Ezzel az MSZP a gazdasági recesszió időszakában élénkíti a lakáspiacot, és segíti a fiatalok lakáshoz jutását.

Az elmúlt ciklusban elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia alapján támogatjuk az ifjúság demokráciatanulását is célzó aktív közéleti programokat. Kiemelt támogatást biztosítunk a diák- és hallgatói önkormányzatok munkájához, és az őket segítő pedagógusoknak bérkiegészítést folyósítunk. A szocialisták által benyújtott ifjúsági törvényjavaslat alapján terepet biztosítunk, hogy a fiatalok aktívan beleszólhassanak saját sorsuk alakításába. Kötelezően létre kell hozni a nagyobb városokban és megyékben az Ifjúsági Bizottságokat és a közösségi élethez szükséges tereket, intézményeket, valamint a megyei jogú és a megyei önkormányzatoknak tábortereket kell létesíteni a fiatalok szünidei szabadidejének hasznos eltöltéséhez.

Az ifjúsági önkéntes szolgálat modelljének terjedését regisztrációval és pályázatokkal kell elősegíteni. A regisztrált önkéntesség legyen előny egyetemi felvételinél vagy pályakezdésnél.

Közbiztonság és jogalkotás – kiszámítható rend mindenkinek

Az elmúlt 8 év lépései a nagyobb rend, az egyszerűbb közigazgatás és a hatékonyabb igazságszolgáltatás érdekében

- A zéró tolerancia bevezetésének köszönhetően 400-zal kevesebben veszítették életüket a közutakon.
- 2001 és 2008 között 7000-rel csökkent a rögzített bűncselekmények száma, 254-ről 147-re csökkent az emberölések száma, több ezerrel csökkent a betörések száma.
- A bevezetett intézkedések eredményeképpen 2006-ra az ország 3145 települése közül 1401-ben megtalálható volt a rendőri szervezet valamilyen szintű egysége. Új körzeti megbízotti székhelyek jöttek létre, és a „látható rendőrség” programnak köszönhetően a rendőrkapitányságok meglévő végrehajtói létszáma a 2002. évhez viszonyítva több mint 500 fővel nőtt.
- Felállításra került a Független Rendészeti Panasztestület, amelynek feladata a rendőrség tevékenysége feletti civil, rendőri hierarchián kívül álló kontroll megvalósítása.
- A rendészeti szakközépiskolákba felvehető hallgatók létszáma 2009 őszén 200 fővel nőtt, ez a létszám 2010-től további 200 fővel gyarapodik.
- Közel 800 településen mintegy 1600 településőr már munkába állt, 2010 végéig összesen 2600 településőr védi majd a vidéken élőket.
- 15 nagyvárosban épül ki a térfigyelőkamera-rendszer, duplájára nő a kamerák száma.
- 2010-ben háromszorosára növelte a kormány az országosan mintegy 80 ezer polgárőr támogatását.
- A közbeszerzésekben részt vevő ajánlattevők minden a közbeszerzéssel kapcsolatos dokumentumot, megbízási vagy alvállalkozóval kötött szerződést nyilvánosságra kell, hogy hozzanak.
- A közigazgatási perek lefolytatásával járó költségek csökkentése és a perek ésszerű időn belül történő lefolytatásának érdekében újraszabályozására került a megtámadható határozatok köre. Az ún. fizetési meghagyásos ügyek intézése (ez évi közel 500 ezer ügy) a közjegyzőkhöz került, ez pedig kedvező hatású volt a bíróságok tehermentesítése szempontjából.
- A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény bevezetett egy új permegelőző, konfliktuskezelő, a bírósági eljárást helyettesítő eljárási formát.
- Az új polgári törvénykönyv hatályba lépésével közel évtizedes kodifikációs munka végére kerülhet pont.
- 2004-ben megszületett a közigazgatási eljárást megújító CXL. törvény (Ket), amely figyelembe vette az 1957-es államigazgatási eljárásról szóló törvény megalkotása óta végbement nagymértékű társadalmi és gazdasági változásokat. Ennek eredménye az ügyfélközpontú szemlélet meghonosodása, így a közigazgatási eljárások gyorsabbak és átláthatóbbak lettek.
- A www.magyarország.hu portálon keresztül zajló elektronikus ügyintézés alapvető könnyítést hozott az adminisztrációban.
- A cégalapítás költségei és adminisztratív terhei a 2002-es szinthez képest töredékére csökkentek, az ügyintézés radikálisan felgyorsult.

- A rendőrség határozottan fellép a betiltott szervezet tagjai ellen, mint tette ezt a Legfelsőbb Bíróság jogerős ítéletben feloszlott Magyar Gárda esetében.

Jogalkotás–jogalkalmazás

Teszünk annak érdekében, hogy a Parlament, az ott folyó munka visszanyerje a tekintélyét és méltóságát. Javasoljuk, hogy ne kaphasson tiszteletdíjat az az országgyűlési képviselő, aki nem vesz részt rendszeresen a parlamenti munkában. Javaslatokat teszünk annak érdekében, hogy megerősödjön az olyan alkotmányos intézmények tekintélye, amelyek a köztársaság és a demokrácia alapköveit jelentik. Ilyennek tekintjük az Alkotmánybíróságot, a Legfelsőbb Bíróságot, a bírósági igazgatás intézményeit, az ügyészséget, az Állami Számvevőszéket és más intézményeket.

A szociális biztonság hiánya, a kiszolgáltatottság, a szegénység bázisán sajnos megerősödtek hazánkban a félelemkeltő, a fenyegető, a kirekesztő, a rasszista megnyilvánulások. És ami a legborzasztóbb, terjed a szóbeli és a fizikai erőszak. Az emberi méltóság nem kellő védelme rombolja mindennapjainkat. Kevésnek bizonyultak az eszközök a gyűlöletkeltés, valamint a visszaélések és a korrupció ellen. Támogatjuk mindazon jogalkotási kezdeményezéseket, amelyek kifejezik, hogy a magyar nemzetet összekötő szálak jóval erősebbek annál, mint amelyek elválasztják az együvé tartozókat.

Változatlanul hangsúlyozzuk a gyűlöletbeszéd tiltásával kapcsolatos jogalkotás szükségességét. Fontosnak tartjuk az ombudsmani intézmény új jogi szabályozását, a közpénzügyi törvény, a jogalkotási törvény, a választójogi, a gyülekezési és az egyesülési törvény módosítását. Ugyancsak módosítani szükséges a nemzetközi magánjog szabályozását.

Kitartunk az évtizedes szakmai munkával megalapozott polgári törvénykönyv mielőbbi hatályba lépése mellett. Ehhez kapcsolódóan a korábbi módosítások fejlesztésével és összefoglalásával szükséges egy új polgári perrendtartási törvény megalkotása. A gazdasági jogalkotás területén indokolt a csődtörvény áttekintése és egy új törvény megalkotása. Szükséges, hogy a magánszemélyek számára is rendelkezésre álljon egy a csődtörvényhez hasonló törvény, amelynek hatálya kiterjed a hitelezőkkel való egyezség megkötésére, illetve ennek sikertelensége esetén az úgynevezett gyorsított csődeljárásra, továbbá a tartós törlesztési eljárásra.

Transzparencia és küzdelem a korrupció ellen

Új intézményekkel, valamint a nyilvánosság és az átláthatóság minden területre kiterjedő érvényesítésével jelentős előre lépést teszünk a korrupciós ügyek feltárása és a korrupció visszaszorítása terén. A korrupció elleni küzdelem számos jogalkotási és jogalkalmazási teendőt jelent. Ez érinti a Btk.-t és más jogszabályokat. Készen áll a javaslatunk a kampány-, illetve pártfinanszírozás régóta húzódó ügyének megoldására, ugyanakkor támogatjuk a vonatkozó civil irányból érkező kezdeményezést is. Megtiltjuk az egekbe szökő végkielégítéseket az állami intézményi szférában és az állami többségi tulajdonú gazdasági társaságoknál.

Független bíróságok, hatékony igazságszolgáltatás

Az állampolgárok igazságszolgáltatásba vetett bizalma meggyengült. A sok esetben átláthatatlannak vélt döntési folyamatok jogbizonytalansághoz vezetnek. Ebből következően társadalmunk egyre szélesebb csoportjai számára a bírósági döntések megkérdőjelezhetővé váltak.

Indokolt egy új bírósági törvény megalkotásával a gyorsabb, átláthatóbb ítélezést lehetővé tevő bírósági szervezet alapjait megteremteni. A bírói függetlenség alapelveit csorbítatlanul fenntartjuk. Ugyanakkor hangsúlyosabbá kívánjuk tenni az átláthatóság és a hatékonyság elvét a bírósági döntésekben, a szervezet kialakításánál, illetve a közpénzek felhasználásában. Láthatóvá és számonkérhetővé kívánjuk tenni a személyi és a szervezeti felelősséget. Indokolt a bíróság és a bírák jogvitákat eldöntő funkciójának, valamint a bírói igazgatási szervezet nyilvánosságának a bővítése. Garantálni szükséges a független és befolyásmentes ítélezés körülményeit a bírósági épületek rendjének fenntartása révén is. Szükséges a szakmai és az igazgatási feladatok jobb elkülönítése. A bírók arányos terhelésének biztosítása érdekében a tényleges munkaterheket, valamint bizonyos minőségi mutatókat is figyelembe kell venni. Az egységes ítélezés biztosítása érdekében meg kell újítani a eljárások jogegységi szabályozását. A bírói alkalmasság kritériumait, a bírák kinevezésének és a bírósági vezetők kiválasztásának szabályait és rendszerét indokolt megújítani, illetve átláthatóvá tenni.

Bővíteni és rendszeressé javasoljuk tenni a bírói tevékenység értékelését, javítani képzésük és továbbképzésük rendszerét. Fontosnak tartjuk az átalakításoknál a bírák véleményének figyelembevételét.

A szolgáltató típusú igazságszolgáltatás hívei vagyunk. Megőrizzük az áldozatvédelem, az áldozatsegítés területén, valamint a „nép ügyvédje programban” elért eredményeket. Kiszélesítjük a Nép Ügyvédje programot.

A közbiztonság erősítése

A rendőrség működési feltételeinek javítása, a rendőrök önbizalmának növelése, valamint az ügyészségek és a bíróságok hatékony és gyors, bizalmat ébresztő működése a jelenlegi helyzet gyors javításának kulcskérdése. A rendőri tevékenység profiltisztítását tovább kell folytatni. Még mindig számos olyan feladat van, amely átadható volna civil hatóságoknak. A települési önkormányzatok felelősségét és szerepét is növeljük a rendvédelmi területeken és egyes rendészeti feladatok ellátásában. Indokolt a bünyügyi rendőri szervezet-átalakítása oly módon, hogy a kiemelt feladatokat központi szinten látnák el, regionális szinten pedig nem foglalkoznának bünyügyi rendőri tevékenységgel. A helyi kapitányságok az egyszerűbb ügyekben járnának el. Az erőszak állami monopóliuma fennmarad, a csapatszolgálat és a városokon kívüli közlekedésrendészeti tevékenység változatlanul központi irányítás alatt működne. Mindez azt szolgálja, hogy láthatóbb és hatásosabb legyen a közterületi rendőri jelenlét.

Folytatjuk a Rend és biztonság program megvalósítását. A korábban nyugdíjba vonult rendőrök egy részét visszahívjuk, így 300 fővel bővíthet az állomány. 1000-nél is több rendőr láthat el közterületi feladatokat.

Több lesz a rendészeti szakközépiskolás, több időt töltenek gyakorlaton a közterületeken. Létrehozunk annak feltételeit, hogy a rendőrség az emberek sokféle problémájának megoldásában mint közbiztonsági tanácsadó vehessen részt. Kiterjesztjük a körzeti megbízotti hálózatot, ezáltal minden településén biztosított az állandó rendőri jelenléte vagy rendszeres járőrözés. A már megindult Településőr program keretében az önkormányzatok településőrségeket hozhatnak létre központi forrásokból támogatva. Ennek köszönhetően 2010 végére összesen 2600 településőr védheti majd a vidéken élőket. Hazai és uniós forrásokból 15 nagyvárosban épül ki a térfigyelőkamera-rendszer, megduplázzuk a kamerák számát. Háromszor annyi támogatást kapnak a polgárőrök. Ötszörösére emelkedik a roma rendőrörszöndíjasok száma.

Demokratikusan működő szolgáltató önkormányzatok

Önkormányzati rendszerünk az elmúlt évtizedek során bizonyította, hogy alkalmas a helyi közügyek demokratikus intézésére. Az önkormányzatoktól az állampolgárok átlátható döntéshozatal, demokratikus működést, színvonalas közszolgáltatást, az adóforintokkal való hatékony, felelősséggel párosuló gazdálkodást, jogszerű működést, az önkormányzati javak közösség érdekében való hasznosítását várják.

Arra törekszünk, hogy a településen élők a valóságban is alakítói legyenek a testületi döntéseknek. Biztosítani akarjuk, hogy a helyi civil szervezetek képviselői a törvény erejénél fogva küldhessenek szavazati joggal rendelkező tagokat az önkormányzat bizottságaiba. A választópolgárok rendszeres tájékoztatását minden választott képviselő, tisztségviselő elemi kötelezettségének tekintjük. Kezdeményezzük, hogy ez a követelmény jogszabályi előírásként is jelenjen meg.

Ma jelentősek a területi különbségek a közszolgáltatások színvonalában. Kezdeményezzük a közfeladatok pontos meghatározását, amelynek alapján elkülöníthetők az állami szervek és az önkormányzatok teendői. Javaslatokat dolgozunk ki arra, hogy az adott közszolgáltatás biztosítására köteles állami szerv vagy önkormányzati szervezet ne bújhasson ki a feladat ellátásért való felelősség alól. Elfogadhatatlan, hogy mulasztások miatt közszolgáltatások szüneteljenek, minőségük romoljon. Új szabályozásra van szükség ahhoz, hogy bírósági döntéssel is pótolható legyen az elmulasztott önkormányzati döntés. Indokolt, hogy az önkormányzatok egyes feladatok ellátása érdekében jogszabály útján legyenek kötelezettek társulások működtetésére.

Indokoltnak tartjuk, hogy törvényben rögzítsük az önkormányzatok részesedésének arányát az állami költségvetési támogatásokból és garantáljuk a gazdasági növekedéssel arányos forrásfedezést. Támogatjuk a jelenlegi felhasználói kötöttségek enyhítését, a normatívák számának csökkentését.

Minden településen, ahol ez működőképes, legyenek önkormányzati testületek. Növelni kell a városi jogállású települések felelősségét a környezetükért, közszolgáltatásaik elérhetőségéért. A nagyvárosok váljanak

részeivé a területi szintnek, lakosai vegyenek részt a területi önkormányzatok képviselő-testületének megválasztásában. Továbbra is az erős hatáskörökkel felruházott választott regionális önkormányzatok létrehozását támogatjuk.

A kistérségek, a kistérségi társulások beépültek a közigazgatási rendszerbe. Szükséges az eltérő feladatrendszerhez igazodó finanszírozás kialakítása. Indokolt a képviselő-testületek létszámának differenciált csökkentése.

Kisebbségi települések esetében lehetségesnek tartjuk a polgármesteri tisztség főállásban történő betöltésének korlátozását, az alpolgármesterek számának jogszabályi meghatározását, valamint a képviselő-testületi tagok összeférhetlenségi szabályainak szigorítását.

Fogyasztóvédelem – a mindennapok biztonsága

Néhány fontosabb lépés az elmúlt 8 évből a mindennapok biztonságáért

- Elfogadtuk a 2007–2013 közötti harmadik középtávú fogyasztóvédelmi politikát és a megvalósítását szolgáló 4 éves cselekvési programot. Célunk, hogy a polgárok legyenek tudatos, érdekeiket érvényesíteni képes fogyasztók, a fogyasztóvédelem váljék összetársadalmi ügygé, erősítse az emberek biztonságérzetét. Ennek teljesülésében az államnak, a gyártóknak, forgalmazóknak és a civil szervezeteknek is vannak feladatai.
- Létrehoztuk a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságot, amely a korábbi széttagolt szervezeti struktúra helyett egységesen képes a fogyasztók érdekében fellépni.
- Felállt a Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal, melynek feladata az EU-tagállamok egységes fellépésének biztosítása, a közösség élelmiszerpiacán esetenként bekövetkező fertőzések, veszélyes élelmiszerek forgalomba hozásának megakadályozása. Emellett ez a hivatal ellenőrzi az élelmiszer-előállítás teljes folyamatát is.
- A BÜROSTOP programmal egyszerűbb, ügyfélcentrikus hivatalokat hoztunk létre.
- Általánossá vált az elektronikus ügyintézés, elektronikus közigazgatás használata.
- A banki ügyfelek védelmében a kormány, a PSZÁF és több mint 130 bank, pénzügyintézet aláírta a Banki Magatartási Kódexet 2009 őszén, amellyel a lakossági ügyfeleket védjük. Célunk, hogy a bankok erőfölénye csökkenjen, nagyobb védelmet kapjanak az emberek. A legszigorúbb megkötéseket törvénybe foglaltuk.
- A bankoknak minden szerződést érintő változtatási szándékról értesíteniük kell az ügyfelet. A különböző díjakat és költségeket is csak maximum az infláció mértékével növelhetik a bankok.
- Bevezettük a THM-plafont, a gyorskölcsönök teljes hiteldíjmutatója nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat tízszeresét.
- Az állam kezességet vállal az áthidaló kölcsönökre, így a tulajdonosok legfeljebb két éven keresztül alacsonyabb részletekkel törleszthetik az eredeti kölcsönt.
- Elővásárlási jogot kaptak az önkormányzatok, hogy a területükön kényszerárverésre váró ingatlanokat vagy a törleszteni képtelen hitelesek lakásait megvásárolják és azokat korábbi tulajdonosaiknak bérbe adják.

Átláthatóság, ügyfélbarátság és számon kérhetőség

A nemzeti modernizáció és az ezt szolgáló új gazdaságpolitika megvalósításának feltétele az állami szervezetek működésének ésszerűsítése, a jogszabályok egyszerűsítése, további összevonások, a rugalmasság és a gyorsaság növelése, a hatékonyság és az eredményesség mérése a közigazgatásban. Ezzel egy időben az átláthatóság és az érthetőség, az állampolgárok kiszolgáltatottságának csökkentése, a hatósági magatartás változása és a korrupció lehetőségeinek minimalizálása érdemel e helyen is említést.

A vállalkozások és a lakosság pénzügyi biztonságának megerősítése érdekében a nemzetközi tendenciákkal összhangban és az Európai Unió törekvéseinek megfelelően a szabályozási és felügyeleti tevékenység megerősítését tekintjük a legfontosabbnak. Szorgalmazzuk, hogy vállalható kockázatok és elfogadható feltételek mellett induljon újra és bővüljön a vállalkozások pénzügyi hitelezése. A lakossági hitelezés területén nagyobb biztonságra, a kockázatok mérséklésére, új termékek bevezetésére is szükség van. A vállalkozói és banki hitelezés területén egyaránt csökkenteni szükséges a devizaadósságok arányát. Tovább kell csökkenteni az ügyfelek kiszolgáltatottságát. Megfelelő eszközökkel ösztönözni szükséges a tisztességes és mér-

sékelt üzleti magatartást. Átláthatóbbá kell tenni a tényleges banki költségek bemutatását, ezzel elérhető lehet a banki kamatmarzsok csökkentése. Ehhez hasonló intézkedésekkel lehet újratemetni a bizalmat a pénzügyi intézmények és a lakosság, a vállalkozások között.

A banki magatartási kódex és a 2009. év végén módosított, a pénzügyi szolgáltatásokat érintő jogszabálymódosítások továbbfejlesztésével hangsúlyosabbá tesszük a banki fogyasztóvédelmet. Létrehozzuk a Pénzügyi–Banki Ügyfélvédelmi Központot. Célunk, hogy az ügyfelek, az egyének védelme erősödjék, kiszolgáltatottságuk mértéke enyhüljön. Olyan erős állami intézményre van szükség, amely az egyéni panaszokat is felkarolja és az állampolgár védelmében fellép a pénzügyi szolgáltatókkal szemben. Az intézmény célja az erőfölényt ellensúlyozó szolgáltatói és ellenőrzési rendszer megteremtése, az egyéni panaszok kivizsgálása és a jogorvoslat lehetőségeinek biztosítása. Nem fogadható el, hogy a jelzáloghitelt felvevő ügyfél pénzügyi jóváhagyást megelőzően nem ismerheti meg a hitelszerződés részleteit, amelynek szövege, tartalma amúgy is nehezen érthető. Nehezen indokolható, hogy a hitelszerződés ismertetése az aláírás előtti rövid közjegyzői konzultáció, és nincs mód a hitelszerződéssel kapcsolatos vitás kérdések bírósági rendezésére. Ugyancsak visszás az a gyakorlat, hogy az ügyfél költségére elkészített ingatlanbecslést az ügyfél nem ismerheti meg, és a banknak a szerződés tartama alatt korlátlan lehetősége van a jelzáloggal terhelt ingatlan átértékelésére.

Fellépünk a közüzemi szolgáltatók fogyasztóellenes magatartása ellen. Mindennapi tapasztalatunk, hogy a víz-, gáz-, áram-, távhőszolgáltatók gyakran olyan benyomást keltenek ügyfeleikben, mintha hatósági jogosítványaik lennének. Közben arra törekszünk, hogy a hatósági magatartás is közelítsen a szolgáltatóktól elvárhatóhoz, így különösen elfogadhatatlanok ezek a jelenségek a közüzemi szolgáltatók esetében. Érthetetlenek a közüzemi számlák, magasak a rendelkezésreállási díjak, és az ehhez hasonló más fix költségek. Emiatt a szolgáltatás igénybevételének egyedi szabályozását és mérését hirdető programok elértéktelenednek. Szükségesnek tartjuk az ügyfélbarát ügyfélszolgálatokat, a közüzemi szolgáltatók magatartáskódexének összeállítását.

Környezetvédelem, energiahatékonyság és megújuló energiaforrások – a zöldgazdaság a jövő

8 év környezetvédelmi eredményei számokban

- 2003 és 2008 között 1218 milliárd forintot fordított a központi költségvetés környezetvédelmi célokra.
- 240 milliárd forintnyi uniós támogatást fordítottunk közel 100 hulladékgazdálkodási, szennyvízfejlesztési, ivóvízjavító, természetvédelmi és árvízvédelmi beruházásra.
- Elkészült a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia. Ennek alapján lehet pályázni a rossz energiafelhasználású lakások, házak, panellakások és közintézmények energiahatékony felújítására.
- Megindult az EU emissziókereskedelmi rendszere, mely alapján a kvótaértékesítésből származó bevételt hazai zöldberuházások támogatására kell fordítani.
- 1200 településen, több mint 5,5 millió ember számára mára 5000 szelektív gyűjtősziget áll rendelkezésre.
- Míg 2002-ben a hulladékoknak csak 3 százalékát, mára 13 százalékát gyűjtjük szelektíven.
- Korszerűsítettük a Fővárosi Hulladékhasznosító Művet, a budapesti települési szilárd hulladék 70 százalékát hasznosítják itt.
- A Zöld Kommandó mintegy 500 illegális szemétkerakó-helyet szüntetett meg.
- Elindítottuk az Országos Ivóvízminőség-javító Programot, amely 836 településen több mint 2,2 millió ember ivóvizét teszi egészségesebbé.
- 2002 óta közel 700 ezerrel nőtt a szennyvízhálózatba bekötött lakások száma.
- 2002 és 2009 között mindenütt eredményes volt az árvíz elleni védekezés.
- 18 milliárd forintot fordítottunk nemzeti parkjaink fejlesztésére, látogatóközpontok, turisztikai szolgáltató centrumok, ökoturisztikai fejlesztések, kerékpárutak, pihenőhelyek épültek, újultak meg.
- Fenntartjuk a termesztési és kereskedelmi tilalmat a génmódosított kukoricára.

Környezetvédelem

A nemzetközi gazdasági válság egyik lehetőséget rejtő következménye, hogy megdől a mértéktelen fogyasztásba vetett hit és a termelési és növekedési kényszer. Minden korábnál nagyobb esély van arra, hogy egyre nagyobb arányban érvényesül egy olyan fenntartható, környezettudatos modell, amely lehetővé teszi egyrészt az élet minőségének javítását, másfelől azt, hogy a termelés és a fogyasztás igazodjon a földi erőforrások korlátozottságához. Nem szűnik meg a kapitalizmus, változatlan marad a verseny- és profitorientált újratermelés alapvető modellje, de hosszú távon átrendeződnek a gazdasági erő- és érdekcsoportok, valamint leszűkülnek ezek lehetőségei, melyek meghozatalában a környezettudatosságnak minden más szempontot meg kell előznie a jövőben.

A korábbi nemzetállami szintű zöld kezdeményezéseket világméretű folyamattá kell szélesíteni. A koppenhágai csúcs nyomán határozott, forrásokkal és határidőkkel megjelölt akciótervet kell a további konferenciák során létrehozni. Csak így nyílhat esély az emberi eredetű klímaváltozás lefékezésére, majd megfordítására.

Tudatosítanunk kell a klímaváltozás középtávú magyarországi hatásait. Figyelmet fordítunk a nem globális okokra visszavezethető környezeti károk enyhítésére, illetve elhárítására, így a helyi ipari-mezőgazdasági és lakossági tevékenységből eredő szennyeződésekre, a szmog, a por, a zaj, a talaj szennyeződéseinek, költségigényeinek elhárítására. Az oktatás, a szemléletformálás és a tömegkommunikáció szerepe a környezettudatosság elterjesztésében megkerülhetetlen.

Több természetes erdőt, a településeken több zöld területet szeretnénk. Az állam vállalja, hogy minden erre irányuló közösségi erőfeszítést a költségek meghatározott mértékéig támogat.

Energiabiztonság

Hosszú távú energiapolitika kidolgozásával garantáljuk Magyarország állampolgárainak biztonságát. Biztosítjuk a gazdaság megfelelő működését, az energiatermékekhez való zavartalan piaci hozzájutást valamilyen magán- és ipari fogyasztó számára megfizethető áron. Eközben figyelembe vesszük a környezetvédelmi szempontokat, valamint a fenntartható növekedés céljait.

Csökkentjük az ország külső energiafüggőségét. Biztosítjuk a környező országok hálózataival való összeköttetést, valamint regionális elosztóközponti szerepünk feltételeit. Létrehozzuk a határkeresztező földgázvezetéseket. Továbbra is kezdeményező szerepet töltünk be a nagy nemzetközi gázvezetékek (Nabucco, Déli Áramlat) előkészítésében, üzleti alapú megvalósításában. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a vezetékek hazai szakaszai időben elkészüljenek, illetve a vezetékek 2014–15-ben működésbe lépjenek. Tovább növeljük a földgáztároló-kapacitást, illetve a Déli Áramlat megépítése esetén egy újabb, 1,3 milliárd m³-es új tározót létesítünk. Folytatódik a Paksi Atomerőmű reaktorblokkjai üzemidejének 20 évvel történő meghosszabbításának, valamint a 2020 körül elkészülő új erőművi blokkok megépítésének előkészülete.

Energiahatékonyság, energiaracionalizálás

Az energiahatékonysággal kapcsolatos intézkedések központi szerepet játszanak abban, hogy az éghajlatváltozás és az energiapolitika terén kitűzött célok a lehető legkisebb költségek mellett legyenek teljesíthetőek, különösen ami az épületek és a közlekedés energiafelhasználását illeti. Javítjuk a köz- és magánépületek energiateljesítményét, hozzárendelve a szükséges energiatanúsítvány-rendszert, a szükséges támogatási forrást és a megfelelő jogszabályokat.

A panellakásban élők költségtakarékossága, az olcsóbb és kevesebb energiafogyasztás érdekében folytatjuk a Panel, a Panel+ és az Ökoprogramokat, annak széles körű elterjesztését célozzuk meg. A pályázatok meghirdetésével és elterjesztésével törekszünk arra, hogy minden magyar család hozzájusson a költséghatékony energiaforrásokhoz, és élvezze annak hasznát.

Segítjük a háztartásokat, az állam és önkormányzat által működtetett intézményeket, hogy energiatakarékossági programokat valósítsanak meg. Az energiatakarékossághoz, az energiahatékonyság-javító programokhoz és a megújuló energiaforrások – szél, nap, földhő – alkalmazásához jelentős összegű hitelalapot hozunk létre, amely kamatmentes hitelt nyújt a beruházás teljes összegére. A kölcsön visszatérítését az energiamegtakarításból teszi lehetővé. A program végrehajtása során több pénz marad a háztartásoknál, intéz-

ményeknél, miközben javul az életminőség, csökken a környezet terhelése, élénkül a gazdaság és bővülnek a foglalkoztatási lehetőségek.

Javítjuk a környezeti tudatosságot! Bevezetjük az internetes energiakalkulátort, amely önkéntes alapon lehetővé teszi, hogy az emberek, közösségek, vállalatok, intézmények követhessék energiafelhasználásuk alakulását, javíthassák környezeti teljesítményüket. Az energiafelhasználás csökkentésében elért legjobb egyéni, közösségi eredményeket jutalmazzuk. A megvalósítás érdekében kiépítjük az energiatakarékossághoz szükséges tudnivalók internetes tárházát.

A vállalkozások számára kibővítjük a jelenleg futó operatív programokat, egyszerűsítjük a pályázás feltételeit, előnyben részesítjük a kis- és középvállalkozói szektort, hogy minél nagyobb arányban és támogatási intenzitásban hozzájussanak a fejlesztési forrásokhoz. Támogatjuk saját energiaellátásunk korszerűsítését, megteremtve a versenyképesség feltételeit.

Az önkormányzatok számára „Közintézményi energiahatékonyság” támogatási csomagot dolgozunk ki, az épületek energiakorszerűsítése és az önkormányzati többletkiadások mérséklése érdekében.

Módosítani fogjuk a kapcsolt energiatermelés vonatkozó szabályait, hogy regionális szinten, kistérségi szinten is az energiatermelési körforgásba bekapcsolhatóvá tegyük a kisvárosi és falusi önkormányzatokat.

A jogszabályi feltételeket egyszerűsítjük, az engedélyezési eljárásokat rövidítjük, és megteremtjük az egyablakos ügyintézés lehetőségét.

Megújuló energiaforrások

Az uniós vállalatoknak megfelelően, valamint Magyarország földrajzi adottságainak és lehetőségeinek figyelembevételével megteesszük a szükséges időarányos intézkedéseket a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése és ösztönzése érdekében. Magyarország energiapolitikája kettős kihívással szembesül: rendkívül magas a külső energiafüggőségünk, és klímaváltozás miatt jelentősen csökkentenünk kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását.

A magyar családok érdekében elindítjuk a lakossági megújuló és energiahatékonysági programot, magasabb támogatási intenzitást és több forrást biztosítva. A mezőgazdasági és erdőgazdasági adottságokat figyelembe véve folytatjuk a kistérségi biogáz és biomassza programot. Elősegítjük a kisvárosi és falusi megújuló energiaforráson alapuló hőközpontok létrehozását. Kidolgozzuk a zöldprojekteken alapuló karbonelszámolás (CO₂) rendszerét, mellyel biztosíthatjuk a zöldberuházások önerejét. Ezzel párhuzamosan a finanszírozási rendszerben „zöldportfoliókat” kívánunk kialakítani, biztosítva a megújuló energiaforrások finanszírozhatóságát.

Minden nagyvárosban elindítjuk a zöld tömegközlekedési operatív programot, hogy olcsóbbá tegyük a városi tömegközlekedést. Kidolgozzuk a „Szociális Zöldenergia Foglalkoztatási” modellt annak érdekében, hogy a zöldágazatban minél több munkahelyet teremtsünk. Fokozzuk a megújuló energiaforrások rendszerének támogatását a jogszabályi feltételek és a támogatási rendszerek átcsoportosításával. Új zöldenergia iparágat hozunk létre, több mint százezer munkahely létrehozásával.

Komoly erőforrásokat igényel az új kihívások figyelembevételével a fűtés, a hűtés megoldása, új víztározók, gátak létrehozása, a belvízelhárítás, az öntözés bővítése, a szikesedés csökkentése, új csatornák létrehozása, a felszíni építmények szélállóságának megerősítése.

Magyarország geotermikus energia szempontjából nagyhatalom. Erre alapozva nagymértékben javíthatjuk az ország kiszolgáltatott helyzetét, növelhetjük a megújuló energiaforrások részarányát, valamint csökkenthetjük az ország károsanyag-kibocsátását, ezért a jövőben növeljük a geotermikus kutatófúrások állami támogatását.

A magyarországi szénbányák bezárása Pécsen, Komlón, Miskolcon, Ózdon, Dorogon, Oroszlányban, Salgótarjánban, Bátorterenyén, Ajkán, Várpalotán, Veszprémben és Tatabányán nemcsak a térségbeli munkanélküliséget növelte, hanem az ország külföldi energiafüggését is.

A bezárások oka sok esetben az volt, hogy a szénbányákat drága, pazarló és környezetszennyező energiaforrásként tartották számon. Egy új technológia, a hőátalakításos alternatív energiatermelés révén és a „tisz-

taszén” technológiákkal zöld és hatékony módon használnák fel a szenet energiatermelésre, és így megérnék újra megnyitni a szénbányákat, támogatni működésüket.

Megőrizzük a megmaradt külszíni termelő helyeket és biztosítjuk az utolsó mélyművelésű szénbánya működését a szénbányászati szerkezetátalakítási támogatás meglétéig. A szén mint tüzelőanyag hasznosítása a villamosenergia-termelésben jelentős mértékben csökkentheti Magyarország energetikai vonatkozású külkereskedelmi egyenlegének negatívumát.

Jelentős mértékben javulhat a villamosenergia-termelésben a foglalkoztatás helyzete, hiszen a szenes erőművek hazai tüzelőanyagot használnak fel, amelyet hazai munkaerő termel ki. Ez növeli az ellátásbiztonságot, ráadásul még a jelenlegi szénhidrogénárak mellett is gazdaságos.

Az új technológiák alkalmazása a kutatás-fejlesztés területén is ösztönzőleg hat, lehetőséget biztosít az európai kutatási források felhasználásában történő részvételre, célirányos projektekre.

Tovább erősítjük az energiamegtakarítást ösztönző támogatási rendszereket, ennek jegyében vállaljuk, hogy felújításokkal és átalakításokkal energiatakarékossá tesszük a közhivatalok működését. Ösztönözzük a vidéki lakosság integrálását a megújuló energiaforrások termelésében az önkormányzatokat ösztönözzük a megújuló energiaforrások hasznosítására.

Külpolitika, honvédelem – partnerség és nemzeti érdekérvényesítés

Az elmúlt 8 év kiemelkedő külpolitikai sikerei és nemzetvédelmi eredményei:

- 2004. május 1-jével Magyarország belépett az Európai Unióba, mely a nemzeti érdekérvényesítés kerete mellett a magyar nemzet európai keretek között történő újraegyesítését is jelenti. Célunk az európai érdekek képviselete itthon, hazai érdekek képviselete Európában.
- 2007 decemberében megnyílt a schengeni határ: az EU tagállamaiba útlevél nélkül utazhatunk.
- 2008 novemberétől állampolgáraink turisztikai céllal 90 napot meg nem haladó időtartamra vízum nélkül utazhatnak az Egyesült Államokba.
- 2008 júniusában döntés született arról, hogy az Európai Innovációs és Technológia Intézet budapesti székhellyel kezdi működését.
- Oroszország kiemelt helyen szerepel hazánk és az Unió külkapcsolataiban. 2002-től helyreállítottuk a legfelsőbb szintű dialógust, a magyar–orosz kereskedelem 2008 végére a 2002-es volumen 3,5-szeresére nőtt. Putyin elnök 2006-os magyarországi látogatásán sor került a sárospataki Református Kollégium könyveinek hazahozatalára.
- Ma 10% feletti az ázsiai részarány külkereskedelmünkben, 2008-ban már 5,5 milliárd dollár értékben érkezett magyar áru Ázsiába.
- 2005-ben létrehoztuk a Szülőföld Alapot, amely a legjelentősebb pályázati forrása lett a külhoni magyar programoknak. 2005 és 2010 között összesen 10 milliárd forintot fordítottunk a Szülőföld Alapba.
- Kiemelt támogatást élveznek a határon túli magyarokat szolgáló oktatás-nevelési célú pályázatok. Míg a polgári kormány 180 millió forintot fordított erre a területre, addig 2003 és 2009 között ebben a keretben 26 milliárd forintot fordítottunk, évi 1,2 milliárd forintnyi támogatást biztosítva a Sapientia Alapítvány, a Selye János Egyetem és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működésére. 2008-ban sor került a kárpátaljai Jánosi Mesterképző Akadémia – Jánosi Líceum új épületszárnyának alapkövetételére.
- A határok két oldalán élőket összekötjük hidakkal, közutakkal, határátkelőkkel, megújult az álmosdi határátkelő, és megépült a Szécsény–Pető közötti Ipoly-híd.
- A szlovák nyelvtörvény rendelkezései miatt esetlegesen hátrányt szenvedők számára Nyelvtörvény-alapot hoztunk létre, amelyből a kirótt büntetéseket finanszírozzuk, és minden rendelkezésünkre álló nemzetközi fórumon fellépünk túlzásai ellen.
- Az alkotmány 2004-es módosításával megszüntettük a sorkatonaságot, és felállítottunk egy modern, ütőképessé, önkéntes és fenntartható haderőt, ezáltal számos új munkahelyet teremtettünk.

- 2009-ben elfogadta a kormány a parlamenti pártok egyetértésével a Magyar Köztársaság Nemzeti Katonai Stratégiáját, amely a rendszerváltozás utáni első korszerű katonai stratégia.
- Mintegy 39 milliárd forintból megvalósítottuk a laktanyarekonstrukciós programot.
- A Balkán békéje érdekében részt veszünk a békefenntartásban. A NATO afganisztáni műveletében katonáink Banglhan tartomány újjáépítésén dolgoznak, a magyar Tartományi Újjáépítési Csoport több minisztérium együttműködésével valósul meg sikeresen.
- A hazai légvédelem jelentős fejlesztése, hogy 2009-ben hadrendbe állítottuk a tizennégy Gripen repülőgépet.
- A Pápán megvalósult NATO logisztikai beruházás három C-17 nehézszállító repülőgépnek ad otthont, és 300–500 új munkahelyet teremtett, elősegítve a térség fejlődését.

Külpolitikai stratégiai feladataink

Tovább érvényesítjük a felelősséget a külpolitikában is. Továbbra is kitartóan és következetesen képviseljük az európai értékeket itthon és a nemzeti érdekeket külföldön.

Ennek érdekében a jövőben is erősítjük a széles nemzeti egyetértésen alapuló külpolitikai gyakorlatot. A mindennapi külpolitikának mentesnek kell maradnia a párpolitikai és ideológiai megfontolásoktól. Az Európai Unió stabil tagjaként, az új évezred követelményeinek megfelelő európai és nemzetudatra építjük politikánkat. Figyelembe vesszük hazánk tényleges súlyán alapuló nemzetközi mozgásterünket. Az új külpolitikai kiegyezés létrehozásában az állami és politikai szereplőkön kívül jóval nagyobb szerepet kell kapniuk a gazdasági élet, a civil társadalom és a szakmai testületek szereplőinek egyaránt.

A következő kormányzati ciklusban konkrét feladatunk, hogy megteremtjük a nemzetközi gazdasági válság után beinduló hazai átalakulások, felzárkózási és modernizációs törekvések külső hátterét, minél kedvezőbb feltételeit. Arra törekszünk, hogy a modernizáció, a gyorsabb felzárkózás növelje Magyarország nemzetközi tekintélyét és hozzájáruljon a hazánkról alkotott külső kép kedvező alakításához. Hiszünk a lisszaboni szerződés végrehajtása során az európai integráció felgyorsulásában, amelyet a belső politikai folyamatok szervezésében és a külpolitika alakításában is figyelembe kell vennünk. Kihasználjuk azokat az érdekegyeztetési és kommunikációs lehetőségeket, amelyeket a 2010–11-es elnökségi trió, valamint a 2011. első félévi magyar elnökségi tevékenység jelent.

A magyar érdekeket és a közös európai értékeket összehangolva és egyidejűleg érvényesítve összhangot teremtünk az integrációs gyakorlat és a szomszédsági politika között. Új kihívást jelent, hogy egyidejűleg törekedjünk az egyes szomszédos országokkal kialakított kapcsolataink fejlesztésére irányuló szándékaink, törekvéseink, illetve a nemzetpolitikai érdekeink egyidejű érvényesítésére olyan körülmények között, amikor a kétoldalú viszonyban meghatározó szerepet játszó, a határon túl élő közösségeket hátrányosan érintő új intézkedések, jelenségek tapasztalhatóak. Továbbra is aktív szerepet játszunk az unió keleti szomszédsági kapcsolatainak bővítésében. Elemi nemzeti érdekünk a tőlünk Délre és Keletre fekvő régiók stabilitása, ebből következően is támogatjuk déli és keleti szomszédaink felzárkóztatását, euro-atlanti integrációját.

Felkészülünk az új típusú nemzetközi kockázatok megfelelő kezelésére, így a globalizálódó pénzügyi folyamatok, válságok, a migráció, a klímaváltozás, az energiabiztonság, a közegészségügyet veszélyeztető külső folyamatok megfelelő kezelésére, valamint a határokon átnyúló bűnözés, a kábítószer-kereskedelem és a nemzetközi terrorizmus kihívásaira.

Uniósi politika

Az uniót a gazdasági és politikai integráció távlatában látjuk, egyaránt hívei vagyunk a bővítésnek és a mélyítésnek. Elvárjuk és kívánjuk, hogy a tagállamok közötti szolidaritás egyre hangsúlyosabban jelenjen meg a mindennapokban. Minden lehetséges területen mielőbb, illetve távlatilag csatlakozni kívánunk az integráció legbelső köréhez, és ki kívánjuk használni az egységes piac által kínált mindenfajta lehetőséget.

Tovább segítjük a mielőbbi horvát csatlakozást, és támogatjuk a nyugat-balkáni térség tagsági feltételeket teljesíteni képes országainak uniósi integrációját.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy hatékony, valós és tartós sikeres belső szövetségi együttműködési rendszereket hozzunk létre az egyes kérdések kapcsán az unión belül. Vannak olyan kérdések, ahol Magyaror-

szág a szomszédos országok mindegyikével, vagy olyanok, ahol a volt szocialista országokkal, vagy amelyek esetében a visegrádi négyekkel, vagy ahol például az agártámogatásban érdekelt nagyobb és kisebb országokkal érdemes hatékony együttműködő rendszereket létrehozni. Az unión belüli stratégiai partnereink között különösen jelentős a német reláció, ahol a befektetői érdeklődés megőrzése, valamint a korábban kiépített német befektetések által létrehozott munkahelyek védelme kap prioritást. A francia együttműködés fő terepe a hagyományosan jó agrárkapcsolatokra épül. Stratégiai értékűek a magyar–brit kapcsolatok is. Olaszországgal, a skandináv térséggel, az elnökségi trióbeli partnereinkkel, a visegrádi négyekkel, valamint Lengyelországgal mind-mind megtalálhatóak azok a közös érdekek és kapcsolódási pontok, amelyek az aktívabb és szorosabb együttműködést indokolják.

A jelenlegi világgazdasági válság körülményei között az Európai Unió versenyhelyezete romlott, és jelenleg sincs érvényes, közös mondanivaló a világgazdaság új kihívásaira adandó közös válaszokról. Magyarország mindent megtesz azért, hogy az új gazdaságpolitikai koncepció együtt szülessen meg a globális kihívásokra adott globális válaszokkal az unión belül, és ez a folyamat együtt haladjon a szükséges belső konszenzus megteremtésével.

A 2010 elején kezdődő hármas elnökségi időszakban és különösen a magyar elnökség 2011. első félévi időszakában kezdeményezéseket teszünk az unió versenyhátrányának csökkentésére. Ösztönözni kell a szerkezeti reformokat, valamint az állami pénzügyek rendbetételét. Ez utóbbi területen megfontolandónak javasoljuk az eredetileg EU tizenötökre szabott stabilitási paktum feltételrendszerének felülvizsgálatát, az európai bankrendszer átvilágítását és hitelességének helyreállítását. Fokozatosan vissza kell vonulni a recesszió ellensúlyozására bevezetett állami pénzügyi ösztönző intézkedésektől. Számunkra változatlanul fontos a tudásalapú társadalom, a dinamikus gazdasági növekedés, a környezetvédelmi fenntarthatóság, a teljes foglalkoztatottság célja, valamint a szociális gondoskodás. Vagyis mindazok a célok, amelyeket annak idején az úgynevezett Lisszaboni Program az európai modell alkotórészének tekintett. A szerkezeti reformok körében közös gond a nyugdíjrendszerek fenntarthatósága és az egészségügyi szolgáltatások költségrombanása. Az uniósi források koncentrációja szükséges az infrastruktúra fejlesztésére, az új, zöld technológiák alkalmazására, valamint a munkaerő-tartalékok mozgósítására.

Stratégiai célunk, hogy az infokommunikációt uniósi fejlesztési prioritássá tegyük, hogy logisztikai központtá válásunkat uniósi források támogassák, hogy a stratégiai agrártermékek termelésének és piacra vitelének jelenlegi uniósi gátjait lebontsák, és hogy a különböző feladatokhoz különböző szövetségeseket, kooperációs partnereket találjunk, egyrészt az új tagállamok, vagy éppen a jelentős agrárpotenciállal rendelkező uniósi tagok csoportjában. Ilyen szövetségekre van szükség akkor, amikor lépéseket javaslunk a többevonás és helybenmaradás technikáinak uniókonformmá tétele, a szükséges pénzügyi hidak engedélyezése érdekében.

Szomszédságpolitika, regionális politika

Stratégiai érdekeinkkel ellentétes, ha nem törekszünk a kiemelt figyelmet érdemlő, minden területre kiterjedő, szoros partneri együttműködésre minden szomszédunkkal.

A magyar–szlovák kapcsolatokban a tavaly szeptember 10-i miniszterelnöki találkozón elfogadott 11 pontos közös nyilatkozat alapján a további kapcsolatomlás megakadályozása a legfontosabb teendő. A magyar–román kapcsolatokban egységet teremtünk az államközi, a társadalmi és a kisebbségpolitikai együttműködés tartalmi között. Különleges érdekeink fűződnek Ukrajna nyugati értékválasztásának, euro-atlanti integrációjának támogatásához. A különböző regionális szervezetekben (Európa Tanács) az utóbbi időben bizonyos visszalépés tapasztalható a kisebbségvédelem terén. Ezzel összhangban nagyobb erőfeszítéseket és összehangolt tevékenységet igényel a határon túli magyarság jogainak, érdekeinek érvényesítése.

Európán kívüli kapcsolatok

Stratégiai célunk fenntartani és erősíteni Magyarország megbízható szövetségesi megítélését Washingtonban, ezért alapvető érdekünk, hogy helyreállítsuk a magyar gazdaság fenntartható stabilitásába vetett amerikai bizalmat. Az Oroszországgal folytatott jó politikai kapcsolatok fenntartása, a gazdasági kapcsolatok erősítésére való törekvés, valamint a kulturális és humán együttműködés folytatása a térség stabilitásának stratégiai tényezője. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a gyorsan fejlődő országokkal, így mindenekelőtt Kínával és Indiával folytatott politikai, gazdasági kapcsolatoknak.

Alkotmányos felelősségünk a határon túli magyarokért

Alkotmányos kötelességünk és lelkiismereti ügyünk a határon túli magyarság helyzetével, sorsával, jövőjével való törődés. Felelősséget vállalunk szülőföldjünkön való boldogulásukért, nemzeti, nyelvi önazonosságuk megőrzéséért, helyzetük javításáért, a kisebbségi ügy hatékony nemzetközi képviseletéért. Nemzeti ügynek tekintjük, hogy támogassuk anyanyelvi oktatási, kulturális igényeik kielégítését. Különös figyelmet fordítunk az uniós tagság, illetve a keleti partnerség kapcsán adódó együttműködési formákra, a határokon átívelő kooperáció új meg új lehetőségeinek kihasználására. A határon túli magyarságot érintő kérdésekről csak szervezeteik, választott képviselőik véleményének figyelembevételével születhet magyar álláspont. Átlátható, ellenőrizhető és demokratikus módon támogatjuk tevékenységüket. Nemzeti érdekeinket sérti, ha a végletes hazai politikai megosztottság, az indulatok hatják át a magyar–magyar kapcsolatok világát.

Hazánk stabilitása, a világ fejlettebb régióhoz való felzárkózásának gyorsítása, a modernizáció, az összetartó társadalom megerősítésének programja, a környezet- és egészségtudatos új gazdasági modell érvényesítése – ez képezi nemzetpolitikánk lényegét. Nem hiszünk, hogy a nemzetpolitika fogalma azonosítható lenne a határon túli magyarság iránt érzett felelősségünkkel. Ugyanakkor meggyőződéssel valljuk, hogy ez az alkotmányos kötelezettségünk része a nemzetpolitikai stratégiának.

Honvédelem, biztonságpolitika

A kormány alapvető feladata az ország, a nemzet, a családok és az egyének külső és belső biztonságának szavatolása. Stratégiai törekvéseink középpontjában az átfogó biztonság áll, amely a megélhetés biztonságát, a szociális, az egészségügyi, a járványügyi biztonságot, a kulturális ellátottsághoz való jogot, a közterületek rendjét, a magánterületek sérthetetlenségét, a társadalom erkölcsi normáihoz és elvárásaihoz való alkalmazkodást jelenti. Ide soroljuk a haza megnyugtató védelmét, a terrorizmus, a tömeges migráció, a kábítószer- és a fegyvercsempészség elleni védekezést.

Ehhez olyan biztonságpolitika kialakítása szükséges, amely térségünk hagyományos problémái, a régi kihívások mellett megfelelően képes kezelni a XXI. század új kockázatait. Ezen belül a külpolitikánk célja, hogy megteremtsük az ország és a nemzet boldogulásának, biztonságának, a folyamatosan és gyökeresen átalakuló világ megmaradásának külső feltételeit oly módon, hogy tiszteletben tartjuk minden kötelezettségünket, amelyet nemzetközi szerződésekben vállaltunk. A nemzetközi kapcsolatokban és az egyes integrációs intézményekben végbemenő gyors és radikális változások az alkalmazkodást, a nemzeti érdekérvényesítés módjának, eszközeinek újragondolását, a külpolitika megújítását elkerülhetetlenül szükségessé teszik.

A teljes politikai és társadalmi egyetértés fenntartásával végrehajtjuk a 2009-ben elfogadott nemzeti katonai stratégiát. A Magyar Honvédség rendeltetése a haza katonai védelme és a kollektív védelemből fakadó feladatok végrehajtása. A hazai feladatok súlypontja a légtér, a fokozott figyelmet érdemlő létesítmények védelme, valamint a katasztrófaelhárításhoz szükséges képességek fejlesztése. A hazai, a kollektív védelmi feladatok ellátása, valamint a külföldi békeműveletekben való jelenlét megköveteli a szárazföldi és támogató erők telepíthetőségének növelését. Azt tervezzük továbbá, hogy 2012-re 4000 fővel önkéntes tartalékos rendszert hozunk létre.

Magyarország külső biztonságának legfontosabb garanciája a továbbra is a NATO. Részt veszünk a szövetség új stratégiai koncepciójának kidolgozásában. Fontosnak tartjuk a NATO-tevékenység megújítását, a képességek és eszközök, a tervezési, a haderő- és parancsnoki struktúra modernizálását. Hazánk teljesíti vállalt kötelezettségeit, illetve az ország teherbíró képességével összhangban tesz további vállalásokat. A NATO legfontosabb missziója továbbra is Afganisztán. Magyarország továbbra is elkötelezett az ottani, valamint a balkáni szerepvállalásban. Részt vállalunk a tartós fejlődés és a biztonságos, stabil környezet megteremtését szolgáló fejlesztésekből.

A MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT VÁLLALÁSAI A 2010–2014-ES PARLAMENTI CIKLUSRA

A Magyar Szocialista Párt a rendszerváltás óta eddig három ciklust töltött kormányon, kettőt pedig ellenzékben. Természetesen eltérőek a lehetőségek kormányon és ellenzékben, de állandó az az elkötelezettség, amivel kiálltunk és a jövőben is kiállunk azok mellett, akiken kötelességünk segíteni.

Magyarország 2010-ben ismét új országgyűlést, új képviselőket és új kormányt választ. Az alábbiakban összefoglaljuk választási programunk kulcsvállalásait és mindazon közös vívmányokat, amelyek megőrzése nem függhet a következő Országgyűlés összetételétől. Előbbiek parlamenti képviselete és megvalósítása, utóbbiak megvédése érdekében az MSZP minden demokratikus lehetőséget ki kíván használni 2010 és 2014 között.

- Megvédjük a magyar gazdaság helyreállított stabilitását a világgazdasági válság után. Megvédjük Magyarország újra megteremtett kiszámítható költségvetési pályáját, megvédjük a társadalombiztosítási és a gyógyszerkassza biztonságát.
- Az eddigi erőfeszítések és a következetes gazdaságpolitika folytatása révén Magyarország kellő nemzeti konszenzus esetén 2011-ben csatlakozhat az ERM II. rendszerhez, majd megteremtve a gazdaságpolitikai feltételeket akár 2014. január 1-jétől bevezethetjük a közös európai fizetőeszközt.
- A reálkeresetek évente átlagosan 2,5-3 százalékkal nőhetnek. Ily módon négy év alatt 12% körüli reálbér-emelkedésre nyílik lehetőség, a termelékenység javulásával arányosan. A foglalkoztatás évi 1 százalékkal növekedhet.
- 2011. január 1-jétől ismét adómentességet kapnak a melegétkezési jegyek, havi 12 ezer forintig. Szintén 2011. január 1-jétől az üdülési csekk éves szinten a mindenkori minimálbér értékéig adómentességet élvez. A gazdasági válság elmúltával ismét kiszélesítjük a cafeteria lehetőségeit, adómentessé tesszük a közösségi közlekedéssel munkába járást biztosító juttatásokat.
- Négy év alatt összesen 4 százalékkal csökkentjük a munkavállalók járulékterhét: 2011-ben és 2012-ben 1-1, 2013-ban további 2 százalékos mérséklésére van mód.
- A társadalmi szolidaritás és felelősségvállalás jegyében többet várunk el a tehetősebbektől, hogy jobban segíthessük a nehezebb helyzetben lévőket. Évi 15 millió forint feletti jövedelem esetében 50 százalékos személyijövedelemadó-kulcs bevezetését javasoljuk.
- Kezdeményezzük, hogy a válság kapcsán állami támogatásban részesülő pénzügyintézetek vezetőinek a prémiumát külön adó terhelje.
- Megvédjük az érdekegyeztetés és a társadalmi partnerség 2002 óta kialakított és jól működő intézményrendszerét.
- Megvédjük a jelenlegi, fenntartható nyugdíjrendszer igazságossági alapjait, a reálértékörzés feletti nyugdíjemelkedés lehetőségét. Nem engedünk a nyugdíjkorrekciós programból.
- Folytatjuk a legfontosabb autópálya-építéseket. Továbbvisszük az M3-as Nyíregyháza–Vásárosnamény, az M4 Budapest–Cegléd, az M44-es gyorsforgalmi út Tiszakürt–Kondoros, az M60-as gyorsforgalmi út Pécs–Dél–Szentlőrinc közötti szakaszának építését. Megépítjük az M8-as és az M9-es autópályát, ezzel felgyorsítjuk Kelet-Magyarország felzárkózását.
- Folytatódik a főutak megerősítése és több települési elkerülő út építése. Országszerte több mint 500 km-en uniós forrásokból újítunk fel négy és öt számjegyű utakat.
- Hosszú távon fenntarthatóvá, költséghatékonyabbá tesszük a közösségi közlekedés rendszerét. Az államháztartás egyensúlya érdekében a közösségi közlekedésre fordítható összegek mértékét a következő három évben a GDP 1 százalékában maximáljuk.
- Tömegesíteni és demokratizálni kell az internethasználatot Magyarországon. 2014-re minden magyar állampolgárnak lakhelytől függetlenül, állampolgári jogon, megfizethető áron elérhetővé kell tenni a gyors

internetelérést. El kívánjuk érni, hogy a legalább 1 megabit/másodperces internet-hozzáférést legfeljebb a minimálbér három százalékának megfelelő havidíjért lehessen igénybe venni.

- Az uniós csatlakozásunkkal indult el az a nagyléptékű technológiai fejlődés az agrárgazdaságban, amelynek támogatási feltételei biztosítottak 2013-ig. Töretlen célunk a magyar gazdák gyarapodásának, az agrárgazdaság fejlődésének segítése.
- Az agrármodernizáció része a bioenergia előállításában rejlő potenciális lehetőségek jobb kihasználása, a keletkező mellék- és hulladéktermékekre alapozva. Ezzel jelentősen csökkenthető a környezet terhelése.
- További segítséget kell nyújtani a helyi kis piacok működéséhez annak érdekében, hogy a helybeli termelők termékeiket értékesíthessék. A merev állat-egészségügyi és élelmiszer-biztonsági előírásokra vonatkozó szabályozást finomítani kell, elősegítve ezáltal az olyan kiskereskedelmi tevékenységi formák életképességét, megerősödését, mint a háztól értékesítés. A helyi értékesítési szövetkezetek együttműködésének elősegítésével el kell érni, hogy a magyar élelmiszerárak részaránya növekedjen a kiskereskedelmi forgalomban.
- A termőföld nemzeti kincsünk. Azt szeretnénk, hogy minden megművelhető földdarab a magyar gazdálkodóé legyen. Ezért kezdeményeztük a 2011-ben lejárató földvásárlási moratórium további három évvel történő meghosszabbítását.
- 2010. január 1-jétől szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat adunk a hiányszakmákban tanuló diákok számára. Az ösztöndíjat a regionális fejlesztési és képzési bizottságok által meghatározott hiányszakmákat tanulók kaphatják meg. Kezdeményezzük, hogy 2011-től a minimálbérhez legyen igazítva az ösztöndíj összege.
- Elindítjuk a Munkaerő-piaci Mobilitást Segítő Alapot, forrását a Munkaerő-piaci Alapból biztosítjuk. A programból azok a munkavállalók kapnak támogatást, vagy azok után lenne igényelhető a támogatás, akik a lakóhelyüktől 60 kilométeren túl tudnak munkát vállalni.
- Továbbvisszük és kiterjesztjük az Út a munkába programot oly módon, hogy az a közfoglalkoztatás mellett több lehetőséget adjon az elsődleges munkaerőpiacon való érvényesülésre.
- Kidolgozzuk és bevezetjük a Start-rehab kártyát, amely alapján járulékkedvezményt kapnak azok a munkaadók, amelyek vállalják a rehabilitációs járadékban részesülő és ténylegesen rehabilitálható álláskereső foglalkoztatását.
- A 35 év alattiak részére az első – 15 millió forint érték alatti használt – lakás vásárlása esetén eltöröljük az illetékfizetési kötelezettséget.
- Külön célprogramot tervezünk roma munkavállalók számára. Az ilyen típusú közmunkaprogramokat nem pusztán átmeneti foglalkoztatásnak tekintjük, hanem olyan lehetőségnek, amely a munka valóságos világát jeleníti meg, hiszen szerződéses munkaviszonyt, képzést is jelent, és segíti a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedést.
- Évkénti emeléssel biztosítjuk, hogy a családi pótlék megőrizze vásárlóértékét.
- Ösztönözzük a családi gyermekfelügyelet intézményének kiterjesztését. Saját gyermeke mellett állami támogatásért további két gyermekre vigyázhat az édesanya. Ezáltal neki biztosított a munkaviszonya, míg a többi édesanyának lehetősége lenne munkát vállalni.
- Munkaviszonyként ismerjük el azok áldozatvállalását, akik otthon gondozzák hozzátartozójukat, és ápolási díjban részesülnek.
- Évente megduplázzuk a méltányossági nyugdíjassza összegét.
- Egyszeri 75 ezer forintos kegyeleti támogatást kapnak az átlag alatti nyugdíjat kapó özvegyen maradtak.
- Szükséges a szociális lakásotthonok, a bérlakásokat üzemeltető társulások létrehozása, mert ennek révén növelni tudjuk a szociális típusú bérleteket.
- Javasoljuk, hogy még több évfolyam kaphasson rászorultsági alapon ingyenes étkeztetést az iskolában.

- A képzési, oktatási rendszerek átalakításában figyelmet kell szentelni a fogyatékosággal élő emberek számára létfontosságú szakképzési modellek kidolgozására, tágabb értelemben biztosítani kell a fogyatékkal élő emberek számára a megfelelő oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférést.
- A megkezdett program folytatásával, 2013-ig 100 roma telep felszámolására kerül sor.
- Növeljük és összehangoljuk a roma ösztöndíj-programokhoz nyújtott támogatásokat. Jóval több óvodai férőhely és pénz jut a leghátrányosabb kistérségek óvodáira. A cigány gyermekek számára a többiekkel közös oktatás jelenti a kitörés lehetőségét. Folytatjuk a Tanoda programot, amellyel útjukat egyengetjük.
- A Második Esély program segít az idősebb roma korosztályok felzárkóztatásában. 2013-ra az alapfokú végzettséggel rendelkező romák aránya akkora legyen, mint a nem romák közötti, és mindegyiküknek legyen szakmája.
- A gyermekkori fertőző betegségek előfordulásának további csökkentése érdekében tovább korszerűsítjük védőoltási programunkat, bevezetjük a bárányhimlő elleni oltást.
- Egyértelművé és követhetővé tesszük az egészségügyi szolgáltatók területi ellátási kötelezettségét és a különböző szintekre való beutalás rendjét.
- Bővítjük a járóbeteg-szakellátás keretében is ellátható szolgáltatásokat, ez új típusú szakmai kapcsolatrendszert igényel a szakorvos és a kórház között.
- Kiterjesztjük a laikus elsősegélynyújtás és életmentés széles körű lakossági oktatását, elérjük, hogy a középiskolai érettségi feltétele legyen az életmentési ismeretek elsajátítását igazoló vizsga.
- Az egészségügy és háttérpára jelentősen hozzájárul a nemzetgazdaság fejlődéséhez. Ezért négy éven belül ötszörösére emeljük az egészségügyi kutatások állami támogatására szánt forrásokat.
- Ragaszkodunk a nemzeti kockázatközösségen alapuló egységes egészségbiztosítási rendszer fenntartásához, növeljük szerepét az ellátás szervezésében, a szolgáltatók versenyeztetésében.
- Az öngondoskodás társadalmi igényének erősítésére többcélú, önkéntes előtakarékosági rendszert állítunk fel, amelyben a nyugdíjkorhatár betöltését követően mindenki szabadon dönthet, hogy megtakarítását nyugdíj kiegészítésére vagy ápolási szolgáltatás megvásárlására használja-e fel.
- Az orvosok és ápolók megbecsülésének erősítése érdekében ötéves bérfelzárkóztatási programot hirdetünk, és az időszak végére elérjük, hogy a magyar egészségügyi dolgozók átlagkeresete a nemzetgazdasági átlag másfélszerese legyen. A migráció mérséklésére a hiányszakmákban és hiányterületeken dolgozóknak kedvezményes lakáshoz jutást biztosítunk.
- Kezdeményezzük, hogy az egészségügy stratégiai kérdéseiről mértékadó politikai és szakmai erők között jöjjön létre megegyezés: alkossuk meg közösen a tízéves egészségfejlesztési programot.
- Nem engedjük az iskolafelújítási program félbeszakítását, az egyetemi központok fejlesztésének és a kutatóegyetemek létrehozásának leállítását.
- Tovább segítjük a tehetséges, nehéz helyzetű fiatalokat mentorok bevonásával az „Útravaló” ösztöndíj-program keretében, amely egyaránt szolgálja a középiskolába, valamint az érettségire készülőköt, támogatja a szakma megszerzését és a tudományos elmélyülést is.
- Folytatjuk a hátrányos helyzetű tanulókat segítő Arany János Tehetséggondozó Programot.
- Fenntartjuk a pedagógusok többletmunkáját elismerő, illetve teljesítményösztönző pótlékrendszerét.
- Ha a jelenlegi intézményfenntartó nem képes az elvárható színvonalon ellátni kötelező közoktatási feladatát, az esélykülönbségek csökkentése érdekében állami beavatkozást kezdeményezünk, melynek során állami intézmények (elsősorban kollégiumok, speciális fejlesztési feladatokat ellátó iskolák) jöhetnek létre.
- Az interneten keresztül minden iskola számára hozzáférhetővé tesszük az iskolai tananyagokat tananyag-egységekre, tanórákra bontva.

- Nemzeti Nyelvtanulási Programot indítunk, amelynek keretében a 35 éven felüliek számára fedezzük egy idegen nyelv alapfokú elsajátításának költségeit.
- Bevezetjük, hogy diplomát adó képzésre csak a megfelelően felkészült fiatal jelentkezessen egy vagy két emelt szintű érettségi vizsga letételével.
- Megvédjük a rendszerváltás demokratikus örökségét, a harmadik köztársaság intézményrendszerét. Megvédjük a bíróságokat, megvédjük a közalkalmazottakat és köztisztviselőket a politikai támadásoktól!
- Változatlanul hangsúlyozzuk a gyűlöletbeszéd tiltásával kapcsolatos jogalkotás szükségességét.
- Megvédjük a nők döntési szabadságát életüket mélyen befolyásoló döntéseikben. Megvédjük az élettársi közösségek egyenrangúságát, az állam és egyház intézményes együttműködésének fenntartása mellett azok egymástól való alkotmányos függetlenségét.
- Kitartunk az évtizedes szakmai munkával megalapozott polgári törvénykönyv mielőbbi hatályba lépése mellett.
- Készen áll a javaslatunk a kampány-, illetve pártfinanszírozás régóta húzódó ügyének megoldására, ugyanakkor támogatjuk a vonatkozó civil irányból érkező normaszöveget is.
- Átláthatóbbá kell tenni a tényleges banki költségek bemutatását, ezzel elérhető lehet a banki kamatmarzsok csökkentése.
- Létrehozunk a Pénzügyi–Banki Ügyfélvédelmi Központot. Célunk, hogy az ügyfelek, az egyének védelme erősödjék, kiszolgáltatottságuk mértéke enyhüljön. Olyan erős állami intézményre van szükség, amely az egyéni panaszokat is felkarolja, és az állampolgár védelmében fellép a pénzügyi szolgáltatókkal szemben.
- Nem engedjük a panelprogram leállítását, amelynek eredményeképpen családok ezrei élhetnek korszerűbb, energiatakarékosabb és olcsóbb otthonokban.
- Megvédjük a távhő alacsony áfáját, megvédjük az olcsóbb fűtést.
- Fellépünk a közüzemi szolgáltatók fogyasztóellenes magatartása ellen. Törekszünk arra, hogy a hatósági magatartás is közelítsen a szolgáltatóktól elvárhatóhoz, így különösen elfogadhatatlanok ezek a jelenségek a közüzemi szolgáltatók esetében.
- Biztosítjuk a környező országok energetikai hálózataival való összeköttetést, valamint regionális elosztóközponti szerepünk feltételeit.
- Folytatjuk a Paksi Atomerőmű reaktorblokkjai üzemidejének 20 évvel történő meghosszabbításának, valamint a 2020 körül elkészülő új erőművi blokkok megépítésének előkészítését
- Javítjuk a köz- és magánépületek energiateljesítményét, hozzárendelve a szükséges energiatanúsítvány-rendszert, a szükséges támogatási forrást és a megfelelő jogszabályokat.
- Az önkormányzatok számára „Közintézményi energiahatékonyság” támogatási csomagot dolgozunk ki, az épületek energiakorszerűsítése és az önkormányzati többletkiadások mérséklése érdekében.
- A magyar családok érdekében elindítjuk a lakossági megújuló és energiahatékonysági programot magasabb támogatási intenzitást és több forrást biztosítva.
- A mezőgazdasági és erdőgazdasági adottságokat figyelembe véve folytatjuk a kistérségi biogáz és biomassza programot. Kidolgozzuk a „Szociális Zöldenergia Foglalkoztatási” modellt annak érdekében, hogy a zöldgazdaságban minél több munkahelyet teremtsünk.
- Minden nagyvárosban elindítjuk a zöld tömegközlekedési operatív programot, hogy olcsóbbá tegyük a városi tömegközlekedést.
- Kihasználjuk azokat az érdekegyeztetési és kommunikációs lehetőségeket, amelyeket a 2010–11-es uniós elnökségi trió, valamint a 2011. első félévi magyar elnökségi tevékenység jelent.

- Megvédjük a Magyarország iránti nemzetközi bizalmat, jó hírünket. Megvédjük a munkahelyteremtő nemzetközi beruházásokat, a Budapestre helyezett EU innovációs központot!
- Megtiltjuk az egekbe szökő végkielégítéseket az állami intézményi szférában és az állami többségi tulajdonú gazdasági társaságoknál.
- A teljes politikai és társadalmi egyetértés fenntartásával végrehajtjuk a 2009-ben elfogadott nemzeti katonai stratégiát. Hazánk teljesíti vállalt kötelezettségeit, illetve az ország teherbíró képességével összhangban tesz további vállalásokat. A NATO legfontosabb missziója továbbra is Afganisztán. Magyarország továbbra is elkötelezett az ottani, valamint a balkáni szerepvállalásban. Részt vállalunk a tartós fejlődés és a biztonságos, stabil környezet megteremtését szolgáló fejlesztésekből.
- Nem engedjük a sorkatonaság visszaállítását!
- Megvédjük Magyarországot a szélsőségesektől és a náccal, hungaristákkal együttműködő felelőtlen politikusoktól.

TARTALOMJEGYZÉK

MINISZTERELNÖK-JELÖLTI BEVEZETŐ	3
SZAKPOLITIKAI FEJEZETEK	6
<i>Növekvő gazdaság, erősödő ország, gyarapodó polgárok</i>	<i>6</i>
Az elmúlt 8 év néhány kiemelt gazdaságpolitikai eredménye	6
Sikeres válságkezelés, megalapozott növekedés	6
A nemzeti modernizáció modellje: folytonosság a felelősségben, megújulás az eszközökben	7
Hatékony, fejlesztő, szolgáltató állam	7
Adó- és járulékrendszer – nagyobb megbecsülés a munkának	8
Vállalkozások támogatása – középpontban a munkahelyek	8
Húzóágazatok fejlesztése – a gazdaság motorjai	9
<i>Gyógyszeripar, gyógyászati berendezések gyártása, biotechnológia</i>	<i>9</i>
<i>Logisztika</i>	<i>10</i>
<i>Autógyártás</i>	<i>10</i>
<i>Energiaipar</i>	<i>10</i>
<i>Szolgáltató ágazat</i>	<i>10</i>
<i>Technológiai kutatás</i>	<i>10</i>
<i>Infokommunikáció</i>	<i>10</i>
<i>Zöldgazdaság</i>	<i>10</i>
<i>Turizmus</i>	<i>10</i>
<i>Mezőgazdaság, élelmiszeripar, energianövények</i>	<i>11</i>
<i>Fejlesztéspolitika – továbblépni a már megkezdett úton</i>	<i>11</i>
Az elmúlt 8 év néhány kiemelt fejlesztési eredménye	11
Fejlesztéspolitika	11
Autópálya- és közútfejlesztés	12
Közösségi közlekedés	12
Vasútfejlesztés	12
Infokommunikáció	12
Turizmus, idegenforgalmi beruházások	12
Kutatás, fejlesztés, innováció – legnagyobb nyersanyagkészletünk a tudás	13
<i>Mezőgazdaság, vidékfejlesztés – hagyomány és megújulás</i>	<i>14</i>
Az elmúlt 8 év főbb eredményei az agrárium és a vidékfejlesztés területén	14
Agrárgazdaság	14
Termőföld	15
Vízgazdálkodás	15
Vidékfejlesztés	16
A magyar agrárérdekek védelme az EU-ban	16
<i>Foglalkoztatáspolitikai – visszaadni a legális munka becsületét</i>	<i>17</i>
Főbb foglalkoztatáspolitikai fejlemények az elmúlt 8 évből	17
Foglalkoztatáspolitikai kezdeményezések	17

<i>Idősügy, nyugdíjak – megbecsülés és biztonság</i>	19	<i>Környezetvédelem, energiahatékonyság és megújuló energiaforrások – a zöldgazdaság a jövő</i>	36
Az elmúlt 8 év során a nyugdíjasokat érintő jelentősebb lépések	19	8 év környezetvédelmi eredményei számokban	36
Fenntartható nyugdíjpolitika az élhető időskorért	19	Környezetvédelem	37
<i>Szociálpolitika – felelősség és támogatás</i>	20	Energiabiztonság	37
Főbb szociálpolitikai intézkedések és eredmények az elmúlt 8 évben	20	Energiahatékonyság, energiaracionalizálás	37
Szociálpolitikai intézkedések és vállalások	21	Megújuló energiaforrások	38
Otthonteremtés, lakhatás	21	<i>Külpolitika, honvédelem – partnerség és nemzeti érdekérvényesítés</i>	39
A gyermekek, a családok védelme	22	Az elmúlt 8 év kiemelkedő külpolitikai sikerei és nemzetvédelmi eredményei	39
Fogyatékkal élők segítése	23	Külpolitikai stratégiai feladataink	40
<i>Cigány honfitársaink társadalmi integrációja</i>	23	Uniós politika	40
Az elmúlt 8 évben a romák integrációjáért tett fontosabb lépések	23	Szomszédságpolitika, regionális politika	41
Javaslatok a békés együttélés megteremtése érdekében	23	Európán kívüli kapcsolatok	41
<i>Egészségügy – soha nem látott fejlesztések, egészségesebb nemzet</i>	24	Alkotmányos felelősségünk a határon túli magyarokért	42
Egészségügyi eredmények az elmúlt 8 évből	24	Honvédelem, biztonságpolitika	42
Egészségpolitikai kezdeményezéseink	25	A MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT	
<i>Oktatás, kultúra – befektetés a tudásba, befektetés a minőségbe</i>	26	VÁLLALÁSAI A 2010–2014-ES PARLAMENTI CIKLUSRA	43
8 év eredményei az oktatás, a tudás és a kultúra terén	26		
Oktatáspolitikai intézkedések	27		
<i>Növeljük az állami felelősség közvetlen érvényesítését</i>	28		
<i>Folytatjuk a szakképzés korszerűsítését</i>	28		
<i>Koncentráltabb, minőségelvű fejlesztést a magyar felsőoktatásban</i>	29		
<i>A pedagógusképzés és -továbbképzés rehabilitációja</i>	29		
Kulturális és örökségvédelmi vállalások	30		
<i>Sport, ifjúságpolitika – beruházás a jövőbe</i>	30		
Az elmúlt 8 év néhány jelentősebb eredménye sport- és ifjúságpolitikában	30		
Sport	31		
Ifjúságpolitika	31		
<i>Közbiztonság és jogalkotás – kiszámítható rend mindenkinek</i>	32		
Az elmúlt 8 év lépései a nagyobb rend, az egyszerűbb közigazgatás és a hatékonyabb igazságszolgáltatás érdekében	32		
Jogalkotás–jogalkalmazás	33		
Transzparencia és küzdelem a korrupció ellen	33		
Független bíróságok, hatékony igazságszolgáltatás	33		
A közbiztonság erősítése	34		
Demokratikusan működő szolgáltató önkormányzatok	34		
<i>Fogyasztóvédelem – a mindennapok biztonsága</i>	35		
Néhány fontosabb lépés az elmúlt 8 évből a mindennapok biztonságáért	35		
Átláthatóság, ügyfélbarátság és számon kérhetőség	35		

